

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

รายงานผลการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

สนองพระราชดำริโดย
เทศบาลตำบลพะโต๊ะ

ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร
วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2568

**โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น
สนองพระราชดำริโดย**

เทศบาลตำบลพะโต๊ะ ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร รหัสไปรษณีย์ 86180

**บทคัดย่อ
การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น**

การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นของเทศบาลตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร จัดทำขึ้นเพื่อเป็นพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการและยั่งยืน โดยมีที่มาและความสำคัญจากการที่พื้นที่ตำบลพะโต๊ะมีทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย ซึ่งยังขาดการรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจ รวบรวม และจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรในด้านต่าง ๆ เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ มนุษย์ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของชุมชน

การดำเนินงานมีผู้ร่วมปฏิบัติประกอบด้วยบุคลากรของเทศบาลตำบลพะโต๊ะ ผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง กระบวนการสำรวจดำเนินการผ่านการเก็บข้อมูลภาคสนาม การสัมภาษณ์เชิงลึก การประชุมกลุ่มย่อย และการจัดทำแผนที่ทรัพยากรชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอน เพื่อให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นกับชุมชนอย่างแท้จริง ทั้งในด้านข้อมูล การตัดสินใจ และการกำหนดแนวทางพัฒนา

ผลจากการดำเนินงานส่งผลให้บุคลากรของเทศบาลและผู้นำชุมชนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งในด้านการกระบวนการทำงานเชิงพื้นที่ การวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดทำฐานข้อมูลเชิงระบบ ขณะเดียวกันชุมชนเกิดความตระหนักถึงคุณค่าและศักยภาพของทรัพยากรในพื้นที่ มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น และพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ฐานข้อมูลที่จัดทำขึ้นจึงไม่เพียงเป็นเครื่องมือสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรเท่านั้น แต่ยังเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนโดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง

กิตติกรรมประกาศ

รายงานฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาชุมชนและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน คณะผู้จัดทำขอขอบคุณโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้ให้แนวทาง สนับสนุนองค์ความรู้ และส่งเสริมให้หน่วยงานในท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ขอขอบคุณ คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลพะโต๊ะ ที่ให้การสนับสนุนด้านนโยบายและงบประมาณ ตลอดจน พนักงานเทศบาล และ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานสำรวจในทุกขั้นตอน นอกจากนี้ ขอขอบคุณ หน่วยงานภายนอกเทศบาล อาทิ สำนักงานเกษตรอำเภอ ที่ได้ให้ข้อมูลด้านการปลูกพืช โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขอขอบคุณ ผู้นำท้องถิ่น/ท้องถิ่น และประชาชนในหมู่บ้าน ที่ได้ให้ข้อมูล สนับสนุนการสำรวจภาคสนาม และร่วมแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างจริงใจ ทำให้การจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

เทศบาลตำบลพะโต๊ะ

คำนำ

การสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นของเทศบาลตำบลพะโต๊ะ จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติ สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมที่มีอยู่ในพื้นที่ ให้เกิดเป็นแหล่งข้อมูลกลางที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาอย่างยั่งยืนได้อย่างเป็นระบบ การจัดทำรายงานฉบับนี้มีแรงบันดาลใจจากความต้องการเห็นชุมชนพะโต๊ะพัฒนาอย่างสอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง โดยอาศัยข้อมูลจริงเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ จึงเป็นที่มาของการสำรวจ รวบรวม และเรียบเรียงข้อมูลให้อ่านเข้าใจง่ายและน่าสนใจ เพื่อเชิญชวนให้ผู้อ่านได้ร่วมเรียนรู้คุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่นไปพร้อมกัน

รายงานฉบับนี้ประกอบด้วยเนื้อหาที่หลากหลาย ครอบคลุมตั้งแต่ภาพรวมของพื้นที่เทศบาลตำบลพะโต๊ะ ลักษณะทางภูมิประเทศและทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ประโยชน์ที่ดิน วิถีชีวิตของประชาชน เศรษฐกิจชุมชน ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวและมรดกทางวัฒนธรรมที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ ข้อมูลทั้งหมดได้มาจากการสำรวจภาคสนาม การสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน และการศึกษาจากเอกสาร หนังสือ รวมถึงฐานข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยผู้จัดทำได้รวบรวม วิเคราะห์ และเรียบเรียงให้เหมาะสมเพื่อให้รายงานฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้อ่านจะได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรท้องถิ่นของเทศบาลตำบลพะโต๊ะอย่างรอบด้าน สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา วางแผนงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ตลอดจนสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่คู่ชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

เทศบาลตำบลพะโต๊ะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
คำนำ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญภาพ	จ-ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1. ความสำคัญและที่มา	1-1
1.2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา	1-1
1.3. ขอบเขตของการศึกษา	2-2
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	3-3
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการ	
3.1. อุปกรณ์	4-4
3.2. วิธีการ	4-6
บทที่ 4 ผลการศึกษา	7-58
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา	59-60
เอกสารอ้างอิง	61-61
ภาคผนวก	
- ปฏิทินการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น	
- ตัวอย่าง ใบงาน	
- ภาพประกอบการศึกษาและภาพกิจกรรมของผู้สำรวจ	

สารบัญภาพ

	หน้า	
ภาพที่ 1	แผนที่สังเขป ม.2 บ้านท่าไทร	8
ภาพที่ 2	วัดแหลมทราย ม.2	8
ภาพที่ 3	สวนมังคุด ม.2	9
ภาพที่ 4	สวนปาล์มน้ำมัน ม.2	9
ภาพที่ 5	สวนผสม ม.2	9
ภาพที่ 6	ห้วยพะโต๊ะ ม.2	10
ภาพที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ม. 2 คนที่ 1	11
ภาพที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ม. 2 คนที่ 2	11
ภาพที่ 9	ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ม.2 คนปัจจุบัน	12
ภาพที่ 10	การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ม.2	12
ภาพที่ 11	การเก็บข้อมูลพืชชนิดที่ 1 ม.2	13
ภาพที่ 12	การเก็บข้อมูลพืชชนิดที่ 2 ม.2	14
ภาพที่ 13	แผนที่สังเขปหมู่ที่ 3 บ้านใสงอ	16
ภาพที่ 14	ร้านอาหาร ม.3 บ้านใสงอ	17
ภาพที่ 15	ร้านค้าใน ม.3	17
ภาพที่ 16	สวนทุเรียน ม.3	17
ภาพที่ 17	การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ม.3	19
ภาพที่ 18	การเก็บข้อมูลพืช ม.3	20
ภาพที่ 19	การเก็บข้อมูลสัตว์ ม.3	21
ภาพที่ 20	การเก็บข้อมูลภูมิปัญญา ม.4	23
ภาพที่ 21	แผนที่สังเขป ม.4 บ้านควน	24
ภาพที่ 22	วัดควนดอกไม้ ม.4	25
ภาพที่ 23	ร้านค้า ม.4 บ้านควน	25
ภาพที่ 24	ร้านอาหาร ม.4 บ้านควน	26
ภาพที่ 25	ห้วย ม.4 บ้านควน	26
ภาพที่ 26	การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ม.4	27
ภาพที่ 27	การเก็บข้อมูลพืช ม.4	28
ภาพที่ 28	การเก็บข้อมูลสัตว์ ม.4	29
ภาพที่ 29	การเก็บข้อมูลชีวภาพอื่น ๆ ม.4	30
ภาพที่ 30	การเก็บข้อมูลโบราณคดี ม.4	32
ภาพที่ 31	แผนที่สังเขป ม.5 บ้านบึงขุด	34
ภาพที่ 32	อุตสาหกรรมขนาดเล็ก ม.5	35

	หน้า
ภาพที่ 33 เกสต์เฮาส์ ม.5	35
ภาพที่ 34 แม่น้ำ ม.5 บ้านบึงชุด	36
ภาพที่ 35 ห้วย ม.5 บ้านบึงชุด	35
ภาพที่ 36 การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ม.5 บ้านบึงชุด	37
ภาพที่ 37 การเก็บข้อมูลพืช ม.5	38
ภาพที่ 38 แผนที่สังเขป ม.7	40
ภาพที่ 39 สถานีบริการน้ำมัน ม.7	41
ภาพที่ 40 อุตสาหกรรมขนาดเล็ก ม.7	41
ภาพที่ 41 ห้วย ม.7	42
ภาพที่ 42 การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ม.7	43
ภาพที่ 43 การเก็บข้อมูลพืช ม.7	44
ภาพที่ 44 การเก็บข้อมูลพืช ม.7	45
ภาพที่ 45 การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ม.7	46
ภาพที่ 46 แผนที่สังเขป ม.8	48
ภาพที่ 47 สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ม.8	49
ภาพที่ 48 สถานศึกษาระดับประถมศึกษา ม.8	49
ภาพที่ 49 สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ม.8	49
ภาพที่ 50 สถานพยาบาล ม.8	50
ภาพที่ 51 สถานีตำรวจ ม.8	50
ภาพที่ 52 ธนาคาร ม.8	51
ภาพที่ 53 สถานีบริการน้ำมัน ม.8	51
ภาพที่ 54 รีสอร์ท ม.8	51
ภาพที่ 55 โฮมสเตย์ ม.8	52
ภาพที่ 56 ร้านอาหาร ม.8	52
ภาพที่ 57 ร้านอาหาร ม.8	52
ภาพที่ 58 ร้านอาหาร ม.8	53
ภาพที่ 59 ห้วย ม.8	53
ภาพที่ 60 บึง ม.8	53
ภาพที่ 61 แม่น้ำ ม.8	54
ภาพที่ 62 การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ม.8	55
ภาพที่ 63 การเก็บข้อมูลพืชท้องถิ่น ม.8	57

บทที่ 1

บทนำ

1.1. ความสำคัญและที่มา

การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นของเทศบาลตำบลพะโต๊ะ มีที่มาจากความร่วมมือกับโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเทศบาลตำบลพะโต๊ะได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกฐานทรัพยากรท้องถิ่นของโครงการและได้รับลำดับรหัสสมาชิกที่ 8-5860601 การเข้าร่วมโครงการดังกล่าวทำให้เทศบาลมีความจำเป็นในการสำรวจและจัดทำข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการและวางแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ การสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลช่วยให้ทราบศักยภาพและข้อจำกัดของพื้นที่ ทั้งด้านทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้การวางแผนพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรมีความเหมาะสมและยั่งยืน นอกจากนี้ยังส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากร การสร้างความตระหนักและภาคภูมิใจในชุมชน และสามารถพัฒนาศักยภาพเศรษฐกิจและอาชีพในพื้นที่ เช่น การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยผลการสำรวจจะนำไปบันทึกใน ระบบฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น (อพ.สธ.) เพื่อให้เกิดการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ สามารถติดตามและประเมินผลการใช้ประโยชน์ทรัพยากรได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งทั้งหมดนี้ทำให้การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นของเทศบาลตำบลพะโต๊ะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาท้องถิ่นและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน

1.2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อระบุและทำความเข้าใจทรัพยากรท้องถิ่นทั้งด้านธรรมชาติและมนุษย์ การศึกษาและสำรวจทรัพยากรท้องถิ่นช่วยให้สามารถมองเห็นภาพรวมของสิ่งที่มีอยู่ในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำ ป่า ดิน และแร่ธาตุ รวมถึงทรัพยากรมนุษย์ เช่น ความรู้ ประสบการณ์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาชุมชน
2. เพื่อใช้ข้อมูลในการวางแผนและพัฒนาชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจทรัพยากรท้องถิ่นจะช่วยให้การวางแผนพัฒนาชุมชนเป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพที่มีอยู่สามารถกำหนดแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล
3. เพื่อสร้างฐานข้อมูลทรัพยากรที่เป็นระบบและเข้าถึงได้ง่าย การจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นในรูปแบบที่เป็นระบบช่วยให้ข้อมูลเหล่านี้สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้อย่างสะดวก ทั้งสำหรับการวิจัย การตัดสินใจของหน่วยงานรัฐหรือเอกชน และการสนับสนุนโครงการพัฒนาต่าง ๆ
4. เพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน เมื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรท้องถิ่นอย่างชัดเจน จะสามารถกำหนดวิธีการใช้และจัดการทรัพยากรเหล่านั้นให้เหมาะสม ไม่เกิดการสูญเสียหรือทำลายสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ทรัพยากรสามารถคงอยู่และใช้ประโยชน์ได้ในระยะยาว

5. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความตระหนักของชุมชนต่อทรัพยากรของตน กระบวนการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลช่วยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้คนในชุมชนเห็นคุณค่าและเกิดความรับผิดชอบในการดูแลและพัฒนาทรัพยากรของตนเอง ส่งเสริมความเข้มแข็งและความยั่งยืนของชุมชน

1.3. ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตของการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นในเทศบาลตำบลพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร มีดังนี้:

1. พื้นที่การสำรวจ: ครอบคลุมทั้ง 6 หมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลพะโต๊ะ ได้แก่
  - หมู่ที่ 2 บ้านท่าไทร
  - หมู่ที่ 3 บ้านไสงอ
  - หมู่ที่ 4 บ้านควน
  - หมู่ที่ 5 บ้านบึงขุด
  - หมู่ที่ 7 บ้านท่าตีน
  - หมู่ที่ 8 บ้านพะโต๊ะ
2. ประเภทของทรัพยากรที่สำรวจ
  - เก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น
  - เก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น
  - เก็บข้อมูลกายภาพในท้องถิ่น
  - เก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชนในท้องถิ่น
  - เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จากพืชในท้องถิ่น
  - เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จากสัตว์ในท้องถิ่น
  - เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จากชีวภาพอื่น ๆ ในท้องถิ่น
  - เก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น
  - เก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น
  - จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น มี เอกสารที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ใบงานพื้นที่ปกปัก และพื้นที่ชุมชน
  - ใบงานที่ 1 เรื่องการเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น
  - ใบงานที่ 2 เรื่องการเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น
  - ใบงานที่ 3 เรื่องการเก็บข้อมูลกายภาพในท้องถิ่น
  - ใบงานที่ 4 เรื่องการเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชนในท้องถิ่น
  - ใบงานที่ 5 เรื่องการเก็บข้อมูลใช้ประโยชน์จากพืชในท้องถิ่น
  - ใบงานที่ 6 เรื่องการเก็บข้อมูลใช้ประโยชน์จากสัตว์ในท้องถิ่น
  - ใบงานที่ 7 เรื่องการเก็บข้อมูลใช้ประโยชน์จากชีวภาพอื่น ๆ ในท้องถิ่น
  - ใบงานที่ 8 เรื่องการเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น
  - ใบงานที่ 9 เรื่องการเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

2. ทะเบียนพื้นที่ปกปัก และพื้นที่ชุมชน
  - ทะเบียนพรรณไม้
  - ทะเบียนพันธุ์สัตว์
  - ทะเบียนชีวภาพอื่น ๆ
  - ทะเบียนภูมิปัญญา
  - ทะเบียนโบราณคดี
    1. โบราณสถาน
    2. โบราณวัตถุ

บทที่ 3

อุปกรณ์ และวิธีการ

3.1. อุปกรณ์

1. อุปกรณ์ภาคสนาม

- 1.1. โทรศัพท์มือถือ : ติดตั้งแอปเพื่อระบุตำแหน่งพิกัดภูมิศาสตร์ของแหล่งทรัพยากร และสำหรับบันทึกภาพแหล่งทรัพยากร (เช่น Google Earth, Timestamp camera)
- 1.2. Power Bank หรืออุปกรณ์ชาร์จพกพา
- 1.3. เทปวัดระยะ ใช้วัดระยะทาง และขนาดของทรัพยากร, เครื่องวัดระดับความสูงของต้นไม้ (โคลโนมิเตอร์)
- 1.4. แบบฟอร์มใบงานสำหรับบันทึกข้อมูล : สำหรับบันทึกข้อมูลภาคสนาม

2. อุปกรณ์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ใช้ในการประมวลผลและจัดเก็บข้อมูล

- 2.1. คอมพิวเตอร์ / โน้ตบุ๊ก: สำหรับจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล
- 2.2. ซอฟต์แวร์สเปรดชีต (Excel, Google Sheets) : สำหรับจัดตารางข้อมูลเบื้องต้น

3.2. วิธีการ

1. การเตรียมการสำรวจ

- 1.1. ตั้งคณะทำงาน
  - ประกอบด้วยผู้นำชุมชน, ผู้ใหญ่บ้าน, ครู, พระ, เยาวชน, อสม., ตัวแทนกลุ่มอาชีพ ฯลฯ
  - มีหน้าที่วางแผนและประสานงานการสำรวจ
- 1.2. กำหนดขอบเขตพื้นที่
  - ระบุขอบเขตหมู่บ้านที่จะสำรวจ
  - อาจใช้แผนที่หมู่บ้าน, ภาพถ่ายดาวเทียม หรือแผนที่จากเทศบาล
- 1.3. กำหนดวัตถุประสงค์และประเภทของข้อมูลที่จะสำรวจ ตามใบงาน ดังนี้
  - ใบงานที่ 1 เก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น
  - ใบงานที่ 2 เก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น
  - ใบงานที่ 3 เก็บข้อมูลกายภาพในท้องถิ่น
  - ใบงานที่ 4 เก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชนในท้องถิ่น
  - ใบงานที่ 5 เก็บข้อมูลใช้ประโยชน์จากพืชในท้องถิ่น
  - ใบงานที่ 6 เก็บข้อมูลใช้ประโยชน์จากสัตว์ในท้องถิ่น
  - ใบงานที่ 7 เก็บข้อมูลใช้ประโยชน์จากชีวภาพอื่น ๆ ในท้องถิ่น
  - ใบงานที่ 8 เก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น
  - ใบงานที่ 9 เก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1. การสัมภาษณ์

- สัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ผู้รู้ หรือปราชญ์ท้องถิ่น
- ใช้แบบสอบถามหรือแนวคำถามที่ชัดเจน

2.2. การประชุมชมรมหมู่บ้าน

- จัดเวทีประชุมชมรมให้คนในชุมชนร่วมให้ข้อมูล
- ใช้กระบวนการระดมความคิดเห็น (brainstorming)

2.3. การสำรวจภาคสนาม

- เดินสำรวจแหล่งทรัพยากรจริง เช่น ป่าชุมชน แหล่งน้ำ แหล่งผลิต
- บันทึกด้วยภาพถ่าย, GPS, หรือแผนที่เดินดิน (Mapping)

2.4. การใช้ข้อมูลเอกสาร

- รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานรัฐ เช่น กรมพัฒนาชุมชน, สำนักงานเกษตร, ป่าไม้ ฯลฯ
- ใช้ข้อมูลจากผู้รู้ในหมู่บ้านที่ได้รวบรวมไว้แล้ว
- ใช้แผนที่ภูมิประเทศ, รายงานสถิติ, หรือฐานข้อมูลดิจิทัล, Google Earth

3. การจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากร

3.1. การจำแนกประเภทข้อมูล

จัดหมวดหมู่ตามประเภททรัพยากร เช่น

- ทรัพยากรกายภาพ
- ทรัพยากรชีวภาพ
- ทรัพยากรภูมิปัญญา

3.2. การบันทึกข้อมูล

- บันทึกในรูปแบบตาราง Excel Template, Microsoft Word และแบบฟอร์ม ใบบางที่ 1-9
- บันทึกในระบบฐานข้อมูลทรัพยากร อพ.สธ (<https://database.rspg.or.th/login>)

3.3. การทำแผนที่ทรัพยากร

- ใช้ “แผนที่เดินดิน” หรือ “แผนที่ภูมิปัญญา” เพื่อแสดงตำแหน่งแหล่งทรัพยากร
- เป็นเครื่องมือให้ชุมชนมองเห็นภาพรวมของตนเอง

4. การวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ข้อมูล

- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของทรัพยากร เช่น แหล่งน้ำสัมพันธ์กับการเกษตร
- ระบุจุดแข็ง-จุดอ่อนของชุมชน
- ใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน เช่น แผนเศรษฐกิจพอเพียง, แผนจัดการน้ำ, แผนท่องเที่ยวชุมชน
- ใช้ในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี ของเทศบาล

5. การติดตามและปรับปรุงฐานข้อมูล

- ทบทวนข้อมูลทุกปี หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง
- อบรมเยาวชนหรืออาสาสมัครให้ดูแลฐานข้อมูลต่อเนื่อง
- ใช้ข้อมูลในการประชุมประจำปีของหมู่บ้าน

บทที่ 4 ผลการศึกษา

การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นถือเป็นขั้นตอนสำคัญในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ สังคม วิถีชีวิต และภูมิปัญญาของชุมชน เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน เทศบาลตำบลพะโต๊ะเป็นพื้นที่ที่มีภูมิประเทศหลากหลาย มีแม่น้ำหลังสวนไหลผ่านหลายหมู่บ้าน และมีความเหมาะสมต่อการทำการเกษตร เช่น ทำสวนทุเรียน มังคุด ยางพารา และปาล์มน้ำมัน ฯลฯ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาช้านาน การสำรวจในครั้งนี้ครอบคลุม 6 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2 บ้านท่าไทร, หมู่ที่ 3 บ้านไสงอ, หมู่ที่ 4 บ้านควน, หมู่ที่ 5 บ้านบึงขุด, หมู่ที่ 7 บ้านท่าดินและหมู่ที่ 8 บ้านพะโต๊ะ โดยใช้ ใบงาน 1-9 เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูล เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ :

1. ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน
2. การประกอบอาชีพและเศรษฐกิจในท้องถิ่น
3. ลักษณะกายภาพและทรัพยากรธรรมชาติ
4. ประวัติหมู่บ้านและวิถีชีวิตชุมชน
5. การใช้ประโยชน์จากพืชและสัตว์
6. ทรัพยากรชีวภาพอื่น ๆ
7. ภูมิปัญญาท้องถิ่น
8. แหล่งทรัพยากรและโบราณคดี
9. การจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลดำเนินการผ่านการสัมภาษณ์ผู้รู้ในชุมชน การสังเกตภาคสนาม และการบันทึกข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพซึ่งจะช่วยให้เกิดภาพรวมที่ครบถ้วนของทรัพยากรในแต่ละหมู่บ้าน และสามารถนำไปวางแผนการพัฒนาและอนุรักษ์ชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

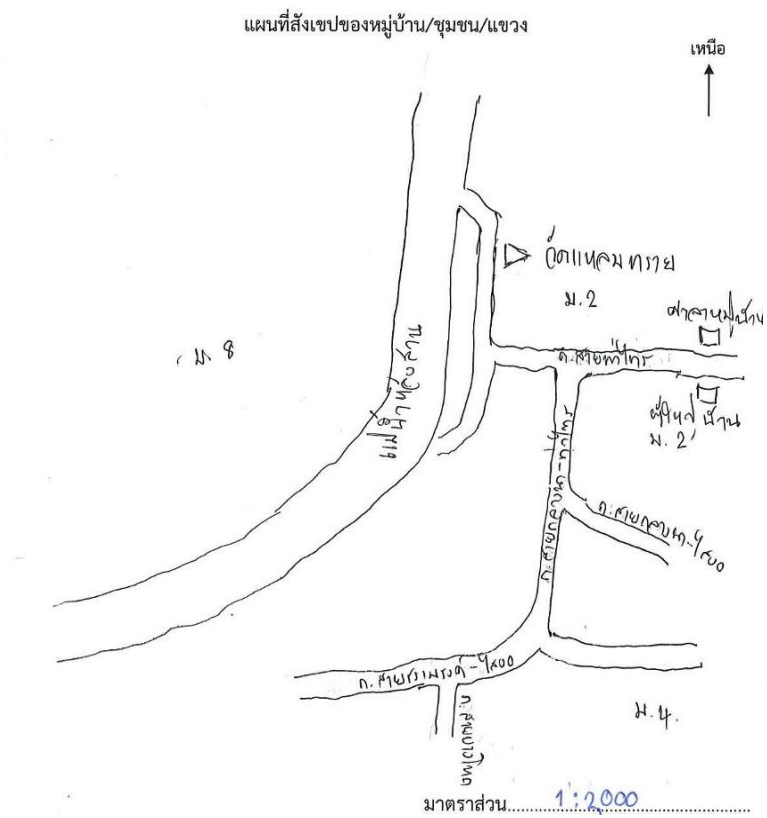
สรุปผลการศึกษา

หมู่ที่ 2 บ้านท่าไทร

ใบงานที่ 1 : ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน

บ้านท่าไทร ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร อยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอ มีระยะทางห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 4 กิโลเมตร การคมนาคมสะดวก โดยมีเส้นทางท้องถิ่นสายท่าไทร เชื่อมต่อกับหมู่บ้านใกล้เคียง เช่น บ้านไสงอและบ้านควน พิกัดทางภูมิศาสตร์ละติจูด (Latitude) 9.79401 ลองจิจูด (Longitude) 98.78366

บ้านท่าไทรมีประชากรทั้งหมด 38 คน จำนวน 24 ครัวเรือน มีพื้นที่ 500 ไร่ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวัดประจำหมู่บ้านคือ วัดแหลมทราย มีเจ้าอาวาส 1 รูป และพระภิกษุสงฆ์ 1 รูป ไม่มีสถานศึกษา สถานพยาบาล และสถานีตำรวจ

ภาพที่ 1 ภาพแผนที่สังเขป บ้านท่าไทร หมู่ที่ 2

ภาพที่ 2 ภาพวัดแหลมทราย

ใบงานที่ 2 : การประกอบอาชีพในท้องถิ่น

ประชาชนส่วนใหญ่ในบ้านท่าไทรประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม โดยเฉพาะ การทำสวนผลไม้ และสวนปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่เกษตรรวมประมาณ 410 ไร่ จำนวน 24 ครัวเรือน การเลี้ยงปศุสัตว์ที่พบ เช่น ไก่พื้นเมือง เพื่อบริโภคในครัวเรือน ไม่มีการทำประมง ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรม ไม่มีการประกอบอาชีพด้านพาณิชย์ ไม่มีการประกอบอาชีพด้านสถานบริการ

ภาพที่ 3 สวนมังคุด (ภาพด้านซ้าย)

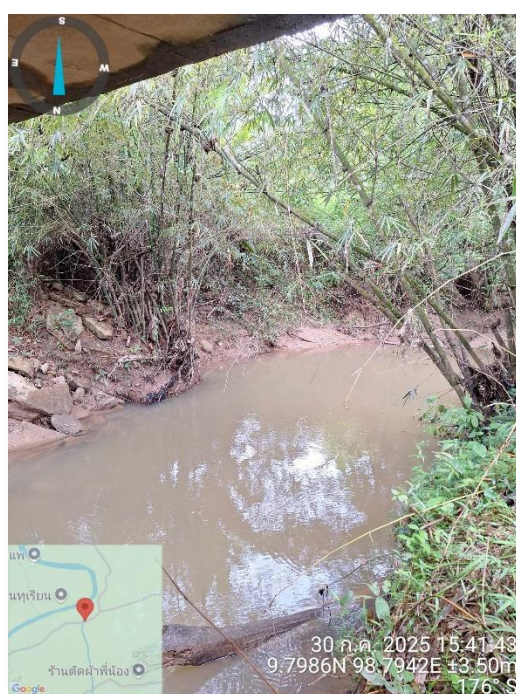
ภาพที่ 4 สวนปาล์มน้ำมัน (ภาพด้านขวา)

ภาพที่ 5 สวนผสม

ใบงานที่ 3 : ข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

บ้านท่าไทรมีภูมิประเทศเป็น เป็นพื้นที่ราบลุ่ม ลาดชันประมาณ 10.64% มีความสูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ 50-60 เมตร สังคมพืชป่าเบญจพรรณ ลักษณะดินชุดดินพะโต๊ะ (Pto) ซึ่งเหมาะสมกับการปลูกพืชสวน เช่น ทุเรียนและมังคุด ในพื้นที่มี แม่น้ำหลังสวน ไหลผ่าน เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติของชุมชนและมีห้วยพะโต๊ะผ่าน หมู่บ้าน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีประมาณ 571.30 มิลลิเมตร มีน้ำเพียงพอตลอดปี คุณภาพน้ำโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี แม้พบการปนเปื้อนจุลินทรีย์บ้างในช่วงฤดูฝน อุณหภูมิเฉลี่ยเช้า 28°C เที่ยง 32°C เย็น 29°C อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 32°C ต่ำสุด 25°C ความชื้นสัมพัทธ์ปานกลาง เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืชสวนผลไม้ ดังนี้
เช้า 15328 ลักซ์ เที่ยง 14740 ลักซ์ เย็น 4268 ลักซ์

ภาพที่ 6 ห้วยพะโต๊ะ

ใบงานที่ 4 : ข้อมูลประวัติหมู่บ้านและวิถีชุมชน

ประวัติหมู่บ้าน

หมู่บ้านท่าไทร หมู่ที่ 2 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร รัชกาลที่ 5 ได้เสด็จมา และได้ตั้งชื่อโรงเรียนวัดแหลมทราย และมีกำนันต่วน ไยภักดี เป็นผู้ก่อตั้งหมู่บ้านท่าไทร สมัยก่อน เป็นตลาดใหญ่ มีโรงพัก อำเภอพะโต๊ะ มีโรงเรียนวัดแหลมทราย มีโรงหนัง ของนายพรหมมา ศรีวาลัย มีโรงรถของ เช็ก(เจ๊ก) คุก ทำให้ชาวบ้านในพื้นที่ได้มีอาชีพทำเหมืองแร่ รับจ้างเช็ก(เจ๊ก)คุก และบางส่วนชาวบ้านร่อนแร่ในลำคลอง และตัดหวาย นำมาขายที่บ้านนายพรหมมา ศรีวาลัย ชาวบ้าน ทำนา และทำไร่ สมัยนั้น เป็นหมู่บ้านใหญ่มีทั้งหมด 63 หลังคาเรือน มีนักเรียนมาเรียนที่โรงเรียนวัดแหลมทรายมาก และสอบไล่ชั้น ที่โรงเรียนวัดแหลมทราย สมัยนั้นมีแค่ประถมศึกษาปีที่ 4 จบแล้วไปเรียนต่อที่หลังสวน โดยนั่งเรือออกไป ระยะทางการนั่งเรือออกไปถึงหลังสวน ขาล่องไป ถ้าช่วงเวลาน้ำแห้ง ในคลอง ประมาณ 1 คืน ถ่อเรือขึ้นจากหลังสวนมาถึงวัดแหลมทราย ประมาณ 3 คืน

หมู่บ้านท่าไทรประชาชนประสบปัญหาน้ำท่วมทุกปี จะท่วมช่วงเดือน กันยายน ถึง เดือน พฤศจิกายน ของทุกปี ในปี 2540 มีพายุซิดาน้ำท่วมหนักทำให้พื้นที่บ้านและสถานที่ต่างๆ พังทลาย น้ำกัดเซาะตลิ่ง พื้นที่ทุ่งนากลายเป็นพื้นที่ทราย ชาวบ้านไม่ได้ทำนา และได้ทำสวนปาล์ม จนถึงปัจจุบัน ช่วงพายุซิดา พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ได้เสด็จมาเยี่ยมชาวบ้านท่าไทร ที่โดนพายุซิดาพัด ในปี 2540 ต่อมาชาวบ้านได้อพยพย้ายถิ่นฐานมาอยู่ในตลาดพะโต๊ะ มีผู้นำ กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบัน จำนวน 6 คน ปกครองหมู่บ้านดังต่อไปนี้

1. กำนันต่วน ไยภักดี
2. กำนันสมยศ พันธุ์แก้ว
3. ผู้ใหญ่สมพงษ์ ไยภักดี
4. ผู้ใหญ่จำเนียร มณีพร้อย
5. ผู้ใหญ่รำไพ ชนะ
6. ผู้ใหญ่นิภารัตน์ ชนะ คนปัจจุบัน (พ.ศ.2552)

วิถีชุมชน

หมู่บ้านท่าไทร หมู่ที่ 2 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร มีการทำสวนผลไม้ และสวนปาล์ม มีวิถีชีวิตในการทำสวน กำจัดวัชพืชในสวน ตัดแต่งกิ่ง ใส่ปุ๋ย บำรุงลำต้น ใบ ดอก ดิน บำรุงผล และเก็บผลผลิตไปขาย มีประเพณีที่เกี่ยวข้อง เช่น ทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่ ทำบุญ-เวียนเทียน วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชาวันเข้าพรรษา วันออกพรรษา ทำบุญเดือนสิบ รับ-ส่ง ตายาย ร่วมเทศกาลล่องแพและเปิดเมืองกินฟรี อำเภอพะโต๊ะ

ภาพที่ 7 ผู้ให้ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน คนที่ 1
นางจำเนียร มณีพร้อย (ภาพด้านซ้าย)

ภาพที่ 8 ผู้ให้ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน คนที่ 2
นางอุบล อักษรคง (ภาพด้านขวา)

ภาพที่ 9 ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ม.ที่ 2 คนปัจจุบัน นางสาวนิภารัตน์ ชนะ

ภาพที่ 10 การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน หมู่ที่ 2

ใบงานที่ 5 : ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากพืชในท้องถิ่น

พืชชนิดที่ 1

ชื่อพืชท้องถิ่น	ส้มควาย
ชื่อวิทยาศาสตร์	Garcinia atroviridis Griff
รหัสพรรณไม้	8-5860601-02-002/1
ลักษณะวิสัย	ไม้ต้น
ลักษณะเด่น	เปลือกต้นสีน้ำตาลอมดำ ยางสีเหลือง ใบเดี่ยว ผิวใบเรียบเป็นมัน ใบอ่อนมีสีน้ำตาลอมแดง ขอบใบเรียบ ปลายใบแหลม ผลลักษณะกลม ผิวสีเขียว แก่จัดจะเป็นสีเหลือง มีร่องตามยาว 8-10 ร่อง รสเปรี้ยวจัด
บริเวณที่พบ	วัดแหลมทราย บ้านท่าไทร เลขที่ 1 หมู่ที่ 2 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร
พิกัดทางภูมิศาสตร์	ละติจูด (Latitude) 9.79440 ลองจิจูด (Longitude) 98.78361
อายุ	20 ปี
เส้นรอบวงลำต้น	0.72 เมตร
ความสูง	15.12 เมตร
สถานภาพ	พืชหายาก
จำนวนที่พบ	1 ต้น
การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น	เป็นอาหาร ยารักษาโรค ใช้กับคน
ความสำคัญของพืช	พืชสมุนไพร
เจ้าของพืช/ให้ข้อมูล	พระครูสุนทรกิตติรักษ์ อายุ 54 ปี ที่อยู่ เลขที่ 1 หมู่ที่ 2 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

ภาพที่ 11 การเก็บข้อมูลพืชชนิดที่ 1 หมู่ที่ 2

พืชชนิดที่ 2

ชื่อพืชท้องถิ่น	มะเฟือง
ชื่อวิทยาศาสตร์	Averrhoa carambola L
รหัสพรรณไม้	8-5860601-02-001/1
ลักษณะวิสัย	ไม้ต้น
ลักษณะเด่น	เป็นทรงพุ่มและผลมีรูปทรงคล้ายดาว เมื่อผ่าตามขวาง ดอกสีชมพูอ่อนถึงแดง ออกตามซอกใบหรือกิ่ง
บริเวณที่พบ	วัดแหลมทราย บ้านท่าไทร เลขที่ 1 หมู่ที่ 2 ตำบลพะโต๊ะ อำเภopheโต๊ะ จังหวัดชุมพร
พิกัดทางภูมิศาสตร์	ละติจูด (Latitude) 9.79450 ลองจิจูด (Longitude) 98.78386
อายุ	7 ปี
เส้นรอบวงลำต้น	1 เมตร
ความสูง	10.02 เมตร
สถานภาพ	พืชหายาก
จำนวนที่พบ	1 ต้น
การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น	เป็นอาหาร ยารักษาโรค ใช้กับคน
ความสำคัญของพืช	พืชไม้ผล, พืชสมุนไพร
เจ้าของพืช/ให้ข้อมูล	พระครูสุนทรกิตติรักษ์ อายุ 54 ปี ที่อยู่ เลขที่ 1 หมู่ที่ 2 ตำบลพะโต๊ะ อำเภopheโต๊ะ จังหวัดชุมพร

ภาพที่ 12 การเก็บข้อมูลพืชชนิดที่ 2 หมู่ที่ 2

ใบงานที่ 6 : ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากสัตว์ในท้องถิ่น
 ยังไม่มีการสำรวจสัตว์ในหมู่บ้านนี้

ใบงานที่ 7 : ข้อมูลทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่
 ยังไม่มีการสำรวจชีวภาพในหมู่บ้านนี้

ใบงานที่ 8 : ภูมิปัญญาท้องถิ่น
 ยังไม่มีการสำรวจภูมิปัญญาในหมู่บ้านนี้

ใบงานที่ 9 : แหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น
 ยังไม่มีการสำรวจแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในหมู่บ้านนี้

สรุปภาพรวมหมู่ที่ 2 บ้านท่าไทร

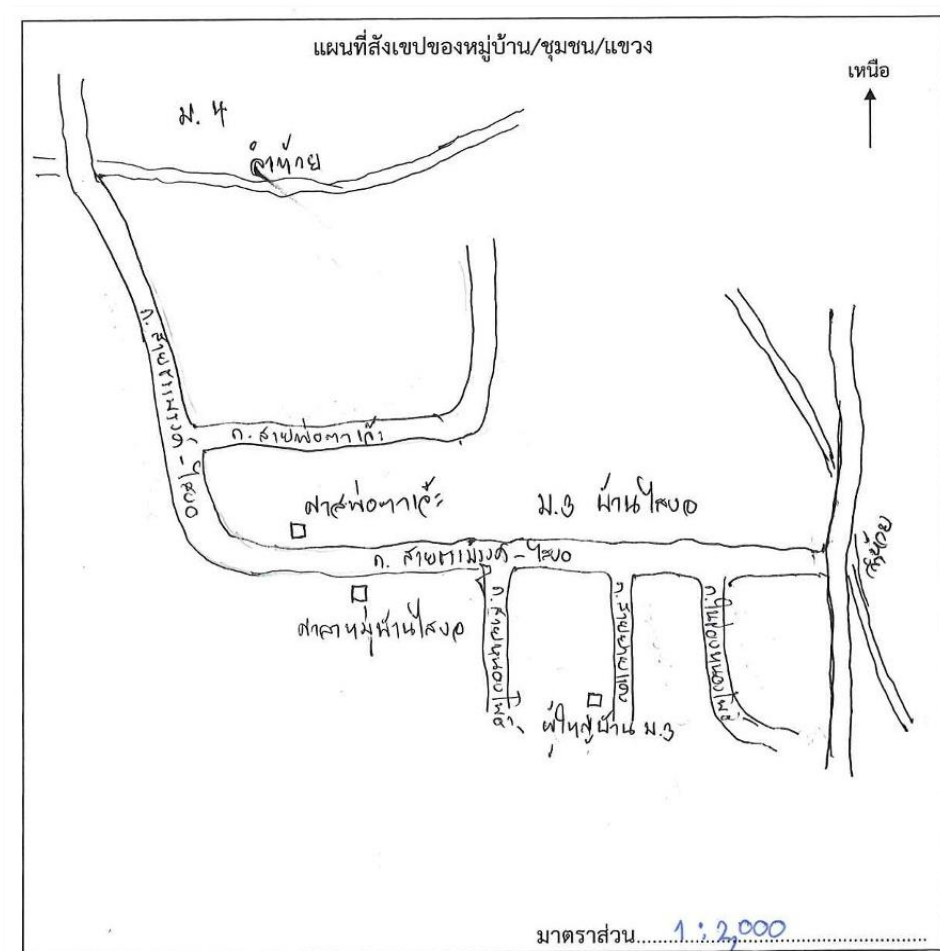
บ้านท่าไทรเป็นหมู่บ้านที่มีประวัติศาสตร์ที่สำคัญ คือในอดีตเป็นที่ตั้งของชุมชนที่คึกคัก เป็นศูนย์กลางราชการของอำเภอพะโต๊ะ เช่น เป็นที่ตั้งของโรงเรียน วัด สถานีตำรวจ ตลาด และเป็นเส้นทางสัญจรทางน้ำ เพื่อเดินทางไปอำเภอหลังสวน ปัจจุบันสภาพภูมิประเทศอุดมสมบูรณ์ มีแม่น้ำหลังสวนไหลผ่านหมู่บ้าน เหมาะแก่การทำสวนผลไม้ ซึ่งเป็นรายได้หลักของชุมชน ประชาชนมีวิถีชีวิตแบบเกษตรกรรม พึ่งพาธรรมชาติ มีวัดในหมู่บ้าน เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนในหมู่บ้าน แต่จะเกิดปัญหาน้ำท่วมบ่อยในช่วงน้ำหลากเนื่องจากเป็นพื้นที่ต่ำ ใกล้แม่น้ำหลังสวน

หมู่ที่ 3 บ้านไสงอ

ใบงานที่ 1 : ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน

บ้านไสงอ ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลพะโต๊ะ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงสามพัน อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 5 กิโลเมตร การคมนาคมสะดวก โดยมีเส้นทางท้องถิ่นสายธรรมรงค์ - ไสงอ ม.3-4 เชื่อมต่อกับหมู่บ้านใกล้เคียง เช่น บ้านท่าไทรและบ้านควน พิกัดทางภูมิศาสตร์ละติจูด (Latitude) 9.79459 ลองจิจูด (Longitude) 98.79624

บ้านไสงอมีประชากรทั้งหมด 140 คน จำนวน 46 ครัวเรือน มีพื้นที่ 375 ไร่ ส่วนใหญ่ถือศาสนาพุทธ ไม่มีวัดประจำหมู่บ้าน ชาวบ้านจะไปวัดแหลมทรายซึ่งอยู่หมู่ที่ 2 บ้านท่าไทร หรือวัดควนดอกไม้ซึ่งตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 4 บ้านควน ซึ่งเป็นหมู่บ้านใกล้เคียง ในหมู่บ้านไม่มีสถานศึกษา สถานพยาบาล และสถานีตำรวจ

ภาพที่ 13 แผนที่สังเขป บ้านไสงอ หมู่ที่ 3

ใบงานที่ 2 : การประกอบอาชีพในท้องถิ่น

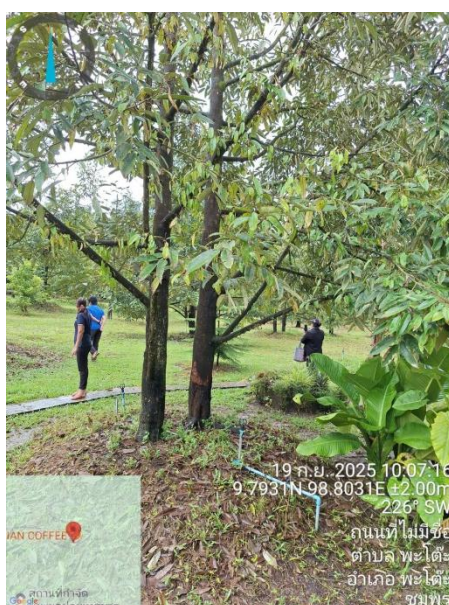
ประชาชนส่วนใหญ่ในบ้านไสงอประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม โดยเฉพาะ การทำสวนผลไม้ (ทุเรียน มังคุด) สวนปาล์ม น้ำมัน ยางพารา และสวนผสม มีพื้นที่เกษตรรวมประมาณ 351 ไร่ จำนวน 46 ครัวเรือน การเลี้ยงปศุสัตว์ที่พบ เช่น ไก่พื้นเมือง และโค ไม่มีการทำประมง ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรม มีร้านค้า 1 แห่ง มีร้านอาหาร 1 แห่ง

ภาพที่ 14 ร้านอาหาร ในหมู่ที่ 3 (ภาพด้านซ้าย)

ภาพที่ 15 ร้านค้าในหมู่ที่ 3 (ภาพด้านขวา)

ภาพที่ 16 สวนทุเรียน

ใบงานที่ 3 : ข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

บ้านไสงอมีภูมิประเทศเป็น เป็นพื้นที่ราบติดเนินเขา ลาดชันประมาณ 11% มีความสูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ 60-110 เมตร สังคมพืชป่าเบญจพรรณ ลักษณะดินชุดดินพะโต๊ะ (Pto) ซึ่งเหมาะสมกับการปลูกพืชสวน เช่น ทุเรียนและมังคุด ในพื้นที่ไม่มีแม่น้ำไหลผ่าน ไม่มีห้วยผ่านหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้านส่วนใหญ่ใช้น้ำประปาภูเขาในการทำเกษตร และใช้น้ำอุปโภคจากการประปาเทศบาล ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีประมาณ 571.30 มิลลิเมตร มีน้ำเพียงพอตลอดปี คุณภาพน้ำโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี แม้พบการปนเปื้อนจุลินทรีย์บ้างในช่วงฤดูฝน อุณหภูมิเฉลี่ยเช้า 28°C เที่ยง 32°C เย็น 30°C อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 32°C ต่ำสุด 25°C ความเข้มแสงปานกลาง เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืชสวนผลไม้ ดังนี้ เช้า 10257 ลักซ์ เที่ยง 29192 ลักซ์ เย็น 9590 ลักซ์

ใบงานที่ 4 : ข้อมูลประวัติหมู่บ้านและวิถีชุมชน

ประวัติหมู่บ้าน

หมู่บ้านไสงอ หมู่ที่ 3 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ดั้งเดิมเป็นพื้นที่ว่างเปล่า ต่อมาเมื่อมีคนอพยพมาจากทางใต้ และอำเภอไชยา เป็นพวกแรกที่มาตั้งถิ่นฐานเป็นคนนับถือศาสนาอิสลาม มาขายผ้า และมาขายของ ได้มาหักล้างถางป่าเพื่อทำไร่ปลูกข้าว ปลูกพริก ปลูกแตง มีชื่อว่า ตาเจ๊ะ บังเหม็ด พังเหริยง ยายหนูพุก เป็นต้น และได้ย้ายถิ่นฐานไปถางป่าที่อื่น เลยเป็นที่รกร้าง จึงเรียกว่า “ป่าไส” และในหนองน้ำมีพืชสมุนไพรมานิดหนึ่งที่เรียกว่า “ห้วงอ” ผู้คนเริ่มอพยพ เข้ามาหลายคน และได้จับจองพื้นที่เพื่อปลูกข้าว ปลูกผลไม้ และพบ “ป่าไส” และหนองน้ำนั้น มีห้วงอขึ้นอยู่มากมาย จึงตั้งชื่อหมู่บ้านนี้ว่า “บ้านไสงอ” ตั้งแต่บัดนั้นมา ได้ตั้งศาลพ่อตาเจ๊ะขึ้น ให้เป็นที่สักการบูชาของชาวบ้าน หมู่ที่ 3 โดยมีอาหารที่ต้องไหว้บูชาพ่อตาเจ๊ะ ไก่ต้มแซ่ก ข้าวเหนียวเหลือง เหล้าขาว ชาวบ้านทำอาชีพ ทำไร่ ทำนา และได้ทำเหมืองแร่รับจ้าง ของเฒ่าแก่หั้น บางบ้านก็ร่อนแร่ขายเอง โดยนำแร่ และหาวยที่ตัดมา ไปขายให้ นายพรหมมา ศรีวาลัย ที่ตลาดแหลมทราย หมู่บ้านท่าไทร หมู่ที่ 2

นายพิศ โพธิ์เชียน และนายทอง มีกุล ได้ให้ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน และให้ข้อมูลด้านการปกครองหมู่บ้าน จึงทราบว่า มีผู้นำหรือผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบัน จำนวน 5 คน ปกครองหมู่บ้านดังต่อไปนี้

1. นายน้อม คำเดช
2. นายประวี พันธุ์แก้ว
3. นายบุญให้ เจริญชัย
4. นายชาติ แก้วลั่น
5. นายเดชา แก้วลั่น เป็นผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน (พ.ศ. 2551)

วิถีชุมชน

หมู่บ้านไสงอ หมู่ที่ 3 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร มีการทำสวนผลไม้ เช่น มังคุด ทุเรียน สวนปาล์ม และสวนยางพารา เป็นส่วนใหญ่โดยมีวิถีชีวิตในการทำสวน กำจัดวัชพืชในสวน เปิดระบบน้ำในสวน ตัดแต่งกิ่ง ใส่ปุ๋ย ฉีดพ่นยากำจัดหนอนเพลี้ย เชื้อรา ฉีดพ่นยาบำรุงลำต้น ใบ ดอก ดิน ตัดแต่งดอก ผล ฉีดพ่นยา บำรุงผล เก็บ / ตัด ผลผลิต มีประเพณีที่เกี่ยวข้อง เช่น ทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่ ทำบุญ-เวียนเทียน วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชาวันเข้าพรรษา วันออกพรรษา ทำบุญเดือนสิบ รับ-ส่ง ตายาย ร่วมเทศกาลล่องแพและเปิดเมืองกินฟรี อำเภอพะโต๊ะ

ภาพที่ 17 การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน หมู่ที่ 3

ใบงานที่ 5 : ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากพืชในท้องถิ่น

พืชชนิดที่ 1

ชื่อพืชท้องถิ่น

ผักเหลียง

ชื่อวิทยาศาสตร์

Gnetum gnemon var. *tenerum*

รหัสพรรณไม้

8-5860601-03-001/30

ลักษณะวิสัย

ไม้พุ่ม

ลักษณะเด่น

ไม้พุ่ม ใบเลี้ยงคู่ ใบ ยอดใช้ประกอบอาหาร เช่น ผัด แกงจืด แกงเลียง ลวกจิ้ม น้ำพริก ลูกนำมาต้มกินได้

บริเวณที่พบ

บ้านใสอ บ้านเลขที่ 30 หมู่ที่ 3 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

พิกัดทางภูมิศาสตร์

ละติจูด (Latitude) 9.79276 ลองจิจูด (Longitude) 98.80141

อายุ

10 ปี

เส้นรอบวงลำต้น

0.56 เมตร

ความสูง

1.60 เมตร

สถานภาพ

ทั่วไป

จำนวนที่พบ

30 ต้น

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น
 ความสำคัญของพืช
 เจ้าของพืช/ให้ข้อมูล

เป็นอาหาร
 พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว
 นางมุกดา พิรัมย์นะ อายุ 67 ปี ที่อยู่ เลขที่ 30 หมู่ที่ 3 ตำบลพะโต๊ะ
 อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

ภาพที่ 18 การเก็บข้อมูลพืช หมู่ที่ 3

ใบงานที่ 6 : ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากสัตว์ในท้องถิ่น

สัตว์ชนิดที่ 1

ชื่อชนิดสัตว์	ไก่แจ้
ชื่อวิทยาศาสตร์	Gallus Gallus
รหัสพันธุ์สัตว์	8-5680601-03-001/01
ประเภทของสัตว์	สัตว์ปีก
บริเวณที่พบ	บ้านนายรุ่งเพชร วรพันธ์
จำนวนที่พบ	1 ตัว
อายุ	8 เดือน
ประวัติ/ที่มา	ได้รับพันธุ์ไก่มาจากเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นชาวจังหวัดสงขลา เนื่องจากลูกสาวชอบเลี้ยงไก่ จึงนำมาให้ลูกสาวเลี้ยง

ลักษณะเด่น	ขนสีขาวทั้งตัว หงอนใหญ่มี 4 จัก เรียงเป็นระเบียบตั้งตรงหรือเอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง หงอน เหนียง ตีงหู สีแดงสด ใบหงอนเป็นเม็ดทรายหรือพื่นกำมะหยี่ สีแดงสด ตาสีแดง จงอยปากสีเหลือง ขนและโคนขนทั้งตัวมีสีขาว นิ้วสีเหลือง และเล็บเป็นสีขาว
ประโยชน์ของสัตว์	เป็นสัตว์ที่มีประโยชน์หลายด้าน เพื่อความสวยงามและเป็นสัตว์มงคล นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นแหล่งอาหารโปรตีน รวมทั้งขยายพันธุ์เพื่อสร้างรายได้เสริมจากการขายพันธุ์และการประกวด
ความสำคัญของสัตว์ เจ้าของ	สัตว์เพื่อนันทนาการและด้านจิตใจ นายรุ่งเพชร วรพันธ์ บ้านเลขที่ 9 หมู่ที่ 3 ต.พะโต๊ะ อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร

ภาพที่ 19 การเก็บข้อมูลสัตว์ หมู่ที่ 3

ใบงานที่ 7 : ข้อมูลทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่
ยังไม่มี การสำรวจชีวภาพในหมู่บ้านนี้

ใบงานที่ 8 : ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น	สาขาเกษตรกรรม
ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	การทำมัดตัดทุเรียน
รหัสภูมิปัญญาท้องถิ่น	8-5860601-03-001
พิกัดทางภูมิศาสตร์	ละติจูด (Latitude) 9.79298 ลองจิจูด (Longitude) 98.80009
ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น	ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร
จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น	- มีดสำหรับตัดทุเรียน เป็นมีดที่ใช้สำหรับผู้ประกอบอาชีพทำสวนทุเรียนและผู้รับจ้างตัดทุเรียนมืออาชีพ เป็นอุปกรณ์หรือของใช้ส่วนตัวสำหรับประกอบอาชีพ เป็นมีดขนาดเล็ก มีความแข็งแรงและคมมาก - มีดทำมาจากสแตนเลส เกรด 304 นำมาออกแบบและขึ้นรูปตามความต้องการของผู้ใช้ ด้ามทำจากวัสดุธรรมชาติหรืออะคริลิกสำหรับวัสดุธรรมชาติ เช่น ไม้เนื้อแข็ง เขาควาย เขากวาง กระดุก สัตว์ เขี้ยวสัตว์ เต๋อยไก่ - เป็นของสะสมของผู้ชื่นชอบและสนใจ

รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น :

วัสดุ : สแตนเลส เกรด 304 เขากวาง เขาควาย ไม้เนื้อแข็ง อะคริลิก

อุปกรณ์ : เครื่องมือแกะสลัก เครื่องเจียร เครื่องตัดเหล็ก เลื่อย น็อตยึด

ขั้นตอน :

1. ออกแบบใบมีด
2. ดีไซน์มีด ที่นิยมคือแบบ ทรงกะตาและทรงธรรมดาทั่วไป
3. จากนั้นมาออกแบบด้ามจับจากวัสดุที่ใช้ทำ เช่น เขาควาย
4. แต่งรูปทรงตามทีออกแบบหรือที่ลูกค้าต้องการ
5. นำมาขัดให้สวยงาม
6. ประกอบเข้ากับตัวมีดโดยใช้สลักยึดให้แข็งแรง อาจตกแต่งลวดลายหรือแกะสลักชื่อ/ข้อความที่ด้ามมีด

ประโยชน์ :

1. ใช้สำหรับตัดลูกทุเรียนของเกษตรกร
2. เป็นของสะสม
3. เป็นของใช้งานเฉพาะสำหรับผู้ประกอบอาชีพรับจ้างตัดทุเรียน
4. สร้างรายได้ให้กับช่างผู้ผลิต/ผู้ออกแบบ

การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ ไม่เคยประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
 ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น คิดค้นขึ้นมาใหม่
 เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น นายอรรถพล แก้วกลั่น เลขที่ 21 หมู่ที่ 3 ต.พะโต๊ะ อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร
 โทร.093-4900544 e-mail:aakaraphon03@gmail.com

ภาพที่ 20 การเก็บภูมิปัญญาท้องถิ่น หมู่ที่ 3

ใบงานที่ 9 : แหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

ยังไม่มี การสำรวจแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในหมู่บ้านนี้

สรุปภาพรวมหมู่ที่ 3 บ้านไสงอ

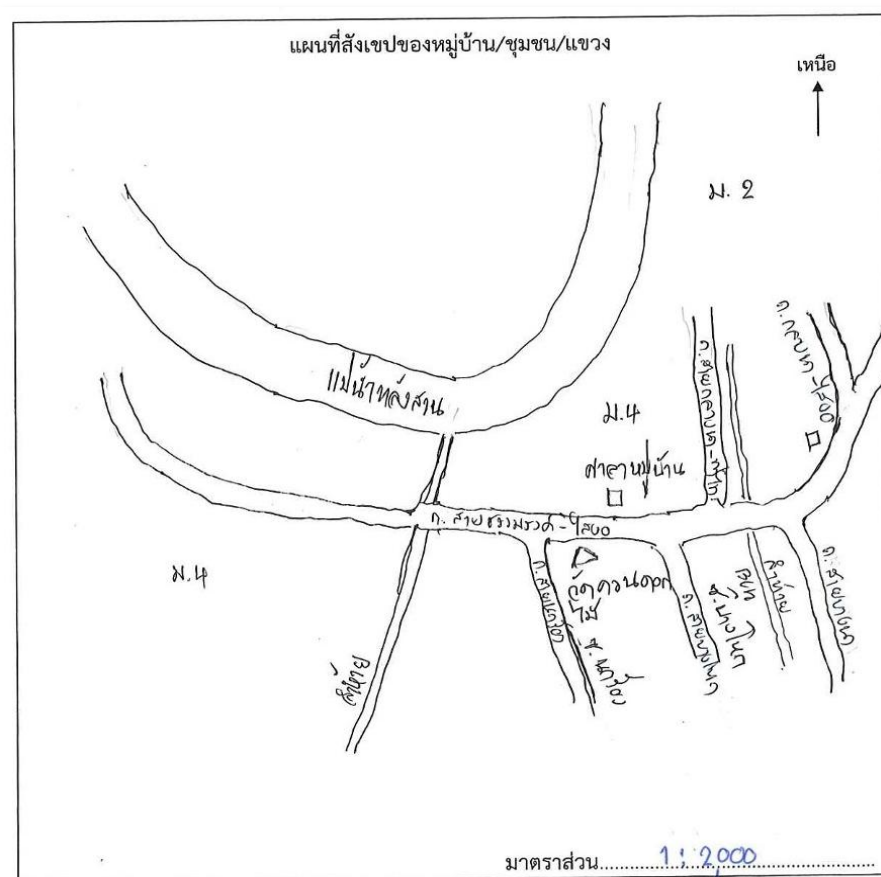
บ้านไสงอเป็นหมู่บ้านที่เดิมมีคนนับถืออิสลามมาตั้งถิ่นฐานทำอาชีพขายผ้า ขายของ ปัจจุบันชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำสวนผลไม้เป็นหลัก ไม่มีแม่น้ำและห้วยไหลผ่านในหมู่บ้าน ชาวบ้านส่วนใหญ่ใช้น้ำจากประปาภูเขาและประปาของเทศบาล มีศาลพ่อตาเจ๊ะ เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในหมู่บ้านที่ชาวบ้านนับถือ ในหมู่บ้านไม่มีวัด โรงเรียน สถานพยาบาล สถานีตำรวจ มีร้านอาหารและร้านกาแฟ ชื่อว่า ฮักเรียนคาเฟ่ 1 แห่ง ร้านค้า 1 แห่ง

หมู่ที่ 4 บ้านควน

ใบงานที่ 1 : ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน

บ้านควน ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลพะโต๊ะ อำเภอยะโต๊ะ จังหวัดชุมพร อยู่ห่างทิศตะวันออกเฉียงใต้ของที่ทำการปกครองอำเภอยะโต๊ะ มีระยะทางห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 4 กิโลเมตร การคมนาคมสะดวก โดยมีเส้นทางท้องถิ่นสายธรรมรงค์ - ไสงอ ม.3-4 เชื่อมต่อกับหมู่บ้านใกล้เคียง เช่น บ้านท่าไทรและบ้านไสงอ พิกัดทางภูมิศาสตร์ละติจูด (Latitude) 9.78767 ลองจิจูด (Longitude) 98.78783

บ้านควนมีประชากรทั้งหมด 205 คน จำนวน 68 ครัวเรือน มีพื้นที่ 725 ไร่ ส่วนใหญ่ถือศาสนาพุทธ มีวัดประจำหมู่บ้าน 1 แห่ง มีเจ้าอาวาส 1 รูป พระภิกษุสงฆ์ 4 รูป ไม่มีสถานศึกษา สถานพยาบาล และสถานีตำรวจ

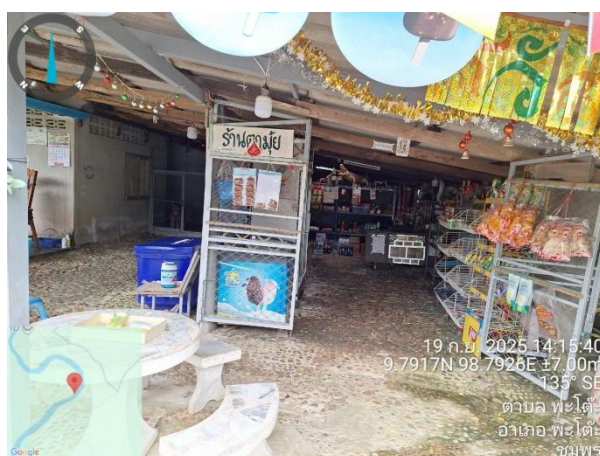
ภาพที่ 21 แผนที่สังเขป บ้านควน หมู่ที่ 4

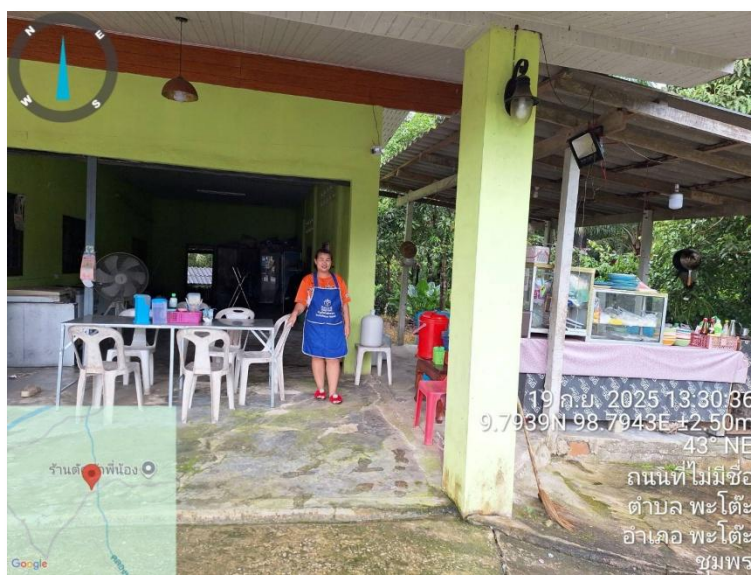
ภาพที่ 22 วัดควนดอกไม้

ใบงานที่ 2 : การประกอบอาชีพในท้องถิ่น

ประชาชนส่วนใหญ่ในบ้านควนประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม โดยเฉพาะ การทำสวนผลไม้ (ทุเรียน มังคุด) สวนปาล์ม น้ำมัน ยางพารา และสวนผสม มีพื้นที่เกษตรรวมประมาณ 620 ไร่ จำนวน 68 ครัวเรือน การเลี้ยงปศุสัตว์ที่พบ ได้แก่ ไก่พื้นเมือง และโค ไม่มีการทำประมง ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรม มีร้านค้า 4 แห่ง มีร้านอาหาร 1 แห่ง

ภาพที่ 23 ร้านค้าในหมู่บ้านควน

ภาพที่ 24 ร้านอาหารในหมู่บ้านควน

ใบงานที่ 3 : ข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

บ้านควนมีภูมิประเทศเป็น เป็นพื้นที่ราบติดเนินเขา ลาดชันประมาณ 8% มีความสูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ 60-115 เมตร สังคมพืชป่าเบญจพรรณ ลักษณะดินชุดดินพะโต๊ะ (Pto) ซึ่งเหมาะสมกับการปลูกพืชสวน เช่น ทุเรียนและมังคุด ในพื้นที่มีแม่น้ำหลังสวน มีห้วยนกร่อง ห้วยบางโหก ห้วยบางแตร์ไหลผ่านหมู่บ้าน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีประมาณ 571.30 มิลลิเมตร มีน้ำเพียงพอตลอดปี คุณภาพน้ำโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี แม้พบการปนเปื้อนจุลินทรีย์บ้างในช่วงฤดูฝน อุณหภูมิเฉลี่ยเช้า 28°C เที่ยง 32°C เย็น 29°C อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 32°C ต่ำสุด 25°C ความชื้นแสงปานกลาง เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืชสวนผลไม้ ดังนี้ เช้า 13794 ลักซ์ เที่ยง 27284 ลักซ์ เย็น 5716 ลักซ์

ภาพที่ 25 ห้วยในหมู่บ้านควน

ใบงานที่ 4 : ข้อมูลประวัติหมู่บ้านและวิถีชุมชน

ประวัติหมู่บ้าน

หมู่บ้านควน หมู่ที่ 4 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ในหมู่บ้านมีวัดควนดอกไม้ ที่วัดได้ปลูกดอกไม้มาก มีรอยพระพุทธรูปอยู่บนจอมเขาสูง และวัดได้อยู่บนควน บริเวณรอบ ๆ วัด เป็น นา ได้ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า บ้านควน สมัยก่อนมีแขกมาอยู่ในหมู่บ้านมาก เลยเกิดโรคระบาด (ไข้ห่า) ชาวบ้านแขกได้อพยพไปอยู่ที่อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง เป็นส่วนมาก หมู่ 4 เป็นเมืองโบราณในอาณาจักรศรีวิชัย และในสมัยโบราณได้มีวัดนอก อยู่ในบริเวณ หมู่ที่ 4 แต่ไม่มีสิ่งก่อสร้างวัดหลงเหลือแล้ว ชาวบ้านมีอาชีพ ทำนาปลูกข้าว และชาวบ้านส่วนมากรับจ้างทำเหมืองแร่ดีบุก ที่คลองครา มีเจ้าของเหมืองแร่ ชื่อไก่อ้วน และชาวบ้านอีกส่วนหนึ่งก็ได้ไปร่อนแร่กันในห้วย และไปตัดหวายในป่าลึก นำไปขายให้นายพรหมมา ศรีวาลัย ที่ตลาดวัดแหลมทราย หมู่ที่ 2 หมู่บ้านท่าไทร ต่อมาภัยใหญ่ ชื่อพายุซัด ทำให้เกิดน้ำท่วมหนักทุ่งนากลายเป็นทะเลทรายไม่สามารถทำนาได้ ชาวบ้านเลยมาทำเป็นอาชีพเกษตรกร ปลูกปาล์ม น้ำมัน ปลูกมังคุด ทุเรียน เงาะ จนถึงปัจจุบัน

มีผู้นำหรือผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบัน จำนวน 5 คน ปกครองหมู่บ้านดังต่อไปนี้

1. นายจรวัย แยมจรัส
2. นายवास แ่งน้อย
3. นายสมโชค สุขสวัสดิ์
4. นายโอภาส นบขุน
5. นายวิรัตน์ สุขสวัสดิ์ เป็นผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน พ.ศ. 2568

วิถีชีวิตหมู่บ้าน

หมู่บ้านควน หมู่ที่ 4 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร มีการทำสวนผลไม้ เช่น มังคุด ทุเรียน สวนปาล์ม เป็นส่วนใหญ่โดยมีวิถีชีวิตในการทำสวน กำจัดวัชพืชในสวน เปิดระบบน้ำในสวน ตัดแต่งกิ่ง ใส่ปุ๋ย ฉีดพ่นยากำจัดหนอนเพลี้ย เชื้อรา ฉีดพ่นยาบำรุงลำต้น ใบ ดอก ดิน ตัดแต่งดอก ผล ฉีดพ่นยา บำรุงผล เก็บ/ตัด ผลผลิต และนำผลผลิตไปขาย มีการประชุมที่ศาลาหมู่บ้าน ม 4 (ทุกวันที่ 7 ของเดือน) มีประเพณีที่เกี่ยวข้อง เช่น ทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่ ทำบุญ-เวียนเทียน วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา ทำบุญเดือนสิบ รับ-ส่ง ตายาย ร่วมเทศกาลล่องแพและเปิดเมืองกินฟรี อำเภอพะโต๊ะ

ภาพที่ 26 การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ม.4

ใบงานที่ 5 : ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากพืชในท้องถิ่น

พืชชนิดที่ 1

ชื่อพืชท้องถิ่น	กล้วยเถื่อน
ชื่อวิทยาศาสตร์	Musa acuminata Colla
รหัสพรรณไม้	8-5860601-04-001/50
ลักษณะนิสัย	ไม้ล้มลุก
ลักษณะเด่น	กาบลำต้นด้านนอกมีปื้นดำ มีนวลเล็กน้อย ด้านในสีแดง ใบชูขึ้นค่อนข้างตรง ก้านใบสีเขียวอมแดงมีจุดดำ มีครีบ เส้นกลางใบสีเขียว ก้านช่อดอกมีขนอ่อนๆ มาก ใบประดับค่อนข้างยาว ปลายแหลม ด้านบนสีม่วงอมแดง มีนวล ด้านล่างที่โคนสีแดงซีด ผลมีขนาดเล็ก มีเมล็ดจำนวนมากสีดำ ผนังหนาและแข็ง
บริเวณที่พบ	บ้านควน บ้านเลขที่ 34 หมู่ที่ 4 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร
พิกัดทางภูมิศาสตร์	ละติจูด (Latitude) 9.785674 ลองจิจูด (Longitude) 98.781266
อายุ	30 ปี
เส้นรอบวงลำต้น	0.3 เมตร
ความสูง	3.93 เมตร
สถานภาพ	ทั่วไป
จำนวนที่พบ	50 ต้น
การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น	อาหาร : หยาวกกล้วย ใช้แกงส้ม แกงเลียงใส่กะทิ กินดิบหรือ ลวกจิ้ม น้ำพริก ปลี ผลอ่อน ใช้ต้ม จิ้ม น้ำพริก และชุบแป้งทอดกรอบ กินกับน้ำจิ้ม ใบ ใช้ห่อข้าวต้มมัด ห่ออาหารอื่น ๆ ทำกระทง ลำต้น ใช้ทำเชือก ความเกี่ยวข้องกับประเพณี : ใช้ในงานพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น งานแต่งงาน งานขึ้นบ้านใหม่ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว พืชเส้นใย
ความสำคัญของพืช	
เจ้าของพืช/ให้ข้อมูล	นายธรรนินทร์ ไชยพูล อายุ 59 ปี ที่อยู่ เลขที่ 34 หมู่ที่ 4 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

ภาพที่ 27 การเก็บข้อมูลพืช ม.4

ใบงานที่ 6 : ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากสัตว์ในท้องถิ่น

สัตว์ชนิดที่ 1

ชื่อชนิดสัตว์	นกขุนทอง
ชื่อวิทยาศาสตร์	Gracula religiosa
รหัสพันธุ์สัตว์	8-5680601-04-001/01
ประเภทของสัตว์	สัตว์ปีก
บริเวณที่พบ	บ้านนายสนั่น หมู่ต๋อ้อม
จำนวนที่พบ	1 ตัว
อายุ	2 ปี
เพศ	ผู้
ประวัติ/ที่มา	ได้มาจากบ้านญาติที่อำเภอเกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี เมื่อปี พ.ศ.2566 ตอนยังเป็นลูกนกอายุประมาณ 6 เดือน และได้นำมาเลี้ยงไว้จนถึงปัจจุบัน
ลักษณะเด่น	มีขนสีดำ ปากและหมีสีเหลือง สามารถพูดเลียนแบบเสียงคน เสียงแตกรรณ เรียก พ่อ แม่ ชื่อคนที่คุ้นเคยได้
ประโยชน์ของสัตว์	เลี้ยงไว้ดูเล่น คลายเครียดและผ่อนคลาย เป็นเพื่อนแก้เหงา
ความสำคัญของสัตว์	สัตว์เพื่อนันทนาการและด้านจิตใจ
เจ้าของ	นายสนั่น หมู่ต๋อ้อม บ้านเลขที่ 23 หมู่ที่ 4 ต.พะโต๊ะ อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร โทร 089-9090833

ภาพที่ 28 การเก็บข้อมูลสัตว์ ม.4

ใบงานที่ 7 : ข้อมูลทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่

ชื่อชนิดชีวภาพอื่น ๆ	เห็ดขอนขาว
ชื่อวิทยาศาสตร์	Levatinus Squarrasulas
รหัสชีวภาพอื่น ๆ	8-5860601-04-001/1
ประเภทของชีวภาพอื่น ๆ	เห็ด
การใช้ประโยชน์	ก้านและดอกเห็ด รับประทานได้ นำไปประกอบอาหาร เช่น ใช้ทำแกง ผัด หรือต้มยำและมีประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม ในการช่วยย่อยสลายซากไม้ ทำให้ระบบนิเวศหมุนเวียนสารอาหารได้ดี
ลักษณะการกระจายพันธุ์	ขึ้นเป็นกลุ่มบนไม้เนื้อแข็งผุในเขตร้อนชื้น
การขยายพันธุ์	สปอร์
ลักษณะเด่น	ดอกเห็ด สีขาวถึงขาวนวล โตเป็นกลุ่ม ๆ บนขอนไม้ผุ หมวกเห็ดแผ่กว้าง ก้านเห็ดค่อนข้างแข็ง มีกลิ่นหอมเฉพาะตัว
บริเวณที่พบ	ขอนไม้ริมห้วยบางแดร หมู่ที่ 4 บ้านควน ต.พะโต๊ะ
จำนวนที่พบ	พบเห็ดหลายกลุ่มในขอนไม้เดียว
พิกัดภูมิศาสตร์	ละติจูด (Latitude) 9.7884 ลองจิจูด (Longitude) 98.7971
ความสำคัญของชีวภาพ	เพื่อเป็นอาหารและยารักษาโรค เพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ
เจ้าของชีวภาพอื่น ๆ	นายประวิทย์ แฉ่งน้อย เลขที่ 52 ม.4 ต.พะโต๊ะ อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร โทร 089-5886641

ภาพที่ 29 การเก็บข้อมูลชีวภาพอื่น ๆ ม.4

ใบงานที่ 8 : ภูมิปัญญาท้องถิ่น
 ยังไม่มีการสำรวจภูมิปัญญาในหมู่บ้านนี้

ใบงานที่ 9 : แหล่งทรัพยากรธรรมชาติและโบราณสถาน

9.2 ข้อมูลโบราณคดี

โบราณวัตถุ

ชื่อโบราณวัตถุ	รอยพระพุทธรูปบาทจำลอง
รหัสโบราณวัตถุ	8-5860601-04-001/1
อายุ	300 ปี
ลักษณะ	รอยพระพุทธรูปบาทจำลอง มีอายุ 300 ปีลักษณะรอยพระพุทธรูปบาทจำลอง หล่อด้วยสำริด ประกอบด้วยภาพลายมงคล 108 ฐานรองเป็นไม้ ส่วนบนจำหลักลายบัวปากพาน ส่วนกลางฐานแกะสลักลายเถาเลื้อยกนกเปลวบนฐานเท้าสิงห์สี่ด้าน
ขนาด	ยาว 156.6 เซนติเมตร กว้าง 60.5 เซนติเมตร
บริเวณที่พบ	บ้านควน วัดควนดอกไม้ เลขที่ 10 หมู่ที่ 4 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอยะไต๊ะ จังหวัดชุมพร
จุดเด่น	รอยพระพุทธรูปบาทจำลอง สร้างไว้ เพื่อเป็นสัญลักษณ์แทนการเสด็จของพระพุทธรูปเจ้า สิ่งที่เห็นบนรอยพระพุทธรูปบาทมีความหมายเชิงพุทธศาสนาและจักรวาลวิทยา ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1. ลักษณะโดยรวม <ul style="list-style-type: none"> - เป็นรอยเท้าข้างหนึ่งของพระพุทธรูปเจ้า ขอบรอบนอกโค้งยาวคล้ายฝ่าเท้า - แบ่งพื้นที่เป็นช่องสี่เหลี่ยมเล็ก ๆ เพื่อบรรจุเครื่องหมายมงคลต่าง ๆ 2. ลายตรงกลาง (จักร/ธรรมจักร) <ul style="list-style-type: none"> - ตรงกลางสุดของฝ่าเท้า เป็นธรรมจักร (วงล้อแห่งธรรม) สื่อถึงการหมุนเวียนของพระธรรม การประกาศพระธรรมจักร และการตรัสรู้ของพระพุทธรูปเจ้า 3. ช่องเล็ก ๆ รอบ ๆ บรรจุ มงคล 108 ประการ เช่น <ul style="list-style-type: none"> ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ - ภูเขาและทะเล - ราชรถ ม้า ช้าง - ดอกบัว - ปราสาท วัง ราชบัลลังก์ - เครื่องมงคล (ธง กลอง ฉัตร ขรรค์ หม้อแก้ว) - สัตว์มงคลต่าง ๆ

- ดวงดาวและจักรราศี
  - 4. วงกลมและเกลียวคลื่น
    - สื่อถึงจักรวาล ความเวียนว่ายแห่งสังสารวัฏ และอำนาจของพระพุทธองค์ที่ครอบคลุมทั้งสามโลก
  - 5. การวางเหรียญหรือสิ่งของบูชา
    - ญาติโยมมักวางเหรียญลงในรอยพระพุทธบาทเพื่อเป็นพุทธบูชาและขอพร ถือเป็นการทำบุญอีกรูปแบบหนึ่ง
- พระครูสุตทัศน์นิยคุณ วัดควนดอกไม้ เลขที่ 10 หมู่ที่ 4 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

เจ้าของโบราณคดี/ผู้ให้ข้อมูล

ภาพที่ 30 การเก็บข้อมูลโบราณคดี ม.4

สรุปภาพรวมหมู่ที่ 4 บ้านควน

บ้านควน เป็นหมู่บ้านที่ บริเวณรอบ ๆ วัด เป็น นา และวัดอยู่ที่สูง ซึ่งภาษาใต้เรียกว่า บนควน จึงได้ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า บ้านควน มีวัดประจำหมู่บ้าน 1 แห่ง ชื่อว่าวัดควนดอกไม้ ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และประกอบอาชีพเกษตรกรรม คือทำสวนผลไม้เป็นหลัก ได้แก่ ทูเรียน มังคุด มีการเลี้ยงสัตว์บ้าง เช่น โค และไก่พื้นเมือง ไม่มีการทำประมง ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรม ไม่มีสถานศึกษา มีร้านค้า 4 แห่ง มีร้านอาหาร 1 แห่ง สภาพภูมิประเทศ เป็นที่ราบ/ภูเขา สังคมพืชเป็นป่าเบญจพรรณ มีแหล่งน้ำธรรมชาติได้แก่ ห้วยนกร่อง ห้วยบางโหก ห้วยบางแตง และแม่น้ำหลังสวนไหลผ่านหมู่บ้าน มีปริมาณน้ำเพียงพอตลอดปี แสงและอุณหภูมิพอเหมาะกับการทำเกษตร เป็นแหล่งโบราณคดี โดยมีรอยพระพุทธรูปบาทจำลอง อายุประมาณ 300 ปี ตั้งอยู่ที่วัดควนดอกไม้

ใบงานที่ 2 : การประกอบอาชีพในท้องถิ่น

ประชาชนส่วนใหญ่ในบ้านควนประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม โดยเฉพาะ สวนปาล์ม น้ำมัน ยางพารา สวนผลไม้ (ทุเรียน มังคุด) ไม้กฤษณา และสวนผสม มีพื้นที่เกษตรรวมประมาณ 386 ไร่ จำนวน 44 ครัวเรือน การเลี้ยงปศุสัตว์ที่พบ ได้แก่ ไก่พื้นเมือง ไม่มีการทำประมง มีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กหรือครัวเรือน 1 แห่ง ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ และหล่อเสาคอนกรีต ไม่มีร้านค้า มีโรงแรม 1 แห่ง

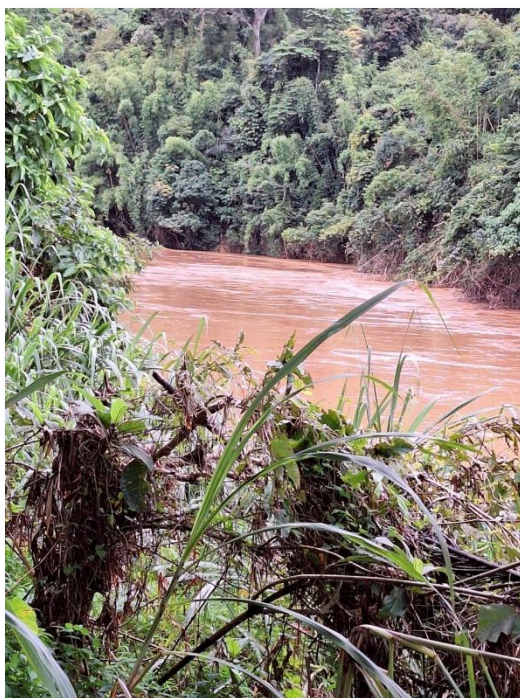
ภาพที่ 32 อุตสาหกรรมขนาดเล็ก ม.5(ภาพด้านซ้าย)

ภาพที่ 33 เกสต์เฮาส์ บ้านบึงชุด ม.5(ภาพด้านขวา)

ใบงานที่ 3 : ข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

บ้านบึงชุด มีภูมิประเทศเป็นพื้นที่เชิงเขา ลาดชันประมาณ 17% มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 50-105 เมตร สังคมพืชป่าเบญจพรรณ ลักษณะดินชุดดินพะโต๊ะ (Pto) ซึ่งเหมาะสมกับการปลูกพืชสวน เช่น ยางพารา ทุเรียนและมังคุด ในพื้นที่มีแม่น้ำหลังสวน ห้วยธรรมรงค์ ห้วยยาย-กรับ ไหลผ่านหมู่บ้าน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีประมาณ 571.30 มิลลิเมตร มีน้ำเพียงพอตลอดปี คุณภาพน้ำโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี แม้พบการปนเปื้อนจุลินทรีย์บ้างในช่วงฤดูฝน อุณหภูมิเฉลี่ยเช้า 28°C เที่ยง 32°C เย็น 29°C อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 32°C ต่ำสุด 25°C ความเข้มแสงปานกลาง เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืชสวนผลไม้ ดังนี้ เช้า 16326 ลักซ์ เที่ยง 23344 ลักซ์ เย็น 2218 ลักซ์

ภาพที่ 34 แม่น้ำที่ไหลผ่านหมู่บ้านบึงชุด ม.5

ภาพที่ 35 ห้วยในหมู่บ้านบึงชุด ม.5

ใบงานที่ 4 : ข้อมูลประวัติหมู่บ้านและวิถีชุมชน

ประวัติหมู่บ้าน

หมู่ที่ 5 บ้านบึงซุด เป็นหมู่บ้านเล็กๆ แยกออกมาจากหมู่ที่ 4 บ้านควน เดิมมีบึงขนาดใหญ่และมีน้ำท่วมบ่อยครั้งทุกปี ทำให้ตะกอนที่พัดมจนไม่เหลือบึง ทำให้ชาวบ้านเรียกขานจนถึงปัจจุบัน บ้านบึงซุด ไม่สามารถหาหลักฐานการจัดตั้งหมู่บ้านได้ว่าจัดตั้ง ตั้งแต่ พ.ศ.ใด ไม่มีการจดบันทึกไว้ มีผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบัน จำนวน 7 คน ปกครองหมู่บ้านดังต่อไปนี้

1. ผู้ใหญ่เข้ม มีศรี
2. ผู้ใหญ่ภพ นัยสอน
3. ผู้ใหญ่เชียว นัยสอน
4. ผู้ใหญ่สุวิทย์ คล้ายมะลวน
5. ผู้ใหญ่มานพ นัยสอน
6. ผู้ใหญ่สุทธิพงษ์ ทองคง
7. ผู้ใหญ่ชาติรี ครวญพิต เป็นผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน (พ.ศ.2568)

วิถีชีวิตหมู่บ้าน

ทำสวนผลไม้ ทุเรียน ร่วมงานประเพณี วันสำคัญทางศาสนา และกิจกรรมในวันต่าง ๆ เช่น วันสงกรานต์ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันรับ - ส่งตายาย วันเฉลิมพระชนมพรรษา ฯลฯ

ภาพที่ 36 การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้านบึงซุด ม.5

ใบงานที่ 5 : ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากพืชในท้องถิ่น

พืชชนิดที่ 1

ชื่อพืชท้องถิ่น	เสลดพังพอนตัวผู้
ชื่อวิทยาศาสตร์	Barieria Lupulina Linal
รหัสพรรณไม้	8-5860601-05-001/1
ลักษณะวิสัย	ไม้พุ่ม
ลักษณะเด่น	มีหนามแหลม ข้อละ 2-3 คู่ ก้านสีน้ำตาล ใบเดี่ยวสีเขียวเข้ม เส้นกลางใบแดง ดอกช่อออกที่ปลายกิ่ง ดอกสีเหลือง ผลรูปไข่
บริเวณที่พบ	บ้านบึงขุด บ้านเลขที่ 13 หมู่ที่ 5 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร
พิกัดทางภูมิศาสตร์	ละติจูด (Latitude) 9.78285 ลองจิจูด (Longitude) 98.77403
อายุ	4 ปี
เส้นรอบวงลำต้น	0.27 เมตร
ความสูง	2.30 เมตร
สถานภาพ	พืชหายาก
จำนวนที่พบ	1 ต้น
การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น	ยารักษาโรคใช้กับคน : ราก ใช้ถอนพิษงู แมลงสัตว์กัดต่อย แก้เจ็บท้อง แก้ตาเหลือง หน้าเหลือง ใบ ใช้ถอนพิษแมลงสัตว์กัดต่อย แก้ลมพิษ เม็ดพื้นคันตามผิวหนัง แก้โรคเบาหวาน แก้ปวดแผล แก้โรคฝีดาษต่าง ๆ
ความสำคัญของพืช	พืชสมุนไพร
เจ้าของพืช/ให้ข้อมูล	นางแหยม เสมอแก้ว ที่อยู่ เลขที่ 13 หมู่ที่ 5 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร โทร 0936488909

ภาพที่ 37 การเก็บข้อมูลพืช หมู่บ้านบึงขุด ม.5

ใบงานที่ 6 : ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากสัตว์ในท้องถิ่น
ยังไม่มีการสำรวจสัตว์ในหมู่บ้านนี้

ใบงานที่ 7 : ข้อมูลทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่
ยังไม่มีการสำรวจชีวภาพอื่น ๆ ในหมู่บ้านนี้

ใบงานที่ 8 : ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ยังไม่มีการสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่นในหมู่บ้านนี้

ใบงานที่ 9 : แหล่งทรัพยากรธรรมชาติและโบราณสถาน
ยังไม่มีการสำรวจแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและโบราณสถานในหมู่บ้านนี้

สรุปภาพรวมหมู่ที่ 4 บ้านบึงขุด

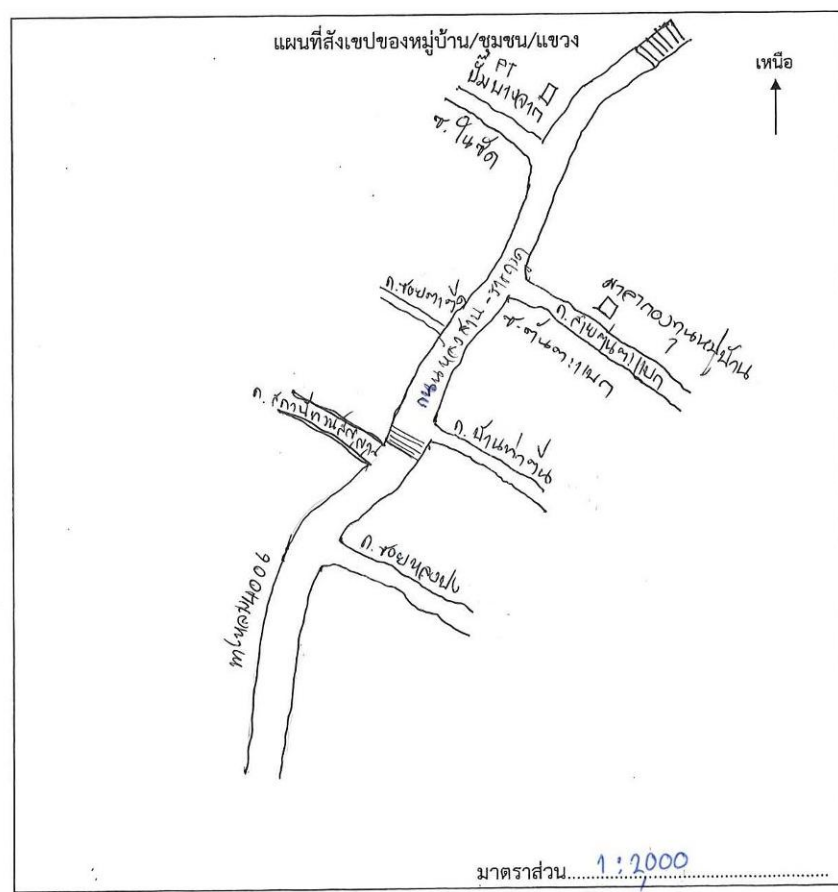
หมู่ที่ 5 บ้านบึงขุด เป็นหมู่บ้านเล็กๆ แยกออกมาจากหมู่ที่ 4 บ้านควน เดิมมีบึงขนาดใหญ่และมีน้ำท่วมบ่อยครั้งทุกปี ทำให้ตะกอนทับถมจนไม่เหลือบึง ทำให้ชาวบ้านเรียกขานจนถึงปัจจุบันว่าบ้านบึงขุด ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คือทำสวน มีการเลี้ยงสัตว์บ้าง เช่น ไก่พื้นเมือง ไม่มีการทำประมง มีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก/ครัวเรือน 1 แห่ง ได้แก่การหล่ออิฐและหล่อเสาคอนกรีต ไม่มีสถานศึกษา ไม่มีร้านค้า มีโรงแรม 1 แห่ง สภาพภูมิประเทศ เป็นพื้นที่เชิงเขา สังคมพืชเป็นป่าเบญจพรรณ มีแหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ ห้วยธรรมรงค์ ห้วยยาย-กรับ และแม่น้ำหลังสวนไหลผ่านหมู่บ้าน มีปริมาณน้ำเพียงพอตลอดปี แสงและอุณหภูมิพอเหมาะกับการทำเกษตร

หมู่ที่ 7 บ้านท่าดิน

ใบงานที่ 1 : ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน

บ้านท่าดิน ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร อยู่ทางทิศตะวันออกของที่ทำการปกครองอำเภอพะโต๊ะ มีระยะทางห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 3 กิโลเมตร การคมนาคมสะดวก โดยมีเส้นทางหลวงหมายเลข 4006 ราชกรูด-หลังสวน และเส้นทางท้องถิ่นสายต้นตะแบก เชื่อมต่อกับหมู่บ้านพะโต๊ะ และองค์การบริหารส่วนตำบลพะโต๊ะ พิกัดทางภูมิศาสตร์ละติจูด (Latitude) 9.81048 ลองจิจูด (Longitude) 98.78849

บ้านท่าดินมีประชากรทั้งหมด 353 คน จำนวน 116 ครัวเรือน มีพื้นที่ 1,093.75 ไร่ ส่วนใหญ่ถือศาสนาพุทธ ไม่มีวัดประจำหมู่บ้านแต่มีวัดที่ใกล้เคียงในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพะโต๊ะ ชื่อวัดปะติมะ ไม่มีสถานศึกษา สถานพยาบาล และสถานีตำรวจ

ภาพที่ 38 แผนที่สังเขปหมู่ที่ 7 บ้านท่าดิน

ใบงานที่ 2 : การประกอบอาชีพในท้องถิ่น

ประชาชนส่วนใหญ่ในบ้านท่าดินประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม โดยเฉพาะ การทำสวนปาล์ม น้ำมัน สวนผลไม้ (ทุเรียน มังคุด) ยางพารา และสวนผสม มีพื้นที่เกษตรรวมประมาณ 850 ไร่ จำนวน 116 ครัวเรือน การเลี้ยงปศุสัตว์ที่พบ ได้แก่ ไก่พื้นเมือง ไม่มีการทำประมง มีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก 1 แห่ง ประกอบการหล่อเสาซีเมนต์ หล่ออิฐ มีสถานีบริการน้ำมัน PT 1 แห่ง ห้างหุ้นส่วนจำกัด 1 แห่ง มีร้านค้า 1 แห่ง มีร้านอาหาร 1 แห่ง

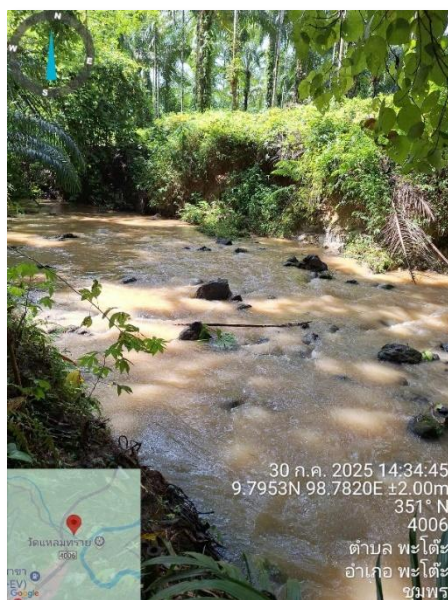
ภาพที่ 39 สถานีบริการน้ำมัน ม.7 บ้านท่าดิน

ภาพที่ 40 อุตสาหกรรมขนาดเล็ก ม.7 บ้านท่าดิน

ใบงานที่ 3 : ข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

บ้านท่าตีนมีภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบติดเชิงเขา ลาดชันประมาณ 6% มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 50-80 เมตร สังคมพืชป่าเบญจพรรณ ลักษณะดินชุดดินพะโต๊ะ (Pto) ซึ่งเหมาะสมกับการปลูกพืชสวน เช่น ทุเรียนและมังคุด ในพื้นที่มีแม่น้ำหลังสวน ห้วยนายดำ ไหลผ่านหมู่บ้าน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีประมาณ 571.30 มิลลิเมตร มีน้ำเพียงพอตลอดปี คุณภาพน้ำโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี แม้พบการปนเปื้อนจุลินทรีย์บ้าง ในช่วงฤดูฝน อุณหภูมิเฉลี่ยเช้า 28°C เทียง 32°C เย็น 29°C อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 32°C ต่ำสุด 25°C ความเข้มแสงปานกลาง เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืชสวนผลไม้ ดังนี้ เช้า 10760 ลักซ์ เทียง 27054 ลักซ์ เย็น 7040 ลักซ์

ภาพที่ 41 ห้วย หมู่ที่ 7 บ้านท่าตีน

ใบงานที่ 4 : ข้อมูลประวัติหมู่บ้านและวิถีชุมชน

ประวัติหมู่บ้าน

บ้านท่าตีน หมู่ที่ 7 อดีตเป็นที่ทำการกิ่งอำเภอพะโต๊ะ ที่บ้านชี้หนอน หรือที่เรียกว่าห้วยชี้หนอน ในปัจจุบันนี้ ตั้งแต่อยู่ในที่ดินป่าสงวนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่จำนวน 1,200 ไร่ ซึ่งอยู่ในเขตอิทธิพลของเสื่อวีไล แต่กิ่งอำเภอพะโต๊ะไม่สามารถตั้งได้ต้องหลบอิทธิพลของเสื่อวีไล ต้องไปตั้งที่ว่าการกิ่งอำเภอพะโต๊ะในหมู่ที่ 2 ซึ่งมีกำนันถ้วน ไยภักดี เป็นผู้ปกครองผู้บ้าน คำว่าท่าตีน ตามประวัติความเป็นมา กล่าวว่าพื้นที่หมู่ที่ 7 เป็นที่อยู่ของชาวอิสลาม คนอิสลามเขาเรียกทศว่า "ประะ" เช่น ทิศตะวันออก เรียกว่า "ประะออก" ทิศตะวันตก เรียกว่า "ประะตก" ทิศใต้ เรียกว่า "ประะตีน" หรือ ทำนั้น ทำนี้ ต่อมาได้พูดเพี้ยนไปจนฟังเป็นภาษาไทยว่า "ประะตก" คือ "ท่าตก" และ

"ประตืน" ก็ได้พูดเพี้ยนเป็นท่าตืน จนถึงปัจจุบัน มีผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบัน จำนวน 4 คน ปกครองหมู่บ้านดังต่อไปนี้

1. ผู้ใหญ่มณี แยมชะยา
2. ผู้ใหญ่บุญญิตี แข่งขัน
3. ผู้ใหญ่ปิยะ แยมชะยา
4. ผู้ใหญ่วิมล แก่นกุล เป็นผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน (พ.ศ.2557)

วิถีชีวิตหมู่บ้าน

วิถีชีวิตของคนในหมู่บ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตร เช่นทำสวนทุเรียน ปลูกมันน้ำมัน ฯลฯ ร่วมงานประเพณีและกิจกรรมในวันต่าง ๆ เช่น วันสงกรานต์ วันรับ ส่ง ตา ยาย วันเฉลิมพระชนมพรรษาฯ วันประชุมหมู่บ้าน วันประชุมกองทุนหมู่บ้าน ฯลฯ

ภาพที่ 42 เก็บข้อมูลประวัติหมู่ 7 บ้านท่าตืน

ใบงานที่ 5 : ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากพืชในท้องถิ่น

พืชชนิดที่ 1

ชื่อพืชท้องถิ่น	ทุเรียนบ้าน
ชื่อวิทยาศาสตร์	Durio Zibethinus L.
รหัสพรรณไม้	8-5860601-07-001/14
ลักษณะวิสัย	ไม้ต้น

ลักษณะเด่น	ผล กลม ยาวรี มีลักษณะที่แตกต่างกัน มีหนาม สีเนื้อ เช่น สีเหลือง สีเหลืองอมขาว สีขาว ซึ่งมีลักษณะสีเนื้อที่แตกต่างกัน มีกลิ่น รสชาติหวาน เมล็ดสีน้ำตาล บางพูเนื้อจะไม่เต็มพู ทำให้เห็นเมล็ด
บริเวณที่พบ	บ้านท่าดิน บ้านเลขที่ 183 หมู่ที่ 7 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร
พิกัดทางภูมิศาสตร์	ละติจูด (Latitude) 9.79991 ลองจิจูด (Longitude) 98.79023
อายุ	120 ปี
เส้นรอบวงลำต้น	3.20 เมตร
ความสูง	39.18 เมตร
สถานภาพ	ทั่วไป
จำนวนที่พบ	14 ต้น
การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น	อาหาร : เนื้อทุเรียน รับประทานได้หรือแปรรูปเป็นทุเรียนกวน หรือทำข้าวเหนียวทุเรียนน้ำกะทิ พืชไม้ผล พืชใช้เนื้อไม้
ความสำคัญของพืช	
เจ้าของพืช/ให้ข้อมูล	นายบัญญัติ แข่งขัน อายุ 86 ปี ที่อยู่ เลขที่ 183 หมู่ที่ 7 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

ภาพที่ 43 การเก็บข้อมูลพืช ม.7 บ้านท่าดิน

ภาพที่ 44 การเก็บข้อมูลพืช ม.7 บ้านท่าหิน

ใบงานที่ 6 : ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากสัตว์ในท้องถิ่น
ไม่มีการสำรวจสัตว์ท้องถิ่นในหมู่บ้านนี้

ใบงานที่ 7 : ข้อมูลทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่
ไม่มีการสำรวจชีวภาพท้องถิ่นในหมู่บ้านนี้

ใบงานที่ 8 : ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น

รหัสภูมิปัญญาท้องถิ่น

พิกัดทางภูมิศาสตร์

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

รายละเอียดของภูมิปัญญา

การแพทย์แผนไทย

ยาเหลือง

8-5860601-07-001

ละติจูด (Latitude) 9.81038 ลองจิจูด (Longitude) 98.78828

อื่น ๆ ด้านการแพทย์แผนไทย

เพื่อป้องกันและรักษาโรคซางในเด็ก

วัสดุ/อุปกรณ์

ขมิ้นอ้อย, ว่านกีบแรด, ผิวมะกรูด, ว่านร้อนทอง, กระจाय, กระจათือ, เมล็ดมะนาว, หัวไพล, กระจาเทียม, หัวข่า, หอมแดง

วิธีทำ

1. นำสมุนไพรมาหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ
2. นำสมุนไพรทั้งหมดไปตากให้แห้ง
3. นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด
4. นำสมุนไพรที่บดละเอียดแล้วมาบรรจุลงภาชนะ

ประโยชน์

1. รักษาอาการในเด็กเล็ก : ใช้กับเด็กที่มีอาการเบื่ออาหาร ท้องผูก กลืนตัว หรือมีอาการทางเดินอาหาร
2. ขับพยาธิ : ยาแก้ซางหลายชนิดมีสรรพคุณช่วยขับพยาธิในเด็ก
3. ช่วยให้เจริญอาหาร : ช่วยให้เด็กกลับมากินนมหรืออาหารได้ดีขึ้น

การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น
เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ไม่เคยประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

ภูมิปัญญาดั้งเดิม

นางมะลิ แก่นกุล เลขที่ 10/1 หมู่ที่ 7 ต.พะโต๊ะ อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร
โทร.0982165338

ภาพที่ 45 ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ม.7 บ้านท่าตีน

ใบงานที่ 9 : แหล่งทรัพยากรธรรมชาติและโบราณสถาน

ไม่มีการสำรวจแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและโบราณสถาน ในหมู่บ้านนี้

สรุปภาพรวมหมู่ที่ 7 บ้านท่าดิน

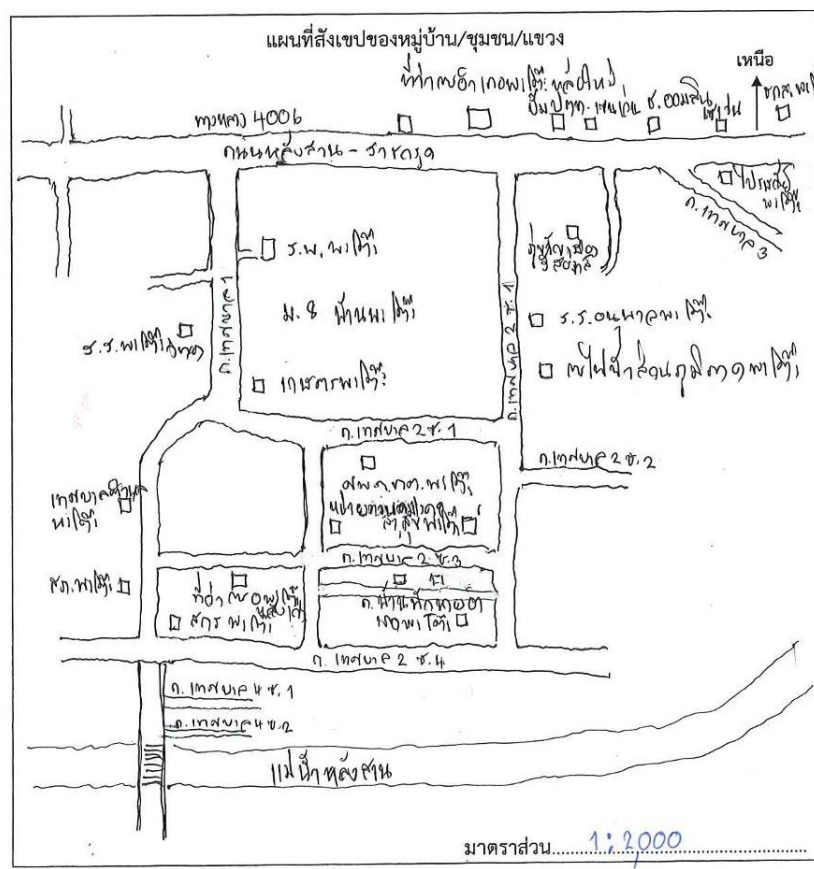
บ้านท่าดิน หมู่ที่ 7 อดีตเป็นที่ทำการปกครองของกิ่งอำเภอพะโต๊ะ คำว่าท่าดิน เดิมเป็นที่อยู่ของชาวมุสลิม คนอิสลามเรียกทิวเขาว่า "ประ" เช่น ทิวเขาตะวันออก เรียกว่า "ประออก" ทิวเขาตะวันตก เรียกว่า "ประตก" ทิวเขาใต้ เรียกว่า "ประตีน" ต่อมาได้พัฒนาไปเป็นท่าดิน หมู่บ้านท่าดิน มีเส้นทางหลวงหมายเลข 4006 ราชบุรี-หลังสวน ผ่าน และเส้นทางท้องถิ่นสายต้นตะแบกในหมู่บ้าน ไม่มีวัดที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล แต่มีวัดตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 7 ซึ่งเป็นเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลพะโต๊ะ ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และประกอบอาชีพเกษตรกรรม คือทำสวนปาล์ม น้ำมัน ยางพารา ทุเรียน มังคุด และสวนผสม มีการเลี้ยงสัตว์บ้าง เช่น ไก่พื้นเมือง ไม่มีการทำประมง มีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก 1 แห่ง ประกอบการหล่อเสาซีเมนต์ หล่ออิฐ ไม่มีสถานศึกษา มีสถานีบริการน้ำมัน PT 1 แห่ง ห้างหุ้นส่วนจำกัด 1 แห่ง ร้านค้า 1 แห่ง มีร้านอาหาร 1 แห่ง อื่น ๆ (อพาร์ทเมนท์) 1 แห่ง สภามุขีประเทศ เป็นที่ราบติดเชิงเขา สังคมพืชเป็นป่าเบญจพรรณ มีแหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ แม่น้ำหลังสวน ห้วยนายดำ ไหลผ่านหมู่บ้าน มีปริมาณน้ำเพียงพอตลอดปี แสงและอุณหภูมิพอเหมาะกับการทำเกษตร

หมู่ที่ 8 บ้านพะโต๊ะ

ใบงานที่ 1 : ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน

บ้านพะโต๊ะ ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร เป็นที่ตั้งของที่ทำการปกครองอำเภอพะโต๊ะ การคมนาคมสะดวก โดยมีเส้นทางหลวงหมายเลข 4006 ราชกรูด-หลังสวน ผ่านหมู่บ้าน และเชื่อมต่อกับหมู่ที่ 7 บ้านท่าดิน และเส้นทางท้องถิ่นสายเทศบาล 1-4 เชื่อมต่อกับหมู่ที่ 5 บ้านบึงขุด พิกัดทางภูมิศาสตร์ละติจูด (Latitude) 9.786785 ลองจิจูด (Longitude) 98.776332

บ้านพะโต๊ะ มีประชากรทั้งหมด 600 คน จำนวน 417 ครัวเรือน มีพื้นที่ 1,050 ไร่ ส่วนใหญ่ถือศาสนาพุทธ ไม่มีวัดประจำหมู่บ้าน มีสถานศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา 1 แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนอนุบาลเทศบาล 1 เทศบาลตำบลพะโต๊ะ ระดับประถมศึกษา 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลพะโต๊ะ ระดับมัธยมศึกษา 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนพะโต๊ะวิทยา มีสถานพยาบาล 1 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลพะโต๊ะ และมีสถานีตำรวจ 1 แห่ง ได้แก่ สถานีตำรวจภูธรพะโต๊ะ

ภาพที่ 46 แผนที่สังเขป ม.8 บ้านพะโต๊ะ

ภาพที่ 47 สถานศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ม.8 บ้านพะโต๊ะ

ภาพที่ 48 สถานศึกษาระดับประถมศึกษา ม.8 บ้านพะโต๊ะ

ภาพที่ 49 สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ภาพที่ 50 สถานพยาบาล ม.8 บ้านพะโต๊ะ

ภาพที่ 51 สถานีตำรวจ ม.8 บ้านพะโต๊ะ

ใบงานที่ 2 : การประกอบอาชีพในท้องถิ่น

ประชาชนในหมู่บ้านพะโต๊ะ ประกอบอาชีพหลากหลาย อาทิ รับราชการ ค้าขาย งานบริการต่าง ๆ เกษตรกรรมโดยเฉพาะ การทำสวนปาล์ม น้ำมัน ทูเรียน มังคุด ไม้สัก และสวนผสม มีพื้นที่เกษตรรวมประมาณ 470 ไร่ จำนวน 38 ครัวเรือน การเลี้ยงปศุสัตว์ที่พบ ได้แก่ การเลี้ยงโค และไก่พื้นเมือง ไม่มีการทำประมง ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรม ด้านพาณิชย์ มีธนาคาร 2 แห่ง ได้แก่ ธนาคาร ธกส. และ ธนาคารออมสิน มีสถานีบริการน้ำมัน ปตท. 1 แห่ง มีบริษัทจำกัด 5 แห่ง มีตลาดสด 1 แห่ง มีร้านค้า 21 แห่ง อื่น ๆ 6 แห่ง (ร้านขายยา ร้านทอง ร้านแว่น ร้านรับซื้อยาง ร้านรับทำป้าย) ด้านสถานบริการมีโรงแรม 2 แห่ง ได้แก่ ภูขวัญเมืองรีสอร์ท และมาลีโฮมสเตย์ มีร้านอาหาร 6 แห่ง อื่น ๆ 11 แห่ง (ร้านตัดผม, คลินิก)

ภาพที่ 52 ธนาคาร ม.8 บ้านพะโต๊ะ

ภาพที่ 53 สถานีบริการน้ำมัน ม.8 บ้านพะโต๊ะ

ภาพที่ 54 รีสอร์ท ม.8 บ้านพะโต๊ะ

ภาพที่ 55 โฮมสเตย์ ม.8 บ้านพะโต๊ะ

ภาพที่ 56 ร้านอาหาร ม.8 บ้านพะโต๊ะ

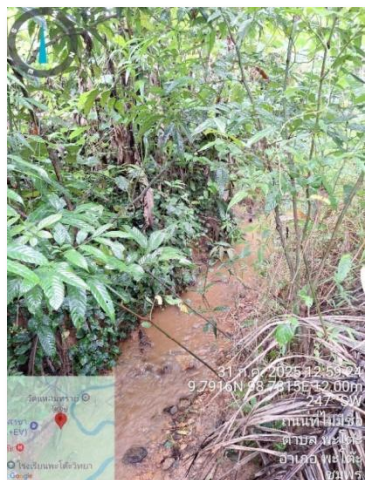
ภาพที่ 57 ร้านอาหาร ม.8 บ้านพะโต๊ะ

ภาพที่ 58 ร้านอาหาร ม.8 บ้านพะโต๊ะ

ใบงานที่ 3 : ข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

บ้านพะโต๊ะมีภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบ/เชิงเขา ลาดชันประมาณ 12% มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 50-150 เมตร สังคมพืชป่าเบญจพรรณ ลักษณะดินชุดดินพะโต๊ะ (Pto) ซึ่งเหมาะสมกับการปลูกพืชสวน เช่น ทุเรียนและมังคุด ในพื้นที่มีแม่น้ำหลังสวน ห้วยมิ่ง ไหลผ่านหมู่บ้าน มีบึงเข้ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีประมาณ 571.30 มิลลิเมตร มีน้ำเพียงพอตลอดปี คุณภาพน้ำโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี แม้พบการปนเปื้อนจุลินทรีย์บ้าง ในช่วงฤดูฝน อุณหภูมิเฉลี่ยเช้า 26°C เที่ยง 32°C เย็น 29°C อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 32°C ต่ำสุด 25°C ความเข้มแสงปานกลาง เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืชสวนผลไม้ ดังนี้ เช้า 10688 ลักซ์ เที่ยง 22886 ลักซ์ เย็น 7226 ลักซ์

ภาพที่ 59 ห้วย ม.8 บ้านพะโต๊ะ

ภาพที่ 60 บึง ม.8 บ้านพะโต๊ะ

ภาพที่ 61 แม่น้ำ ม.8 บ้านพะโต๊ะ

ใบงานที่ 4 : ข้อมูลประวัติหมู่บ้านและวิถีชุมชน

ประวัติหมู่บ้าน

บ้านพะโต๊ะ เดิมมีคนอิสลาม (คนแขก) มาตั้งรกรากอยู่ก่อน ชื่อเรียกเลยเรียกเหมือนแขก จากคำสันนิษฐานมาจากคำว่า ดะโต๊ะ แปลว่าผู้รู้ทางศาสนาอิสลาม ต่อมาได้เพี้ยนไปเป็น พะโต๊ะ เป็นหมู่บ้านที่มีอายุประมาณ 60 ปี ซึ่งเดิมหมู่บ้านไม่ได้ตั้งอยู่ในที่ปัจจุบัน และไม่ได้เป็นที่ตั้งของศูนย์ราชการ เดิมที่ทำการของอำเภออยู่ที่บ้านในซัด หมู่ที่ 7 ริมแม่น้ำหลังสวน แต่เนื่องจากถูกน้ำท่วมทุกปี อีกทั้งการเดินทางไม่สะดวกต่อผู้มาติดต่อ ทำให้ต้องย้ายที่ทำการชั่วคราวมาอยู่ที่บ้านพ่อของนางปราณี ยอดไหม ตั้งอยู่ที่หมู่บ้านกลางนา ม.2 ในปัจจุบันเรียกสั้น ๆ ว่าหมู่บ้านกลาง ซึ่งเป็นที่ทำการกำนัน ชื่อว่านายต่วน ไยภักดี โดยอำเภอมาเช่าที่ทำการบ้านกำนัน โดยปู่ของนางปราณีเคยเป็นหัวเมืองไย ชื่อขุนภักดีราษฎร์ (ไย ภักดี) เป็นเจ้าเมืองพะโต๊ะ มีหน้าที่เก็บภาษี ส่งส่วยไปหัวเมืองหลังสวน ชื่อว่าพระยาจตุรราชโกศากร (คอซิมเต็ก ณ ระนอง) ชาวบ้านเดิมอยู่หมู่ที่ 2 บ้านท่าไทรใน

ปัจจุบัน ส่วนราชการต่าง ๆ โรงเรียน สถานีตำรวจ ตลาด จะอยู่ที่ ม.2 ชาวบ้านจะสัญจรทางเรือผ่านแม่น้ำหลังสวน ต่อมาได้ย้ายบ้านเรือนมาอยู่ที่หมู่บ้านพะโต๊ะในปัจจุบัน เนื่องจากหมู่ที่ 2 น้ำท่วมทุก ๆ ปี ชาวบ้านเลยมาจับจองที่ดินสร้างบ้านเรือนที่หมู่บ้านพะโต๊ะในปัจจุบัน และส่วนราชการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น โรงเรียน ที่ว่าการอำเภอ สถานีตำรวจ สถานีอนามัย ซึ่งปัจจุบันเป็นสำนักงานสาธารณสุข สำนักงานเกษตร โรงพยาบาล สำนักงานการไฟฟ้า ได้ตั้งอยู่ที่หมู่บ้านพะโต๊ะในปัจจุบันเช่นกัน

มีผู้ใหญ่บ้านดังนี้

1. ผู้ใหญ่สนอง สุสิทธิ์ (ผู้ใหญ่บ้าน)
2. ผู้ใหญ่ประเสริฐ อินทรสุวรรณ
3. ผู้ใหญ่เสรี ไชยพูล
4. ผู้ใหญ่สมหมาย พราหมณาเวศ
5. ผู้ใหญ่พดล ฤทธิกุล คนปัจจุบัน (พ.ศ.2557)

วิถีชีวิตหมู่บ้าน

บ้านพะโต๊ะ มีการทำสวนผลไม้ สวนปาล์มน้ำมัน และสวนผสมอื่น ๆ โดยมีวิถีชีวิตในการทำผลไม้ คือ ตัดหญ้า ตัดแต่งกิ่ง รดน้ำ ใส่ปุ๋ย พ่นสารเคมี กำจัดแมลง บำรุงต้น/ดอก/ผล ชาวบ้านในหมู่บ้านพะโต๊ะ ส่วนใหญ่ มีสวนอยู่ที่หมู่บ้านอื่น เนื่องจากในหมู่บ้านพะโต๊ะ เป็นที่ตั้งของศูนย์ราชการเป็นส่วนใหญ่ วิถีชีวิตจึงไม่ใช่ประกอบอาชีพชาวสวนทั้งหมด มีประกอบอาชีพรับราชการ และอาชีพอื่น ๆ ด้วย มีงานรัฐพิธีต่าง ๆ มีเทศกาลและงานประเพณี คือ งานประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง เทศกาลล่องแพเชิงอนุรักษ์และเปิดเมืองกินฟรีมีวันสำคัญทางศาสนา วันมาฆบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา สำหรับวันออกพรรษามีการสมโภชน์พระ วันรับ-ส่ง ตายาย

ภาพที่ 62 การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ม.8 บ้านพะโต๊ะ

ใบงานที่ 5 : ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากพืชในท้องถิ่น

พืชชนิดที่ 1

ชื่อพืชท้องถิ่น	ไผ่หลาม
ชื่อวิทยาศาสตร์	Cephalostachyum pergracile Munro
รหัสพรรณไม้	8-5860601-08-001/1
ลักษณะวิสัย	ไผ่
ลักษณะเด่น	มีข้อและปล้อง เนื้อไม้แข็ง มีหนาม
บริเวณที่พบ	บ้านพะโต๊ะ หมู่ที่ 8 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร
พิกัดทางภูมิศาสตร์	ละติจูด (Latitude) 9.78551 ลองจิจูด (Longitude) 98.78313
อายุ	50 ปี
เส้นรอบวงลำต้น	0.076 เมตร
ความสูง	9.17 เมตร
สถานภาพ	ทั่วไป
จำนวนที่พบ	1 ต้น(กอ)

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น

อาหาร :

หน่อ รับประทานได้ เช่น นำมาต้มแล้วเอาไปผัด หรือต้มกับหมูได้ หรือ
ดองทำเป็นแกงส้มได้

ปล้อง กิ่งอ่อนกิ่งแก่ นำมาตัดเป็นปล้อง ๆ แล้วใส่ข้าวเหนียว กะทิ เพื่อ
ทำเป็นข้าวหลาม

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่น ๆ :

ลำต้นใช้ทำเครื่องจักรสานได้หลากหลายชนิด เช่น กระบุง กระจาด
ตะกร้า ชะลอม กระด้ง และอื่น ๆ

อื่น ๆ (เช่น การเกิดพิษ อันตราย) :

หน่อไม้ถ้ากินดิบอาจเป็นอันตรายได้ แต่ถ้าต้ม/หลาม/ปรุงสุกแล้วพืช
จะสลายหมด

ความสำคัญของพืช

พืชจักสาร พืชใช้เนื้อไม้

เจ้าของพืช/ให้ข้อมูล

ว่าที่ร้อยตรีสำเร็จ แยมจรัส อายุ 62 ปี ที่อยู่ เลขที่ 26 หมู่ที่ 4 ตำบล
พะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

ภาพที่ 63 การเก็บข้อมูลพืช ม.8 บ้านพะโต๊ะ

ใบงานที่ 6 : ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากสัตว์ในท้องถิ่น
ไม่มีการสำรวจสัตว์ท้องถิ่นในหมู่บ้านนี้

ใบงานที่ 7 : ข้อมูลทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่
ไม่มีการสำรวจชีวภาพท้องถิ่นในหมู่บ้านนี้

ใบงานที่ 8 : ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ไม่มีการสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่นในหมู่บ้านนี้

ใบงานที่ 9 : แหล่งทรัพยากรธรรมชาติและโบราณสถาน
ไม่มีการสำรวจแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและโบราณสถาน ในหมู่บ้านนี้

สรุปภาพรวมหมู่ที่ 8 บ้านพะโต๊ะ

บ้านพะโต๊ะ หมู่ที่ 8 เดิมมีคนอิสลามอดีตเป็นที่ทำการปกครองของกิ่งอำเภอพะโต๊ะ มาตั้งรกรากอยู่ก่อน ชื่อเรียกเลยเรียกเหมือนแขก จากคำสันนิษฐานมาจากคำว่า ดะโต๊ะ แปลว่าผู้รู้ทางศาสนาอิสลาม ต่อมาได้เพี้ยนไปเป็น พะโต๊ะ เป็นหมู่บ้านที่มีอายุประมาณ 60 ปี หมู่บ้านพะโต๊ะ มีเส้นทางหลวงหมายเลข 4006 ราชกรูด-หลังสวนผ่าน ไม่มีวัด ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประกอบอาชีพหลากหลาย อาทิ รับราชการ ค้าขาย งานบริการต่าง ๆ เกษตรกรรมโดยเฉพาะ การทำสวนปาล์ม น้ำมัน ทุเรียน มังคุด ไม้สัก และสวนผสม มีการเลี้ยงสัตว์บ้าง เช่น ไก่พื้นเมือง และโค ไม่มีการทำประมง ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรม มีสถานศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา 1 แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนอนุบาลเทศบาล 1 เทศบาลตำบลพะโต๊ะ ระดับประถมศึกษา 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลพะโต๊ะ ระดับมัธยมศึกษา 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนพะโต๊ะวิทยา มีสถานพยาบาล 1 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลพะโต๊ะ และมีสถานีตำรวจ 1 แห่ง ได้แก่ สถานีตำรวจภูธรพะโต๊ะ มี

ธนาคาร 2 แห่ง ได้แก่ธนาคาร ธกส. และ ธนาคารออมสิน มีสถานีบริการน้ำมัน ปตท. 1 แห่ง มีบริษัทจำกัด 5 แห่ง มีตลาดสด 1 แห่ง มีร้านค้า 21 แห่ง อื่น ๆ 6 แห่ง (ร้านขายยา ร้านทอง ร้านแว่น ร้านรับซื้อยาง ร้านรับทำป้าย) มีโรงแรม 2 แห่ง ได้แก่ ภูขวัญเมืองรีสอร์ท และมาลีโฮมสเตย์ มีร้านอาหาร 6 แห่ง อื่น ๆ 11 แห่ง (ร้านตัดผม, คลินิก) มีภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบ/เชิงเขา เป็นที่ตั้งของศูนย์ราชการประจำอำเภอทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพะโต๊ะ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยอำเภอพะโต๊ะ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอพะโต๊ะ สำนักงานที่ดินอำเภอพะโต๊ะ ที่ทำการไปรษณีย์พะโต๊ะ มีแหล่งน้ำธรรมชาติได้แก่ แม่น้ำหลังสวน ห้วยมิ่ง ไหลผ่านและมีบึงเข้ มีปริมาณน้ำเพียงพอตลอดปี แสงและอุณหภูมิพอเหมาะกับการทำเกษตร

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา

ภาพรวมของการดำเนินงาน

การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นของเทศบาลตำบลพะโต๊ะ ดำเนินการเพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สังคม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน การเก็บข้อมูลดำเนินการในพื้นที่ 6 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2 บ้านท่าไทร หมู่ที่ 3 บ้านไสง หมู่ที่ 4 บ้านควน หมู่ที่ 5 บ้านบึงขุด หมู่ที่ 7 บ้านท่าดิน และหมู่ที่ 8 บ้านพะโต๊ะ โดยใช้ทีมงานจำนวน 9 ชุด รวมทีมงานจำนวน 37 ทีมงาน ครอบคลุมการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน การประกอบอาชีพ ข้อมูลกายภาพ ประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรพืช สัตว์ ชีวภาพอื่น ๆ และภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

ผลการศึกษาภาพรวมของพื้นที่

จากการสำรวจพบว่า เทศบาลตำบลพะโต๊ะมีลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ภูเขาสลับเนินเขา มีแม่น้ำหลังสวนไหลผ่านหลายหมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2, 4, 5, 7 และ 8 ซึ่งส่งผลให้พื้นที่ส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำสวน เช่น ทุเรียน มังคุด ยางพารา และปาล์มน้ำมัน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมแบบสวนผสม โดยมีรายได้หลักจากผลไม้เศรษฐกิจ ยางพาราและปาล์มน้ำมัน ส่วนอาชีพรองคือการรับจ้างทั่วไปและการค้าขายรายย่อย รับราชการ การเก็บข้อมูลใช้ประโยชน์จากพืชในท้องถิ่น จำนวน 7 ชนิด ได้แก่ ส้มควาย มะเฟือง(หมู่ที่ 2) ผักเหลียง(หมู่ที่ 3) กล้วยเถื่อน(หมู่ที่ 4) เสลดพังพอน(หมู่ที่ 5) ทุเรียนบ้าน(หมู่ที่ 7) ใฝ่หลาม(หมู่ที่ 8) การเก็บข้อมูลใช้ประโยชน์สัตว์ท้องถิ่น เช่น ไก่แจ้ นกขุนทอง การเก็บข้อมูลใช้ประโยชน์จากชีวภาพอื่น ๆ ได้แก่ เห็ดขอนขาว การเก็บข้อมูลใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ การทำมัดตัดทุเรียน (หมู่ที่ 4) และ การทำยาเหลือง (หมู่ที่ 7) นอกจากนี้ยังพบโบราณคดีที่สำคัญ คือ รอยพระพุทธรูปจำลอง บ้านควน หมู่ที่ 4 ซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในพื้นที่

การวิเคราะห์และข้อค้นพบที่สำคัญ

ผลการสำรวจสะท้อนให้เห็นว่าพื้นที่เทศบาลตำบลพะโต๊ะมีศักยภาพสูงด้านเกษตรกรรมและทรัพยากรธรรมชาติ แต่ยังมีขาดระบบบริหารจัดการข้อมูลทรัพยากรที่เป็นรูปธรรม จุดเด่นของพื้นที่คือมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยังคงสืบทอด ขณะที่จุดอ่อนคือ การเข้าถึงตลาดและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรยังมีจำกัด อย่างไรก็ตาม หากมีการจัดทำ ฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นแบบดิจิทัล และใช้ข้อมูลเพื่อวางแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบ จะช่วยให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืนในอนาคตได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในอนาคต

1. ควรมีการจัดเก็บข้อมูลให้มากขึ้นและปรับปรุงฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องทุกปี
2. ส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์พืชสมุนไพรและทรัพยากรชีวภาพที่มีเฉพาะถิ่น
3. พัฒนาอาชีพเสริมโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การผลิตเครื่องมือเกษตรหรือยาสมุนไพรพื้นบ้าน
4. สนับสนุนการตลาดและการแปรรูปผลผลิตผลไม้เศรษฐกิจ เช่น ทุเรียนและมังคุด เพื่อเพิ่มมูลค่า
5. ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานท้องถิ่น โรงเรียน และชุมชน เพื่อใช้ข้อมูลทรัพยากรในกิจกรรมเรียนรู้และพัฒนาชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- [1] เอกสารงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น. สืบค้นจาก <https://www.rspg.or.th/domestic/index.html>
- [2] *Guide to the Plants of Planerry*. สืบค้นจาก <https://online.anyflip.com/zpjcs/lsty/mobile/index.html#p=04%22>
- [3] *Thai Plant Name*. สืบค้นจาก <https://botany.dnp.go.th/mplant/index.html>
- [4] ข้อมูลพรรณไม้ในเมืองไทย. สืบค้นจาก <https://rspg-plantdata.rspg-backend.site/>
- [5] สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ. สืบค้นจาก <https://nationalthaiwater.onwr.go.th/rainfall>
- [6] คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ. สืบค้นจาก <https://www.thaiwater.net/weather/rainfall>
- [7] รายชื่อสัตว์. สืบค้นจาก <https://th.wikipedia.org/wiki/รายชื่อสัตว์>
- [8] ความหลากหลายและการเรียนรู้เรื่องชนิดป่าและพรรณไม้เมืองไทย. สืบค้นจาก <https://www.rspg.or.th/articles/series2/forest1.htm#:~:text=ความหลากหลายของสังคมพืชหรือชนิดป่า>
- [9] ตารางรายชื่อสัตว์ต่าง ๆ. สืบค้นจาก <http://www.ingcouncil.org/images/data/data-wildlife.pdf>
- [10] แผนที่และสารสนเทศดิน. สืบค้นจาก http://oss101.ddd.go.th/web_thaisoilinf/south/chumporn/cp_06.html
- [11] สำนักศิลปากรที่ 12 นครศรีธรรมราช. (2563). *โบราณสถานในจังหวัดชุมพร*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม.
- [12] สภาวัฒนธรรมอำเภอพะโต๊ะ. *ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร*.
- [13] นายต่วน นาสุย. (2497). *นิราศถ้ำเขาเงิน*. พระนคร: โรงพิมพ์การพิมพ์ไทย.

ภาคผนวก

ปฏิทินการดำเนินงาน
ฐานทรัพยากรท้องถิ่น

ปฏิทินการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ 2568

เทศบาลตำบลพะโต๊ะ

อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

1.4 การทำตัวอย่างทรัพยากรในพื้นที่ปกปัก

	การเก็บตัวอย่างพรรณไม้แห้ง ตัวอย่างพรรณไม้ดอง ตัวอย่างพรรณไม้เฉพาะส่วน ตัวอย่างสัตว์ดอง ตัวอย่างชีวภาพอื่นๆ											
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ตัวอย่างใบงาน

คำชี้แจง

ใบงานที่ 1 เรื่อง การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน ชุมชน แขวง เพื่อให้ทราบข้อมูลทางด้านศาสนา ประชากร สถานศึกษา และการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของท้องถิ่น
3. เพื่อให้เกิดทักษะในการสอบถาม รวบรวมข้อมูลและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่บ้าน ชุมชน แขวง

วัสดุ/อุปกรณ์

1. ดินสอ.....
2. ยางลบ.....
3. ปากกา.....
4. โทรศัพท์เคลื่อนที่.....
5. ดินสอสี.....
6. ใบงานที่ 1 เรื่องการเก็บข้อมูลพื้นฐานท้องถิ่น.....

วิธีการ

1. ประสานกลุ่มงานสำรวจลงพื้นที่ หมู่ที่ 3.....
2. ติดต่อประสานผู้ให้ข้อมูล.....
3. สอบถามรายละเอียดข้อมูลของหมู่บ้าน.....
4. เขียนข้อมูลในใบงาน ที่ 1.....

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น.....
2. ได้ทราบศักยภาพในท้องถิ่น.....
3. รวบรวมข้อมูลของหมู่บ้าน.....

3. ข้อมูลทางศาสนา

- พุทธ วัด .....-.....แห่ง เจ้าอาวาส.....-.....รูป พระภิกษุสงฆ์.....-.....รูป
- อิสลาม มัสยิด ....-.....แห่ง อิหม่าม.....-.....คน
- คริสต์ โบสถ์ .....-.....แห่ง บาทหลวง ....-.....คน
- อื่นๆ ระบุ .....-.....

4. จำนวนประชากร

หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....จำนวน.....46.....ครัวเรือน จำนวนพื้นที่.....375.....ไร่

จำนวนประชากร.....	140.....คน	ชาย.....	71.....คน	หญิง.....	69.....คน
น้อยกว่า 1 ปีเต็ม.....	2.....คน	ชาย.....	-.....คน	หญิง.....	2.....คน
1 ปีเต็ม - 2 ปี	1.....คน	ชาย.....	-.....คน	หญิง.....	1.....คน
3 ปีเต็ม - 5 ปี	5.....คน	ชาย.....	3.....คน	หญิง.....	2.....คน
6 ปีเต็ม - 11 ปี.....	4.....คน	ชาย.....	3.....คน	หญิง.....	1.....คน
12 ปีเต็ม - 14 ปี.....	4.....คน	ชาย.....	1.....คน	หญิง.....	3.....คน
15 ปีเต็ม - 17 ปี.....	6.....คน	ชาย.....	5.....คน	หญิง.....	1.....คน
18 ปีเต็ม - 25 ปี.....	15.....คน	ชาย.....	3.....คน	หญิง.....	12.....คน
26 ปีเต็ม - 49 ปี.....	52.....คน	ชาย.....	33.....คน	หญิง.....	19.....คน
50 ปีเต็ม - 60 ปีเต็ม.....	21.....คน	ชาย.....	11.....คน	หญิง.....	10.....คน
มากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป.....	30.....คน	ชาย.....	12.....คน	หญิง.....	18.....คน

5. ข้อมูลสถานศึกษาที่เปิดให้บริการ

- ระดับก่อนประถมศึกษา.....-.....แห่ง ระดับประถมศึกษา.....-.....แห่ง
- ระดับมัธยมศึกษา.....-.....แห่ง ระดับอนุปริญา.....-.....แห่ง
- ระดับปริญญาตรี.....-.....แห่ง ระดับสูงกว่าปริญญาตรี.....-.....แห่ง
- อื่น ๆ.....-.....แห่ง

สถานศึกษา

1. ชื่อสถานศึกษา.....-.....
- ชื่อผู้อำนวยการสถานศึกษา/หัวหน้าสถานศึกษา.....-.....
- จำนวนครู.....-.....คน
- จำนวนนักเรียน .....-.....คน นักเรียนชาย.....-.....คน นักเรียนหญิง.....-.....คน
2. ชื่อสถานศึกษา.....-.....
- ชื่อผู้อำนวยการสถานศึกษา/หัวหน้าสถานศึกษา.....-.....
- จำนวนครู.....-.....คน
- จำนวนนักเรียน.....-.....คน นักเรียนชาย.....-.....คน นักเรียนหญิง.....-.....คน

หมายเหตุ : หากมีสถานศึกษามากกว่า 2 แห่ง สามารถเพิ่มข้อมูลของสถานศึกษาได้ตามจริง

6. ข้อมูลการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- เทศบาล
 เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร
 องค์การบริหารส่วนตำบล
 สำนักงานเขต
 อื่นๆ .....

ผู้บริหาร ชื่อ-สกุล .....นายเฉลิมพล ทองคง.....
ตำแหน่ง ...นายกเทศมนตรีตำบลพะโต๊ะ.....

7. สถานพยาบาล

โรงพยาบาล.....-.....แห่ง
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล.....-.....แห่ง
อื่นๆ .....-.....แห่ง

8. สถานีตำรวจ.....-.....แห่ง

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา .....เทศบาลตำบลพะโต๊ะ.....

วัน เดือน ปี .....8 กรกฎาคม 2568.....

คำชี้แจง

ใบงานที่ 2 เรื่อง การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น เพื่อทราบข้อมูลการประกอบอาชีพ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา กำหนดแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนา ในด้านการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบการประกอบอาชีพของบุคคลในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

1. ดินสอ
2. ยางลบ
3. ปากกา
4. โทรศัพท์เคลื่อนที่
5. ใบงานที่ 2

วิธีการ

1. ประสานกลุ่มงานสำรวจข้อมูลลงพื้นที่ หมู่ที่ 3 ต.พะโต๊ะ อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร
2. ประสานงานผู้เกี่ยวข้องสอบถามข้อมูล
3. ประสานข้อมูลพื้นที่การทำสวน กับเกษตรอำเภอพะโต๊ะ
4. เก็บข้อมูลลงในใบงานที่ 2

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น ม.3
2. ได้ทราบข้อมูลเศรษฐกิจในท้องถิ่น ม.3

ใบงานที่ 2

เรื่อง การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

9.การประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม และด้านอุตสาหกรรม

9.1 ด้านเกษตรกรรม

พื้นที่ทำนา.....ไร่.....งาน.....ตารางวา จำนวน..... ครัวเรือน

พื้นที่ทำสวน.....351.....ไร่.....3.....งาน.....ตารางวา จำนวน.....46.....ครัวเรือน

1.....ปาล์มน้ำมัน.....จำนวน.....128.....ไร่.....3.....งาน.....ตารางวา

2.....ทุเรียน.....จำนวน.....109.....ไร่.....1.....งาน.....ตารางวา

3.....มังคุด.....จำนวน.....42.....ไร่.....3.....งาน.....ตารางวา

4.....ยางพารา.....จำนวน.....45.....ไร่.....2.....งาน.....ตารางวา

5.....สวนผสม.....จำนวน.....25.....ไร่.....2.....งาน.....ตารางวา

พื้นที่ทำไร่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา จำนวน..... ครัวเรือน

1.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

2.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

3.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

4.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

5.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ปศุสัตว์ จำนวนสัตว์ในพื้นที่โดยรวม (กรณีมากกว่า 5 ชนิดที่กำหนด สามารถเพิ่มข้อมูลได้ตามจริง)

โค.....2.....ตัว กระบือ.....ตัว

สุกร.....ตัว เป็ด.....ตัว

ไก่.....70.....ตัว อื่นๆ.....ตัว

ประมง

ที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่สาธารณะ .....แห่ง พื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ภาครัฐ .....แห่ง พื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ภาคเอกชน .....แห่ง พื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่เอกชน .....แห่ง พื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ภาครัฐ .....แห่ง พื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ภาคเอกชน .....แห่ง พื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ทำเทียบเรือ/สะพานปลา .....แห่ง

ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่สาธารณะ.....ตัน/ปี

ภาครัฐ .....ตัน/ปี

ภาคเอกชน .....ตัน/ปี

ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่เอกชน.....ตัน/ปี

ภาครัฐ .....ตัน/ปี

ภาคเอกชน .....ตัน/ปี

อื่นๆ.....

9.2 ด้านอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่.....-.....แห่ง

(มีคนงานตั้งแต่ 200 คนขึ้นไปหรือมีทรัพย์สินเกินกว่า 200 ล้านบาทขึ้นไป)

กิจการอุตสาหกรรม เกี่ยวกับ (กรณีมากกว่า 5 ข้อ สามารถเพิ่มข้อมูลได้ตามจริง)

- 1.....-.....
- 2.....-.....
- 3.....-.....

โรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง.....-.....แห่ง

(มีคนงาน 50-200 คนหรือมีทรัพย์สินตั้งแต่ 20-200 ล้านบาท)

กิจการอุตสาหกรรม เกี่ยวกับ (กรณีมากกว่า 5 ข้อ สามารถเพิ่มข้อมูลได้ตามจริง)

- 1.....-.....
- 2.....-.....
- 3.....-.....

โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก หรือครัวเรือน.....-.....แห่ง

(มีคนงานไม่เกิน 50 คนหรือมีทรัพย์สินถาวรไม่เกิน 20 ล้านบาท)

กิจการอุตสาหกรรม เกี่ยวกับ (กรณีมากกว่า 5 ข้อ สามารถเพิ่มข้อมูลได้ตามจริง)

- 1.....-.....
- 2.....-.....
- 3.....-.....

10.การประกอบอาชีพด้านพาณิชย์

- ธนาคาร.....-.....แห่ง
- สถานีบริการน้ำมัน.....-.....แห่ง
- บริษัท.....-.....แห่ง
- ศูนย์การค้า/ห้างสรรพสินค้า.....-.....แห่ง
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด.....-.....แห่ง
- ตลาดสด.....-.....แห่ง
- ร้านค้าต่าง ๆ .....1.....แห่ง
- โรงฆ่าสัตว์.....-.....แห่ง
- โรงสีข้าว .....-.....แห่ง
- อื่น ๆ .....-.....แห่ง

11.การประกอบอาชีพด้านสถานบริการ

- โรงแรม.....-.....แห่ง
- ร้านอาหาร.....1.....แห่ง
- โรงภาพยนตร์.....-.....แห่ง
- สถานีขนส่ง.....-.....แห่ง
- อื่น ๆ .....-.....แห่ง

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา .....เทศบาลตำบลพะโต๊ะ

วัน เดือน ปี .....8 กรกฎาคม 2568.....

คำชี้แจง

ใบงานที่ 3 เรื่อง การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านสภาพภูมิประเทศ ลักษณะดิน แหล่งน้ำ อุณหภูมิ ปริมาณแสง และตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ของทรัพยากรกายภาพในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบสภาพภูมิศาสตร์ในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของทรัพยากรกายภาพในท้องถิ่น
3. เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

1. ดินสอ
2. ยางลบ
3. ปากกา
4. โทรศัพท์เคลื่อนที่
5. ตลับเมตร
6. ใบงานที่ 3

วิธีการ

1. ประสานกลุ่มสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ลงพื้นที่หมู่ที่ 3 ต.พะโต๊ะ อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร
2. ติดต่อประสานงานผู้ใหญ่บ้าน เพื่อสอบถามข้อมูลด้านกายภาพท้องถิ่น
3. สำรวจพื้นที่ จับพิกัด วัดอุณหภูมิ ความเข้มของแสง และปริมาณน้ำฝน
4. ตรวจสอบลักษณะชุดดิน สภาพภูมิประเทศ และสังคมพืช
5. บันทึกข้อมูลลงในใบงานที่ 3

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบสภาพภูมิศาสตร์ในท้องถิ่น
2. ได้ทราบศักยภาพของทรัพยากรกายภาพในท้องถิ่น
3. เกิดการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่น

ใบงานที่ 3

เรื่อง การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

12.สภาพภูมิประเทศและสังคมพืช

สภาพภูมิประเทศ เป็นพื้นที่ราบติดเนินเขา ทิศเหนือติดต่อกับ หมู่ที่ 11 ตำบลพะโต๊ะ ทิศใต้ติดต่อกับหมู่ที่ 4 ตำบลพะโต๊ะ ทิศตะวันออก ติดต่อกับหมู่ที่ 11 ตำบลพะโต๊ะ ทิศตะวันตก ติดต่อกับหมู่ที่ 2 ตำบลพะโต๊ะ ลาดชันประมาณ 11.11% ความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 60-110 เมตร

สังคมพืช พืชที่พบกระจายโดยทั่วไป ไม้ขนาดใหญ่ เช่น ต้นทุเรียน ต้นมะพร้าว ต้นสะตอ ฯลฯ ไม้ขนาดกลาง เช่น ต้นหมาก ต้นมังคุด ต้นเงาะ ต้นลองกอง ต้นมะม่วง ต้นชมพู ต้นมะขาม ต้นขนุน ต้นเพกา ฯลฯ ไม้ขนาดเล็ก เช่น หญ้ามัน มัยราบ หญ้าคา หญ้าตีนกา หยวกท้อ ผักกูด มังคร หญ้าเส้น ฯลฯ

13.ลักษณะดิน

ชุดดิน กลุ่มชุดดินที่ 50 ชุดดินพะโต๊ะ (Pto)

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นกลุ่มดินร่วนลึกปานกลางถึงเศษหิน ก้อนหินหรือชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เช่นภาคใต้ ภาคตะวันออก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมในระยะทางไม่ไกลนักของวัสดุเนื้อหยาบที่มาจากพวกหินตะกอน หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบริเวณพื้นที่ดอน มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินช่วง 50 ซม. ตอนบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย ในระดับความลึก ประมาณ 50-100 ซม. จะพบชั้นดินปนเศษหินหรือลูกรังปริมาณมาก สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH 5.0-5.5) ในดินบนและดินล่าง

14.แหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำชลประทาน

14.1 แหล่งน้ำธรรมชาติ

หน่วย ชื่อ.....-

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งหน่วย)

ละติจูด (Latitude)..... ลองจิจูด (Longitude) .....

ขนาด ความกว้าง ..... กิโลเมตร ความยาว ..... กิโลเมตร

มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

หน่วย ชื่อ.....-

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งหน่วย)

ละติจูด (Latitude)..... ลองจิจูด (Longitude).....

ขนาด ความกว้าง.....กิโลเมตร ความยาว.....กิโลเมตร

มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

หนอง ชื่อ.....-

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งหนอง)

ละติจูด (Latitude).....-..... ลองจิจูด (Longitude).....-.....

ขนาด ความกว้าง.....-.....กิโลเมตร ความยาว.....-.....กิโลเมตร

มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

คลอง ชื่อ.....-.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งคลอง)
ละติจูด (Latitude).....-..... ลองจิจูด (Longitude).....-.....
ขนาด ความกว้าง.....-.....กิโลเมตร ความยาว.....-.....กิโลเมตร
 มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

บึง ชื่อ.....-.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งบึง)
ละติจูด (Latitude).....-..... ลองจิจูด (Longitude).....-.....
ขนาด ความกว้าง.....-.....กิโลเมตร ความยาว.....-.....กิโลเมตร
 มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

แม่น้ำ ชื่อ...-.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งแม่น้ำ)
ละติจูด (Latitude).....-..... ลองจิจูด (Longitude).....-.....
ขนาด ความกว้าง.....-.....กิโลเมตร ความยาว.....-.....กิโลเมตร
 มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

14.2 แหล่งน้ำชลประทาน

ฝาย ชื่อ.....-.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งฝาย)
ละติจูด (Latitude).....-..... ลองจิจูด (Longitude).....-.....
ขนาด ความกว้าง.....-.....กิโลเมตร ความยาว.....-.....กิโลเมตร
 มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

คลองชลประทาน (คลองส่งน้ำ) ชื่อ.....-.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งคลองชลประทาน)
ละติจูด (Latitude).....-..... ลองจิจูด (Longitude).....-.....
ขนาด ความกว้าง.....-.....กิโลเมตร ความยาว.....-.....กิโลเมตร
 มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

เขื่อน ชื่อ.....-.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งเขื่อน)
ละติจูด (Latitude).....-..... ลองจิจูด (Longitude).....-.....
ขนาด ความกว้าง.....-.....กิโลเมตร ความยาว.....-.....กิโลเมตร
 มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

อ่างเก็บน้ำ ชื่อ.....-.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งอ่างเก็บน้ำ)
ละติจูด (Latitude).....-..... ลองจิจูด (Longitude).....-.....
ขนาด ความกว้าง.....-.....กิโลเมตร ความยาว.....-.....กิโลเมตร
 มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

ฝ่ายชะลอความชุ่มชื้น ชื่อ.....-.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งฝ่ายชะลอความชุ่มชื้น)

ละติจูด (Latitude).....-..... ลองจิจูด (Longitude).....-.....

ขนาด ความกว้าง.....-.....กิโลเมตร ความยาว.....-.....กิโลเมตร

มีน้ำตลอดปี

มีน้ำเป็นฤดูกาล

15. ปริมาณและคุณภาพน้ำ

15.1 ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี.....571.30.....มิลลิเมตร

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงสุดต่อปี ....143.7.....มิลลิเมตร ช่วงเดือน ...พ.ค.....- เดือน.....ต.ค....

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่ำสุดต่อปี ....3.78.....มิลลิเมตร ช่วงเดือน .....พ.ย.....- เดือน.....เม.ย....

15.2 ปริมาณความต้องการใช้น้ำเปรียบเทียบกับปริมาณน้ำที่มีในพื้นที่

เพียงพอตลอดปี

น้ำแห้ง ในช่วงเดือน.....-..... - เดือน .....-.....

น้ำท่วม ในช่วงเดือน.....-..... - เดือน .....-.....

15.3 คุณภาพของน้ำ

ปนเปื้อนโลหะหนัก

ปนเปื้อนจุลินทรีย์

น้ำสะอาดไม่มีปัญหาการปนเปื้อน

16. อุณหภูมิ

เช้า.....28..... องศาเซลเซียส

เที่ยง...32..... องศาเซลเซียส

เย็น.....30..... องศาเซลเซียส

สูงสุด...32..... องศาเซลเซียส

ต่ำสุด...25..... องศาเซลเซียส

ณ พื้นที่เก็บโดยรวมต่อวัน

17. ความเข้มแสง

เช้า....10257.....ลักซ์

เที่ยง..29192.....ลักซ์

เย็น.....9590.....ลักซ์

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา .....เทศบาลตำบลพะโต๊ะ.....

วัน เดือน ปี .....8 สิงหาคม 2568.....

คำชี้แจง

ใบงานที่ 4 เรื่อง การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน

การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลประวัติ ที่มาการตั้งถิ่นฐาน ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน แสดงให้เห็นวิถีการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบประวัติความเป็นมา และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของท้องถิ่น
3. เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

- 1.....ปากกา ...สมุด.....
- 2.....โทรศัพท์เคลื่อนที่.....
- 3.....ใบงานที่ 4 เก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน.....
- 4.....
- 5.....

วิธีการ

- 1.....ประสานทีมงานสำรวจข้อมูลฯลงพื้นที่หมู่ที่ 3 ต.พะโต๊ะ อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร.....
- 2.....ติดต่อประสานงานผู้ให้ข้อมูลหมู่บ้านเพื่อสอบถามข้อมูลหมู่บ้าน และวิถีชุมชน.....
- 3.....บันทึกข้อมูลลงใบงานที่ 4.....
- 4.....
- 5.....

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.....เพื่อได้ทราบประวัติความเป็นมาและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น.....
- 2.....เพื่อได้ทราบวิถีการดำรงชีวิต และขนบธรรมเนียมประเพณี.....
- 3.....เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น.....
- 4.....
- 5.....

ใบงานที่ 4

เรื่อง การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน

18.สรุปข้อมูลประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

หมู่บ้านไสงอ หมู่ที่ 3 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงสามพัน ตั้งเดิมเป็นพื้นที่ว่างเปล่า ต่อมา มีผู้คนอพยพมาจากทางใต้ และอำเภอไชยา เป็นพวกแรกที่มาตั้งถิ่นฐานเป็นคนนับถือศาสนาอิสลาม มาขายผ้า และมาขายของ ได้มาหักล้างถางป่าเพื่อทำไร่ปลูกข้าว ปลูกพริก ปลูกแตง มีชื่อว่า ตาเจ๊ะ บังเหม็ด พังเหรียญ ยายหนูพุก เป็นต้น และได้ย้ายถิ่นฐานไปถางป่าที่อื่น เลยเป็นที่รกร้าง จึงเรียกว่า “ป่าไส” และในหนองน้ำมีพืชสมุนไพรชนิดหนึ่งที่เรียกว่า “ห้วงอ” ผู้คนเริ่มอพยพ เข้ามาหลายคน และได้จับจองพื้นที่เพื่อปลูกข้าว ปลูกผลไม้ และพบ “ป่าไส” และหนองน้ำนั้น มีห้วงอขึ้นอยู่มากมาย จึงตั้งชื่อหมู่บ้านนี้ว่า “บ้านไสงอ” ตั้งแต่บัดนั้นมา ได้ตั้งศาลพ่อตาเจ๊ะ ขึ้น ให้เป็นที่สักการบูชาของชาวบ้าน หมู่ที่ 3 โดยมีอาหารที่ต้องไหว้บูชาพ่อตาเจ๊ะ ไก่ต้มแซ่ก ข้าวเหนียวเหลือง เหล้าขาว ชาวบ้านทำอาชีพ ทำไร่ ทำนา และได้ทำเหมืองแร่รับจ้าง ของเฒ่า แก่หิน บางบ้านก็ร่อนแร่ขายเอง โดยนำแร่ และหวายที่ตัดมา ไปขายให้ นายพรหมมา ศรีวัลย์ ที่ตลาดแหลมทราย หมู่บ้านท่าไทร หมู่ที่ 2

นายพิศ โพธิ์เขียน และนายทอง มีกุล ได้ให้ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน และให้ข้อมูลด้านการปกครองหมู่บ้าน จึงทราบว่า มีผู้นำหรือผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบัน จำนวน 5 คน ปกครองหมู่บ้านดังต่อไปนี้

1. นายน้อม คำเดช
2. นายประวี พันธุ์แก้ว
3. นายบุญให้ เจริญชัย
4. นายซัด แก้วลั่น
5. นายเดชา แก้วลั่น เป็นผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน (พ.ศ. 2551)

แบบบันทึกข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน แขวง

ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง ...หมู่บ้านใส่อ.....

ที่ตั้งหมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่...3.....ซอย.....-..... ถนน.....-.....

ตำบล/แขวง.....พะโต๊ะ..... อำเภอ/เขต.....พะโต๊ะ.....จังหวัด.....ชุมพร.....

บันทึกข้อมูล ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

นายพิศ โปธิ์เซียน ให้ข้อมูล หมู่บ้านใส่อ หมู่ที่ 3 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ดั้งเดิมเป็นพื้นที่ว่างเปล่า ต่อมาเมื่อมีคนอพยพมาจากทางใต้ และ อำเภอไชยา เป็นพวกแรกที่มาตั้งถิ่นฐานเป็นคนนับถือศาสนาอิสลาม มาหักล้างถางป่าเพื่อทำไร่ปลูกข้าว ชื่อ ตาเจ๊ะ บังเหม็ด พังเหรียญ ยายหนูพุก เป็นต้น และได้ย้ายไปถางที่อื่น และเป็นที่รกร้าง จึงเรียกว่า “ป่าใส” และในหนองน้ำมีพืชสมุนไพรชนิดหนึ่งที่เรียกว่า “ห้วงอ” ผู้คนเริ่มอพยพ เข้ามาหลายคน และได้จับจองพื้นที่ เพื่อปลูกข้าว ปลูกผลไม้ และพบ “ป่าใส ” และหนองน้ำนั้น มีห้วงอขึ้นอยู่มากมาย จึงตั้งชื่อหมู่บ้านนี้ว่า “ บ้านใส่อ ” ตั้งแต่บัดนั้นมา

นายพิศ โปธิ์เซียน ให้ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน และให้ข้อมูลด้านการปกครองหมู่บ้าน จึงทราบว่าผู้นำหรือผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบัน จำนวน 5 คน ปกครองหมู่บ้านดังต่อไปนี้

1. นายน้อม คำเดช
2. นายประวี พันธุ์แก้ว
3. นายบุญให้ เจริญชัย
4. นายซัด แก้วลั่น
5. นายเดชา แก้วกลั่น เป็นผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน (พ.ศ. 2551)

ผู้ให้ข้อมูล (คนที่ 1)

ชื่อ-สกุล.....นายพิศ โปธิ์เซียน อายุ ....83...ปี อาชีพ...ทำสวน).....

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านใส่อ.....

ที่อยู่บ้านเลขที่ ..48...หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่...3...ซอย.....-..... ถนน.....-.....

ตำบล/แขวง.....พะโต๊ะ.....อำเภอ/เขต.....พะโต๊ะ.....จังหวัด.....ชุมพร.....

หมายเลขโทรศัพท์...098-9585130.....อีเมล.....-.....

แบบบันทึกข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน แขวง

ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง .....บ้านไสงอ.....

ที่ตั้งหมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....-.. ถนน.....-.....

ตำบล/แขวง.....พะโต๊ะ..... อำเภอ/เขต.....พะโต๊ะ.....จังหวัด.....ชุมพร.....

บันทึกข้อมูล ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

นายทนง มีกุล ให้ข้อมูล หมู่บ้านไสงอ หมู่ที่ 3 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร สมัยก่อนเป็นหมู่บ้านคนแขก มาหักร้างถางป่า ได้เรียกว่า “ป่าไส” และได้ถางป่าจนพื้นที่มีความคังงอ ชาวบ้านจึงตั้งชื่อเรียกกันมาว่า หมู่บ้านไสงอ มาจนถึงปัจจุบัน และได้ตั้งศาลพ่อตาเจาะในหมู่บ้าน ให้ชาวบ้านได้เคารพบูชาของไหว้บูชาพ่อตา ไก่ต้มแขก ข้าวเหนียวเหลือง เหล้าขาว ชาวบ้านมีอาชีพ ทำไร่ ทำนา ทำเหมืองแร่ ตัดหวายขาย และปัจจุบัน ชาวบ้านได้มีอาชีพทำสวนผลไม้ เช่น มังคุด ทุเรียน สวนปาล์ม และสวนยางพารา

นายทนง มีกุล ได้ให้ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน และให้ข้อมูลด้านการปกครองหมู่บ้าน จึงทราบว่าผู้นำหรือผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบัน จำนวน 5 คน ปกครองหมู่บ้านดังต่อไปนี้

1. นายน้อม คำเดช
2. นายประวี พันธุ์แก้ว
3. นายบุญให้ เจริญชัย
4. นายชิต แก้วลั่น
5. นายเดชา แก้วลั่น เป็นผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน (พ.ศ. 2551)

ผู้ให้ข้อมูล (คนที่ 2)

ชื่อ-สกุล.....นายทนง มีกุล.....อายุ ....81...ปี อาชีพ.....ทำสวน .....

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง ...บ้านไสงอ.....

ที่อยู่บ้านเลขที่ .9...หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....-.....ถนน.....-.....

ตำบล/แขวง.....พะโต๊ะ.....อำเภอ/เขต.....พะโต๊ะ.....จังหวัด.....ชุมพร.....

หมายเลขโทรศัพท์...090-445-8150.....อีเมล.....-.....

19.สรุปข้อมูลวิถีชีวิตหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

หมู่บ้านใสงอ หมู่ที่ 3 ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร มีการทำสวนผลไม้ เช่น มังคุด ทุเรียน สวนปาล์ม และสวนยางพารา เป็นส่วนใหญ่โดยมีวิถีชีวิตในการทำสวน กำจัดวัชพืชในสวน เปิดระบบน้ำในสวน ตัดแต่งกิ่ง ใส่ปุ๋ย ฉีดพ่นยากำจัดหนอนเพลี้ย เชื้อรา ฉีดพ่นยาบำรุงลำต้น ใบ ดอก ดิน ตัดแต่งดอก ผล ฉีดพ่นยา บำรุงผล เก็บ / ตัด ผลผลิต และนำผลผลิตไปขาย ผลไม้ มังคุด และทุเรียน ออกผลปี มีครั้งเดียว ออกผลในเดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ของทุกปี สวนปาล์ม ตัดขาย เดือน ละ 2 ครั้ง สวนยางพารา ไม่ค่อยได้ตัดยางประจำทำเดือน เนื่องจากสภาพ พื้นที่ และภูมิอากาศ ฝนตกชุกเกือบทั้งปี มีการประชุมที่ศาลาหมู่บ้าน ม 3 (ทุกวันที่ 8 ของเดือน) มีประเพณีที่เกี่ยวข้อง เช่น ทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่ ทำบุญ-เวียนเทียน วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชาวันเข้าพรรษา วันออกพรรษา ทำบุญเดือนสิบ รับ-ส่ง ตายาย ร่วมเทศกาลล่องแพและเปิดเมืองกินฟรี อำเภอพะโต๊ะ

แบบบันทึกข้อมูลวิถีชีวิตรายบุคคล

ข้อพิจารณา (กิจวัตรประจำวัน การประกอบอาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ)

วิถีชีวิตรอบวัน

- 05.00 น. ตื่นนอนตอนเช้า ล้างหน้าแปรงฟัน ออกกำลังกาย
- 07.00 น. ใส่บาตร รับประทานอาหารเช้า ดูโทรทัศน์ตอนเช้า
- 09.00 น. ถอนหญ้า บริเวณบ้าน
- 11.00 น. อาบน้ำตอนกลางวัน รับประทานอาหารเที่ยง
- 12.00 น. นอนพักกลางวัน ดูโทรทัศน์
- 15.00 น. เข้าเดินในสวน ตัดแต่งกิ่งทุเรียน
- 18.00 น. รับประทานอาหารมื้อเย็น ดูโทรทัศน์
- 20.00 น. ไหว้พระก่อนนอน นอนหลับ

วิถีชีวิตรอบสัปดาห์

- ถอนหญ้า ขุดดินปลูกผัก บริเวณบ้าน เข้าสวนตัดแต่งกิ่งทุเรียน
- ไปซื้อกับข้าวตลาดนัดในวันจันทร์ และนำผัก และทุเรียนกวนไปขายตลาดนัด

วิถีชีวิตรอบเดือน

- ใส่ปุ๋ย บำรุงต้น บำรุงดิน บำรุงใบ ทุเรียน และผักที่ปลูกไว้ และฉีดยากำจัดวัชพืช ตกแต่งกิ่งทุเรียน ปลูกต้นทุเรียนเสริมต้นที่ตายไป ขุดดิน พรวนดินปลูกพริก ปลูกผัก ปลูกดอกไม้บริเวณรอบบ้าน ร่วมประชุมหมู่บ้าน ณ ศาลาประชุมหมู่บ้าน ทุกวันที่ 8 ของเดือน ตั้งแต่เวลา 8.00 น. -12.00 น. ไปทำบุญที่วัดทุกวันพระ ของเดือน

วิถีชีวิตรอบปี

- ได้ผลผลิตจากทุเรียน และมังคุด ปีละ 1 ครั้ง
- จ้างคนฉีดยากำจัดต้นบำรุงดิน กำจัดวัชพืชในสวนทุเรียน และสวนมังคุด และร่วมงานประเพณีประจำปี ทำบุญตักบาตรเดือน 10 ส่งตายาย
- รับตายาย แรม 1 ค่ำ เดือน 10
- ส่งตายาย แรม 5 ค่ำ เดือน 10

ผู้ให้ข้อมูล (คนที่ 1)

- ชื่อ-สกุล.....นายพิศ โพธิ์เขียน.....อายุ 83....ปี อาชีพ...ทำสวน .....
- ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง .....หมู่บ้านไสงอ.....
- ที่อยู่บ้านเลขที่ .48..หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่...3...ซอย.....ถนน.....
- ตำบล/แขวง.....พะโต๊ะ.....อำเภอ/เขต.....พะโต๊ะ.....จังหวัด.....ชุมพร.....
- หมายเลขโทรศัพท์.....098-9585130...อีเมล.....

แบบบันทึกข้อมูลวิถีชีวิตรายบุคคล

ข้อพิจารณา (กิจวัตรประจำวัน การประกอบอาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ)

วิถีชีวิตประจำวัน

- 04.30 น. ตื่นนอนล้างหน้า แปรงฟัน ซักผ้า หุงข้าว ทำกับข้าว
- 07.00 น. รอใส่บาตรพระ
- 07.30 น. รับประทานอาหารเช้า ดูโทรทัศน์ตอนเช้า
- 08.00 น. ถอนหญ้า รดน้ำพริก ผัก บริเวณบ้าน
- 10.30 น. อาบน้ำ ดูโทรทัศน์
- 11.30 น. รับประทานอาหารเที่ยง ดูโทรทัศน์
- 12.30 น. นอนพักกลางวัน
- 14.00 น. ขับรถมอเตอร์ไซด์ไปบ้านลูก หลาน
- 16.00 น. ทำอาหารมือเย็น
- 17.30 น. รับประทานอาหารมือเย็น อาบน้ำ ดูโทรทัศน์
- 20.00 น. ไหว้พระก่อนนอน นอนหลับกลางคืน

วิถีชีวิตรอบสัปดาห์

ถอนหญ้า กำจัดวัชพืช บริเวณที่ปลูกผัก หน้าบ้าน รดน้ำผัก ไปเดินดูในสวนปาล์ม

วิถีชีวิตรอบเดือน

ได้รับผลผลิตจากปาล์ม 1 เดือน ได้ 2 ครั้ง ซื่อปุ๋ย ใส่ปาล์ม
ปลูกพริก ปลูกผัก ปลูกดอกไม้บริเวณบ้าน ไปบ้านลูก หลาน

วิถีชีวิตรอบปี

ร่วมประเพณีประจำปี เช่นทำบุญเดือน 10 รับส่งตายาย และร่วมงานบุญงานกฐินวัด
แหลมทราย และวัดควนดอกไม้

ผู้ให้ข้อมูล (คนที่ 2)

ชื่อ-สกุล.....นายทอง มีกุล อายุ ....81..ปี อาชีพ...ทำสวน .....

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง .....บ้านไสงอ.....

ที่อยู่บ้านเลขที่ ..9..หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่...3.....ซอย... -.....ถนน..... -.....

ตำบล/แขวง.....พะโต๊ะ.....อำเภอ/เขต.....พะโต๊ะ.....จังหวัด.....ชุมพร.....

หมายเลขโทรศัพท์.....090-445-8150.....อีเมล.....-

แบบบันทึกวิถีชีวิตหมู่บ้าน ชุมชน แขวง

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง .....บ้านใสงอ.....
 ที่ตั้งหมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....3.....ซอย.....-..... ถนน.....-.....
 ตำบล/แขวง...พะโต๊ะ..... อำเภอ/เขต.....พะโต๊ะ.....จังหวัด.....ชุมพร.....

วิถีหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

ข้อพิจารณา (กิจวัตรประจำวัน การประกอบอาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ)

1.เดือนมกราคม

- ทำบุญตักบาตร วันขึ้นปีใหม่
- ประชาชน ประกอบอาชีพทำสวน
- ประชุมหมู่บ้านทุกวันที่ 8 ของเดือน

2.เดือนกุมภาพันธ์

- ร่วมกิจกรรมงานล่องแพพะโต๊ะ
- ร่วมทำบุญวันมาฆบูชา
- ประชาชนประกอบอาชีพทำสวน
- ประชุมหมู่บ้านทุกวันที่ 8 ของเดือน

3.เดือนมีนาคม

- ประชาชนประกอบอาชีพทำสวน
- ประชุมหมู่บ้านทุกวันที่ 8 ของเดือน

4.เดือนเมษายน

- ร่วมกิจกรรมเทศกาลวันสงกรานต์
- ประชาชนประกอบอาชีพทำสวน
- ประชุมหมู่บ้านทุกวันที่ 8 ของเดือน

5.เดือนพฤษภาคม

- ร่วมทำบุญวันวิสาขบูชา
- ประชาชนประกอบอาชีพทำสวน
- ประชุมหมู่บ้านทุกวันที่ 8 ของเดือน

6.เดือนมิถุนายน

- เก็บผลผลิตผลไม้ไปขาย ที่เรียน มังคุด
- ร่วมกิจกรรมวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี
- ประชุมหมู่บ้านทุกวันที่ 8 ของเดือน

7.เดือนกรกฎาคม

- ร่วมทำบุญแท้เทียนวันเข้าพรรษา
- ประชาชน เก็บผลผลิตผลไม้ไปขาย
- ร่วมกิจกรรมวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ประชุมหมู่บ้านทุกวันที่ 8 ของเดือน

8.เดือนสิงหาคม

- ร่วมทำพิธีวันแม่แห่งชาติ
- ตักบาตรวันแม่แห่งชาติ
- เก็บผลผลิตผลไม้ไปขาย
- ประชุมหมู่บ้านทุกวันที่ 8 ของเดือน

9.เดือนกันยายน

- ร่วมทำพิธีวันรับตายาย
- ประชาชนเก็บผลผลิตผลไม้ไปขาย
- ประชุมหมู่บ้านทุกวันที่ 8 ของเดือน

10.เดือนตุลาคม

- วันนวมินทรมหาราช วันปิยมหาราช
- ประชาชนประกอบอาชีพทำสวน
- ร่วมพิธีวันออกพรรษา
- ประชุมหมู่บ้านทุกวันที่ 8 ของเดือน

11.เดือนพฤศจิกายน

- ร่วมงานวันลอยกระทง
- ร่วมทำบุญงานทอดกฐินสามัคคี
- ประชาชนประกอบอาชีพทำสวน
- ประชุมหมู่บ้านทุกวันที่ 8 ของเดือน

12.เดือนธันวาคม

- ทำบุญวันส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่
- ร่วมพิธีวันพ่อแห่งชาติ
- ประชาชนประกอบอาชีพทำสวน.
- ประชุมหมู่บ้านทุกวันที่ 8 ของเดือน

บันทึกข้อมูลเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา .....เทศบาลตำบลพะโต๊ะ.....

วัน เดือน ปี .....4 กันยายน 2568.....

คำชี้แจง

ใบงานที่ 5 เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลพืชที่มีความสำคัญ และมีลักษณะเด่น สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของพืชในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่าของพืชในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

1. ปากกา ดินสอ ยางลบ
2. ไม้บรรทัด
3. สายรัด
4. ม้วนเมตร
5. ฟิล์มมีมอร์รี่ สัมผัสได้ ในถนน

วิธีการ

1. ค้นหาชื่อวิทยาศาสตร์และชื่อสามัญของพืช ไม้ที่ 3 หน้า 150
2. ใช้ไม้บรรทัด 10 ซม วัดใน Timestamp Camera หน้าหนังสือพฤกษศาสตร์
3. วัดแผนผังแสดงตำแหน่งพุ่มไม้ ไม้ที่ 3
4. ใช้ม้วนเมตร สายรัด ฟิล์มมีมอร์รี่ ในสายรัด วัดพื้นที่ไม้ ต้นไม้ ทำแผนผังการกระจายพุ่มไม้
5. ทำแผนผัง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบชื่อพุ่มไม้ชนิดอื่นในท้องถิ่น ไม้ที่ 3 หน้า 150
2. ทราบวิธีใช้ Timestamp Camera ในแผนที่ด้านพฤกษศาสตร์
3. สามารถวัดตำแหน่งพุ่มไม้ชนิดอื่นได้
4. สามารถวัดพื้นที่ของพุ่มไม้ชนิดอื่นได้
- 5.

ใบงานที่ 5

เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น

20. ข้อมูลพืช

ชื่อชนิดพืช ผักหนอก
 ชื่อวิทยาศาสตร์ Gnetum gnemon var. Tenaxum
 รหัสพรรณไม้ ๕-5860601-03-001/๒๐ ลักษณะวิสัย ไม้พุ่ม
 ลักษณะเด่นของพืช ไม้พุ่ม 9 เมตร สูง 9 เมตร 9 ปี ปลูกโดยอาหาร เป็น ผัก แกงผัก
แกงหนอก ตากแห้งทำนึ่งกิน ถูกผิวหนังไม่ได้

บริเวณที่พบ พื้นที่ ๓๐ ม. ๑ ๗ หมู่ ๑ พลับ ๑ กม
 ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง ทุ่ง
 ที่อยู่บ้านเลขที่ ๓๐ หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ ๑ ซอย - ถนน -
 ตำบล/แขวง พลับ อำเภอ/เขต พลับ จังหวัด พชร
 พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)
 ละติจูด (Latitude) ๑๗.๑๑๗๖ N ลองจิจูด (Longitude) ๑๐๒.๘๐๑๕๑ E
 อายุประมาณ ๑๐ ปี เส้นรอบวงลำต้น ๑.๕๖ เมตร ความสูง 1.60 เมตร
 สถานภาพ ปลูก จำนวนที่พบ (ต้น) ๑๐

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)

อาหาร
๑๐๑ - ผักหนอก ๑๐ แกงได้
๑๐๒ - ผักหนอก ๑๐ ผัก แกงหนอก แกงผัก
๑๐๓ - ผักหนอก ๑๐ รสปากหนอก

ยารักษาโรค ใช้กับคน
 -

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์
 -

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ
 -

ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช

.....
.....
.....
.....

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

.....
.....
.....
.....

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

.....
.....
.....
.....

อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อันตราย)

.....
.....
.....
.....

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ พืชไม้ผล	☐ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☒ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แป้งและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องตุ้ม	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัชพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้น้ำยาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	

มีเจ้าของ

ไม่มีเจ้าของ

เจ้าของพืช

ชื่อ-สกุล นางมณฑา พุ่มน อายุ ๖๗ ปี อาชีพ ทำสวน

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง ๔๕๐๐

ที่อยู่บ้านเลขที่ ๕๐ หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ ๕ ซอย - ถนน -

ตำบล/แขวง พินัย อำเภอ/เขต พินัย จังหวัด อุบลราชธานี

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๕๑๐๖๘๖๕ อีเมล -

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล นางมณฑา พุ่มน อายุ ๖๗ ปี อาชีพ ทำสวน

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง ๔๕๐๐

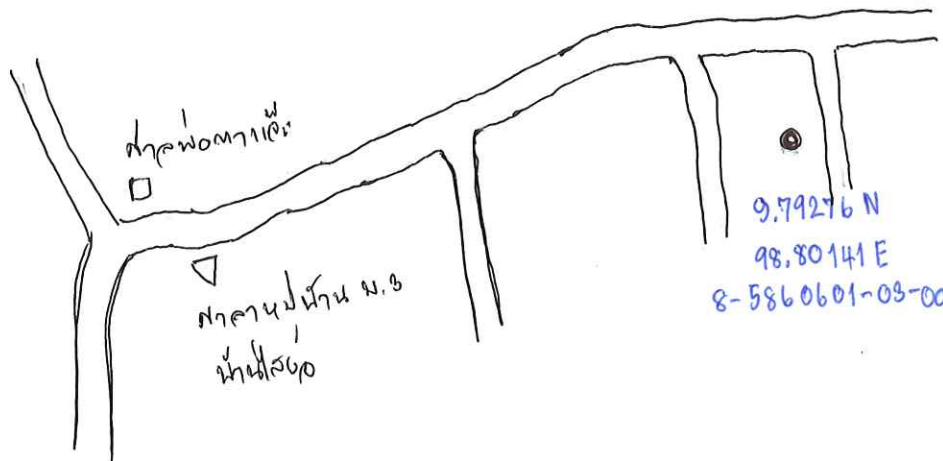
ที่อยู่บ้านเลขที่ ๕๐ หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ ๕ ซอย - ถนน -

ตำบล/แขวง พินัย อำเภอ/เขต พินัย จังหวัด อุบลราชธานี

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๕๑๐๖๘๖๕ อีเมล -

ผังแสดงตำแหน่งพรณไม้

เหนือ

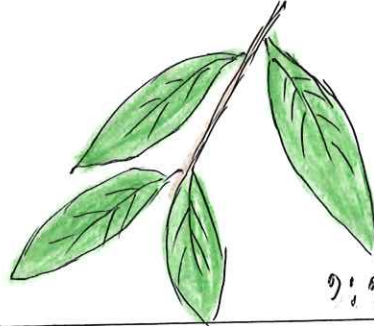

มาตราส่วน.....1:2,000.....

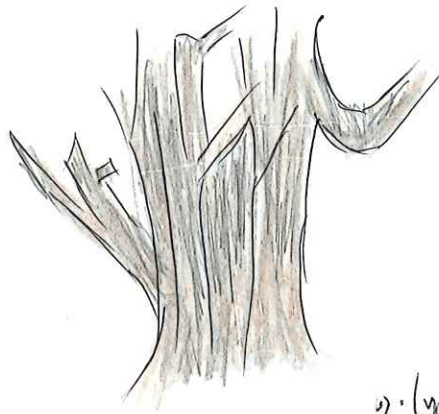
วาดภาพประกอบ

๑:๕๐

๑:๑๐

๑:๖๐

๑:๑๐

มาตราส่วน.....๑:๑๐.....

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา ..... เทศบาลเมืองนครราชสีมา .....

วัน เดือน ปี ..... ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ .....

ภาพประกอบ

คำชี้แจง

ใบงานที่ 6 เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลสัตว์ที่มีความสำคัญ และมีลักษณะเด่น สามารถนำข้อมูลไปพัฒนาและใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลของสัตว์ในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของสัตว์ในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่าของสัตว์ในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

1. กระดาษ A4
2. อินสูล ทางคน ปากกา สีน้ำเงิน
3. โพรตอร์หรือสื่อนที่
4. ดินสอ
- 5.

วิธีการ

1. ระบุชื่อย่อ คณะทำงาน ทักษะ ท้องถิ่น การศึกษาสัตว์
2. ลงพื้นที่ ม.3 ต.ชะโด ต.ชะโด เพื่อสำรวจสัตว์ในท้องถิ่น
3. สอบถามข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับสัตว์
4. ศึกษารูป โคนสัตว์ ส่วนหน้า สัตว์ รับผิดสัตว์ที่มีสีของ สัตว์ ประกอบ
5. นำข้อมูลที่ได้มาบันทึกลงในแบบ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้เห็นรูปทิวทัศน์และสภาพของสัตว์ในท้องถิ่น
2. ได้เรียนรู้รูปลักษณ์ของสัตว์ ส่วนรูปร่าง รูปทรง สี พฤติกรรมของสัตว์
3. ได้เรียนรู้ความสวยงามถิ่นที่ของสัตว์ที่ล. สัตว์ สัตว์ รณะของสัตว์กับสภาพและ สัตว์ที่สภาพของสัตว์ในท้องถิ่น
4. ได้เรียนรู้ทางอาชีพที่ สัตว์เลี้ยง การใช้ประโยชน์ และประโยชน์ทางสิ่งแวดล้อม
- 5.

ใบงานที่ 6

เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น

21. ข้อมูลพันธุ์สัตว์

ชื่อชนิดสัตว์ ไก่แจ้

ชื่อวิทยาศาสตร์ Gallus gallus P.

รหัสพันธุ์สัตว์ 8-5860601-03-001/01

ประเภทของสัตว์ (เช่น สัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ฯลฯ)

สัตว์ปีก

บริเวณที่พบ บ้านเลขที่ 9 เพชรบูรณ์ จำนวนที่พบ 1 ตัว

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านเลขที่ 9 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 3 ซอย - ถนน -

ตำบล/แขวง พะโต๊ะ อำเภอ/เขต พะโต๊ะ จังหวัด ชุมพร

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพันธุ์สัตว์) 9-794689 98.795426

ละติจูด (Latitude) 9°47'38"N ลองจิจูด (Longitude) 98°47'39"E

อายุประมาณ 8 เดือน ปี เพศ เเม��

ประวัติที่มา

ไปรับพันธุ์ไก่มาจากเพื่อนบ้านส่วนเป็นรถบรรทุกสงขลา เนื่องจากถูกสารเคมีซึ่งไก่
จึงนำไก่มาเลี้ยง

ลักษณะเด่น

ขนสีเทาทั้งตัว ขนอ่อนใหญ่มี 4 ซัก เรียงเป็นระเบียบตั้งแต่คอไปจนถึงปลายหาง
ขนบน คอสีเทา สีน้ำตาล ในขนบนมีเม็ดทรายสีน้ำตาลเข้ม น้อยสีน้ำตาล คอสีเทา ขนหางสีน้ำตาล
ขนและโคนหางยาวมีสีเทา หัวสีน้ำตาล และเล็บเป็นสีเทา

ประโยชน์ของสัตว์

เป็นสัตว์เลี้ยงที่มีประโยชน์หลายด้าน เพื่อการผลิตเนื้อและไข่ สัตว์เลี้ยงมงคล นอกจากนี้ยัง
สามารถให้กลิ่นหอมของเนื้อไก่ สุนัข รวกรักษาพันธุ์ เพื่อสร้างรายได้เสริมจากเกษตรกร
ประเภท

เลี้ยงเพื่อการจำหน่าย รายได้ประมาณ - บาท/เดือน รายได้ประมาณ - บาท/ปี

เลี้ยงเพื่อเป็นพ่อพันธุ์ ชื่อพันธุ์ -

เลี้ยงเพื่อเป็นแม่พันธุ์ ชื่อพันธุ์ -

อื่นๆ เลี้ยงเพื่อ ความสวยงาม

ความสำคัญของสัตว์ โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ สัตว์เพื่อการเกษตร	☐ สัตว์เพื่ออุตสาหกรรม
☐ สัตว์เพื่อกำจัดศัตรูพืช	☐ สัตว์เพื่อเป็นเครื่องนุ่งห่มและเครื่องประดับ
☐ สัตว์เพื่อเป็นพาหนะหรือแรงงาน	☐ สัตว์เพื่องานวิทยาศาสตร์และการแพทย์
☐ สัตว์เพื่อเศรษฐกิจ	☐ สัตว์เพื่อเป็นอาหารและยารักษาโรค
☒ สัตว์เพื่อนันทนาการและด้านจิตใจ	☐ สัตว์เพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ

มีเจ้าของ   ไม่มีเจ้าของ

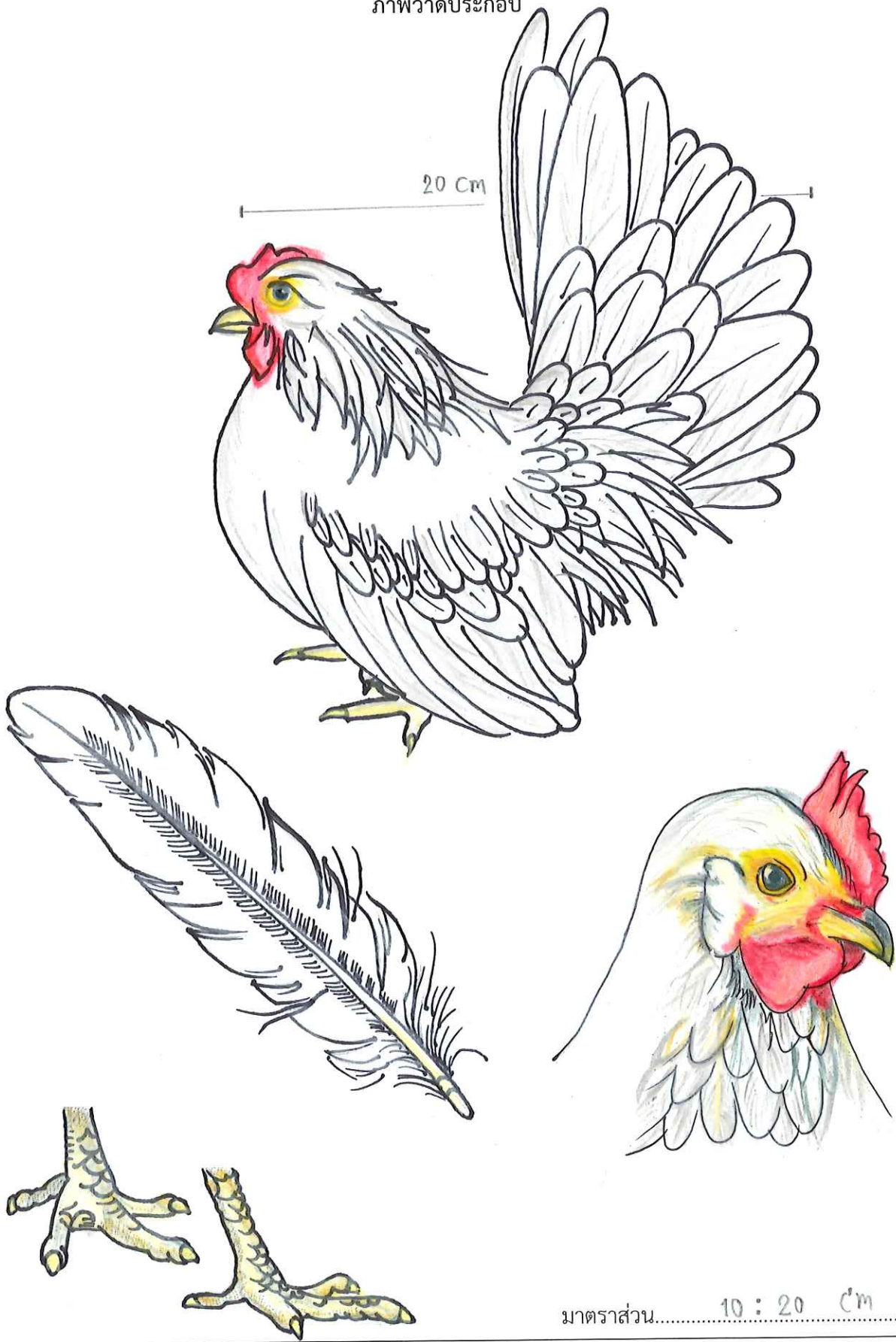
เจ้าของสัตว์

ชื่อ-สกุล.....นายเพชร จรพันธ์.....อายุ 47 ปี อาชีพ.....ลูกจ้างพนักงานบริษัท.....
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....โสมน.....
ที่อยู่บ้านเลขที่ 9.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 3.....ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....หนองไผ่.....อำเภอ/เขต.....หนองไผ่.....จังหวัด.....จันทบุรี.....
หมายเลขโทรศัพท์.....085 173 2796.....อีเมล.....-

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล.....นายเพชร จรพันธ์.....อายุ 47 ปี อาชีพ.....ลูกจ้างพนักงานบริษัท.....
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง.....โสมน.....
ที่อยู่บ้านเลขที่ 9.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 3.....ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....หนองไผ่.....อำเภอ/เขต.....หนองไผ่.....จังหวัด.....จันทบุรี.....
หมายเลขโทรศัพท์.....085 173 2796.....อีเมล.....-

ภาพวาดประกอบ

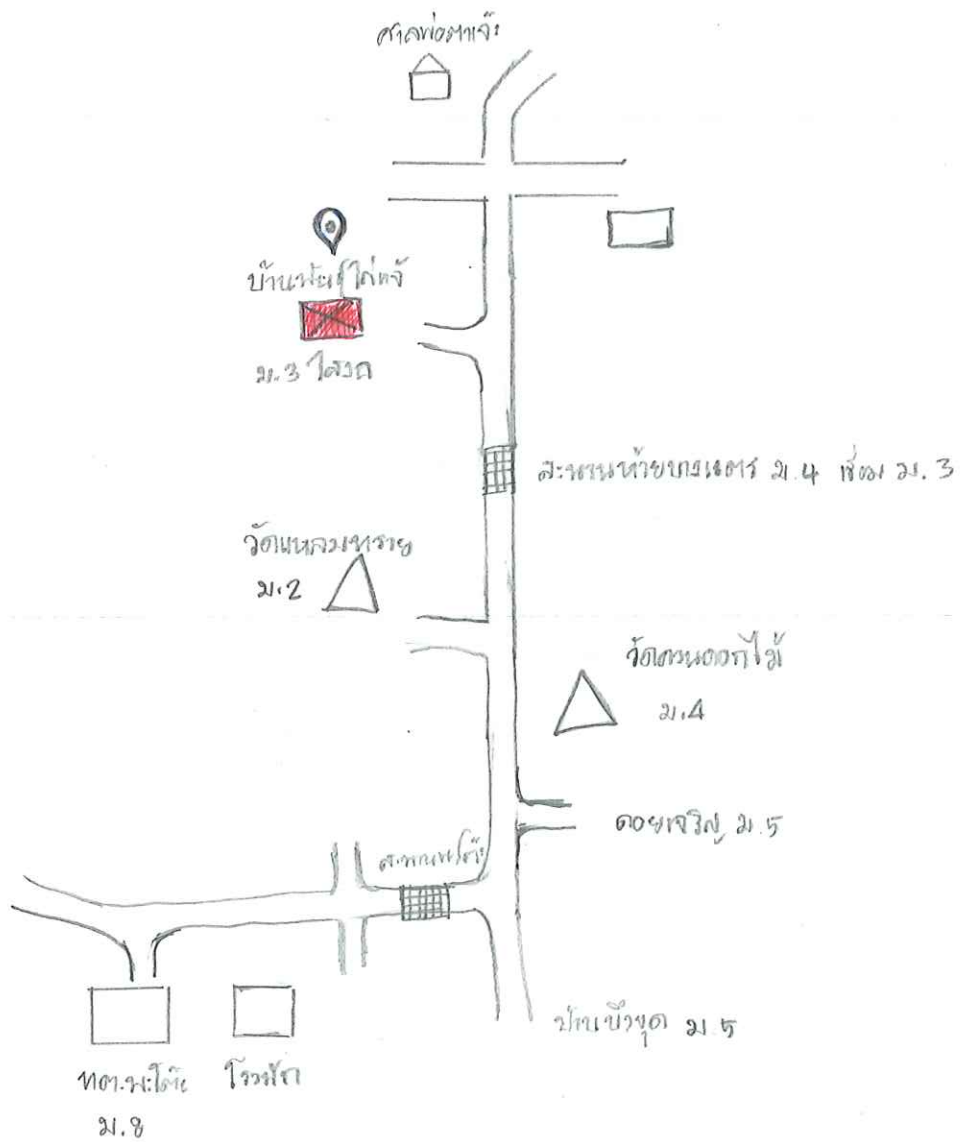

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา ..... ทอ.นค.โต๊ะ .....

วัน เดือน ปี ..... A กันยายน 2568 .....

ผังแสดงตำแหน่งพันธุ์สัตว์

เหนือ

มาตราส่วน 1:2000

รูปภาพการสำรวจข้อมูล ไก่แจ้

REDMI Note 13 (55)

24mm f/1.7 1/192s ISO50

04/09/2025 9:47:58.71 98°47'59"E

REDMI Note 13 (56)

24mm f/1.7 1/277s ISO50

04/09/2025 9:47:58.71 98°47'29"E

คำชี้แจง

ใบงานที่ 7 เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลชีวภาพอื่นๆ การใช้ประโยชน์ ชนิด ลักษณะเด่น และการกระจายพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตอื่นๆ นอกจากพืชและสัตว์ เช่น เห็ด รา สาหร่าย ไลเคน ฯลฯ ในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่าของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

วัสดุ / อุปกรณ์

1. ดินสอ
2. ปากก
3. ขาวลบ
4. กรรไกร
- 5.

วิธีการ

1. สืบถามเก็บข้อมูลในชุมชนพื้นที่จริงในท้องถิ่น
2. สืบถามในสื่อสิ่งพิมพ์จากบุคคล เช่น สื่อมวลชน สื่อวิทยุ โทรทัศน์
- 3.
- 4.
- 5.

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. กรอบข้อมูลชุมชน, ก่อในบันทึก
2. กรอบข้อมูลประโยชน์ชีวภาพอื่น ๆ ในชุมชน
3. ตระหนัก เห็นคุณค่า วัสดุ ของชีวภาพอื่น ๆ ก่อในบันทึก
- 4.
- 5.

ใบงานที่ 7

เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

22. ข้อมูลชีวภาพอื่นๆ

ชื่อชนิดชีวภาพอื่นๆ นกเขาชวา

ชื่อวิทยาศาสตร์ Leptinus squamatus

รหัสชีวภาพอื่นๆ 85860601-04-001/1

ประเภทของชีวภาพอื่นๆ (เช่น เห็ด รา ไลเคน สาหร่าย ฯลฯ) แมลง

การใช้ประโยชน์ กินได้: ๑๐ คน ดึงประโยชน์: ๓ คน ใช้ไปประกอบอาหาร เช่น ไข่ไก่แกว ผัด นึ่ง ต้มยำ และใช้ประโยชน์ช่วยกำจัดศัตรูพืช ในทางช่วยยลดพิษจากไม้ ที่ในบริเวณป่าดงดิบ

ลักษณะการกระจายพันธุ์ มีเพียงกลุ่มบริเวณป่าดงดิบในเขตภาคใต้

การขยายพันธุ์ สืบ

ลักษณะเด่น ๑๐ คน เก็บกินตัวอ่อนที่โตขึ้นแล้ว และกินไข่ที่วางไว้

บริเวณที่พบ ๑๐ คน ๑๐ คน พบ ๖.๔ คน พบ จำนวนที่พบ พบในดินที่ชื้น

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านควน

ที่อยู่บ้านเลขที่ - หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 4 ซอย - ถนน -

ตำบล/แขวง น. ต. ต. อำเภอ/เขต น. ต. ต. จังหวัด ฉะเชิงเทรา

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งชีวภาพอื่นๆ)

ละติจูด (Latitude) ๑๓.๗๘๘๑ N ลองจิจูด (Longitude) ๑๐๑.๗๙๗๑ E

ความสำคัญของชีวภาพอื่นๆ โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

- ชีวภาพอื่นๆ เพื่อการเกษตร
  - ชีวภาพอื่นๆ เพื่ออุตสาหกรรม
  - ชีวภาพอื่นๆ เพื่อกำจัดศัตรูพืช
  - ชีวภาพอื่นๆ เพื่อเป็นเครื่องนุ่งห่มและเครื่องประดับ
  - ชีวภาพอื่นๆ เพื่อเศรษฐกิจ
  - ชีวภาพอื่นๆ เพื่องานวิทยาศาสตร์และการแพทย์
  - ชีวภาพอื่นๆ เพื่อนันทนาการและด้านจิตใจ
  - ชีวภาพอื่นๆ เพื่อเป็นอาหารและยารักษาโรค
  - ชีวภาพอื่นๆ เพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ
- มีเจ้าของ   ไม่มีเจ้าของ

เจ้าของชีวภาพอื่นๆ

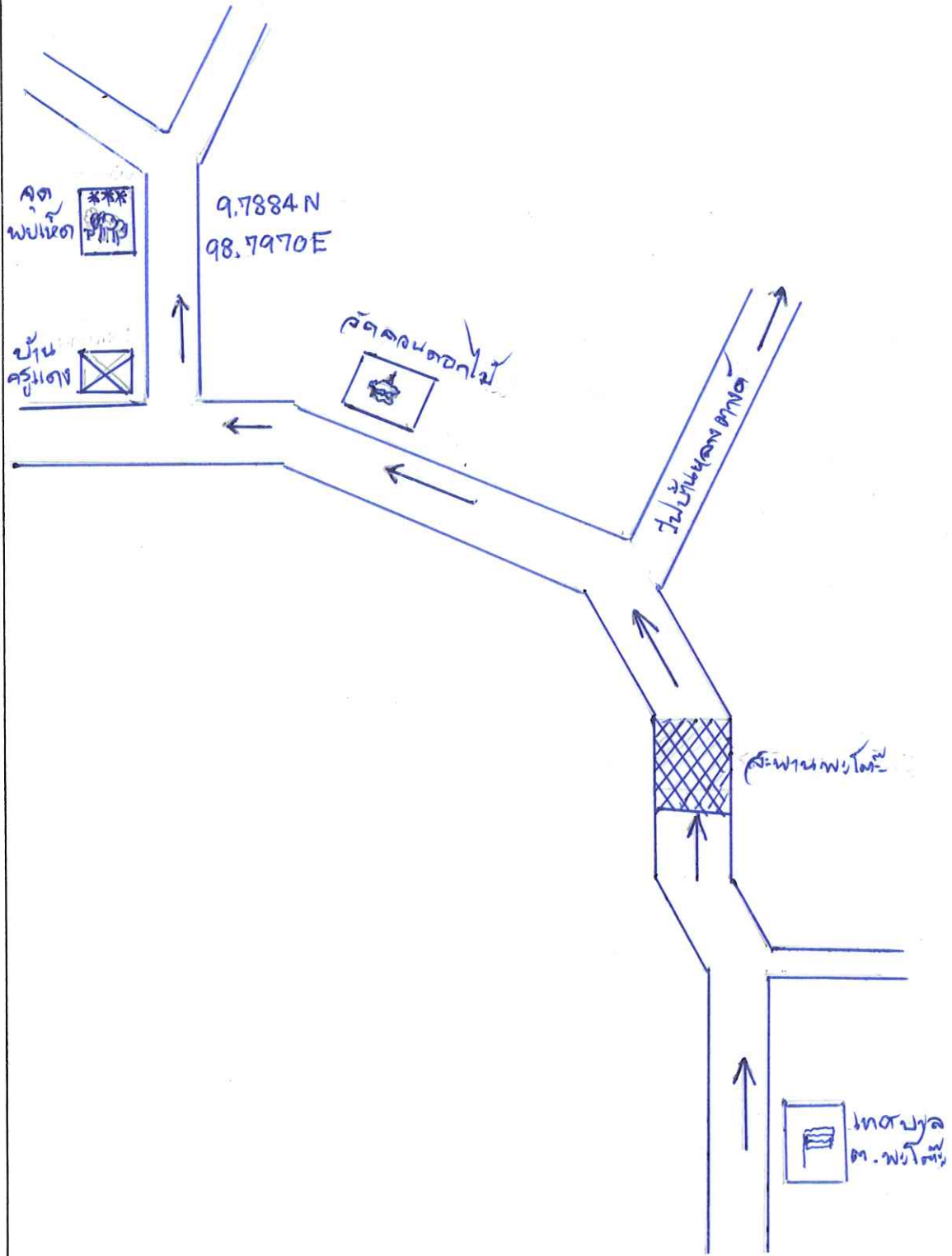
ชื่อ-สกุล... นายประสิทธิ์ นามทอง ..... อายุ 48 ปี อาชีพ... ศัลย
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง... บ้านคอบ
ที่อยู่บ้านเลขที่ 52 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 4 ซอย..... ถนน.....
ตำบล/แขวง... น:โตะ..... อำเภอ/เขต... น:โตะ..... จังหวัด... หนอง
หมายเลขโทรศัพท์ 089-5886641 อีเมล..... -

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล... นายประสิทธิ์ นามทอง ..... อายุ 48 ปี อาชีพ... ศัลย
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง... บ้านคอบ
ที่อยู่บ้านเลขที่ 52 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 4 ซอย..... ถนน.....
ตำบล/แขวง... น:โตะ..... อำเภอ/เขต... น:โตะ..... จังหวัด... หนอง
หมายเลขโทรศัพท์ 089-5886641 อีเมล..... -

ผังแสดงตำแหน่งชีวภาพอื่นๆ

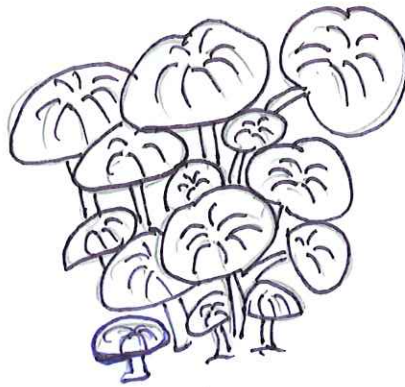
เหนือ
↑

มาตราส่วน 1:2000

วาดภาพประกอบ

เห็ดตาขมยาว

มาตราส่วน..... 1:20

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา ..... วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร

วัน เดือน ปี ..... 11 กันยายน 2568

11 ก.ย. 2025 13:34:17
9.7884N 98.7970E

ใบงานที่ 8
เรื่อง การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

23. ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่น..... สาขาเกษตรกรรม

(สาขาเกษตรกรรม/สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม/สาขาการแพทย์แผนไทย/สาขาการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/สาขาสวัสดิการ/สาขาศิลปกรรม/สาขาการ
จัดการองค์กร/สาขาภาษาและวรรณกรรม/สาขาศาสนาและประเพณี)

2. ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น..... การทำสัดตัดทเรียน

รหัสภูมิปัญญาท้องถิ่น..... ๙-๕๙๖๐๖๐๑-๐๓-๐๐๑

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งภูมิปัญญาท้องถิ่น)

ละติจูด (Latitude)..... ๙.๗๙๒๙๙๓๓๓ ลองจิจูด (Longitude)..... ๙๕.๘๐๐๐๙๐๖๖๖

3. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพืช	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสัตว์	☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง	☐ อื่นๆ.....

4. จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....
- สัดสำหรับตัดทเรียน เป็นมีดที่ไว้สำหรับผู้ปลูกผลไม้ทำสวนทเรียน
หรือพื้นที่สวนผลไม้บริเวณทเรียน เป็นมีดคมหรือรองไว้ส่วนหัวสำหรับทำผลไม้
เป็นไม้ขนาดเล็ก มีความแข็งแรงและคมมาก

.....
- มีดทำจากสแตนเลสเกรด 304 น้้ำมา ๑๐๐ กรัม และขึ้นรูปตามความต้องการ
ของผู้ใช้ตามทำจากสแตนเลสเกรด ๓๐๔ คิดคี่ สามารถใช้งานได้เป็น 1 ปีหรือหนึ่ง
ปีครึ่ง

.....
- เป็นของสะสมของผู้ชื่นชอบและสนใจ
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น (แสดงวัสดุ/อุปกรณ์ และขั้นตอน/วิธีการ และประโยชน์ ของภูมิปัญญาท้องถิ่น)

วัสดุ : สี 67 ชนิด เกร็ด 304

เขาด่าง เขาดำขาว ไม้เนื้อแข็ง อดิชาติ

อุปกรณ์ : เครื่องมือแกะสลัก เครื่องสีผง เครื่องตัดเหล็ก เลื่อย หนีบวัด

ขั้นตอน : ออกแบบไม้ฉลิต สีโคโรสคิต ที่นิยมคือแบบ ทรงกะตาว
แบบทรงพระมดตักโหล จากนั้นนำออกแบบด้วยจักรกลตัดที่
ใช้ทำแผ่น 1 จากตัว ๒ แล้วรูปทรงตามที่ออกแบบ หรือที่ลูกค้าต้องการ
แล้วนำมาวัด 9 นิ้ว แล้ววางแม่พิมพ์กับตัวไม้ที่ได้ออกแบบ
ที่หน้าโรงรถ อาจทาสีรองพื้นหรือ แกะสลักชื่อ ร่องความที่
ตัวไม้

ประโยชน์ : ใช้สำหรับตัดตุ๊กตารูปคน รูปนก รูปสัตว์

: ไม้เนื้อแข็ง

: ไม้เนื้ออ่อน ไม้เนื้อแข็ง ไม้เนื้อนุ่ม ไม้เนื้อหยาบ

: สรรพคุณใช้ทำของใช้ต่าง ๆ เช่น ไม้เท้า ไม้กวาด ไม้ขีดไฟ

6. การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ไม่เคยประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
- เคยประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ จำนวน.....ครั้ง
- การเยี่ยมชม จำนวน.....ครั้ง จำนวน.....คน จำนวน.....กลุ่ม
- การเยี่ยมชม จากบุคคลภายในหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง จำนวน.....ครั้ง จำนวน...คน จำนวน.....กลุ่ม
- การเยี่ยมชม จากบุคคลภายนอกหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง จำนวน.....ครั้ง จำนวน...คน จำนวน.....กลุ่ม

7. ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจาก (นาย/นาง/นางสาว/กลุ่ม).....
สรุปลักษณะแบบดั้งเดิม : .....
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ได้พัฒนาและต่อยอด
สรุปลักษณะการพัฒนาและต่อยอด : .....
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ได้คิดค้นขึ้นมาใหม่

8. วัตถุประสงค์ที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งพื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

- 1.....
- 2.....
- 3.....

เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ-สกุล นาย อักษรภพ แก้วกลิ่น อายุ 29 ปี อาชีพ ทำสวน

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านไร่สูง

ที่อยู่บ้านเลขที่ 21 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 3 ซอย..... ถนน.....

ตำบล/แขวง พะโต๊ะ อำเภอ/เขต พะโต๊ะ จังหวัด ชมพร

หมายเลขโทรศัพท์ 09 34900544 อีเมล aakaraphon03@gmail.com

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล นาย อักษรภพ แก้วกลิ่น อายุ 29 ปี อาชีพ ทำสวน

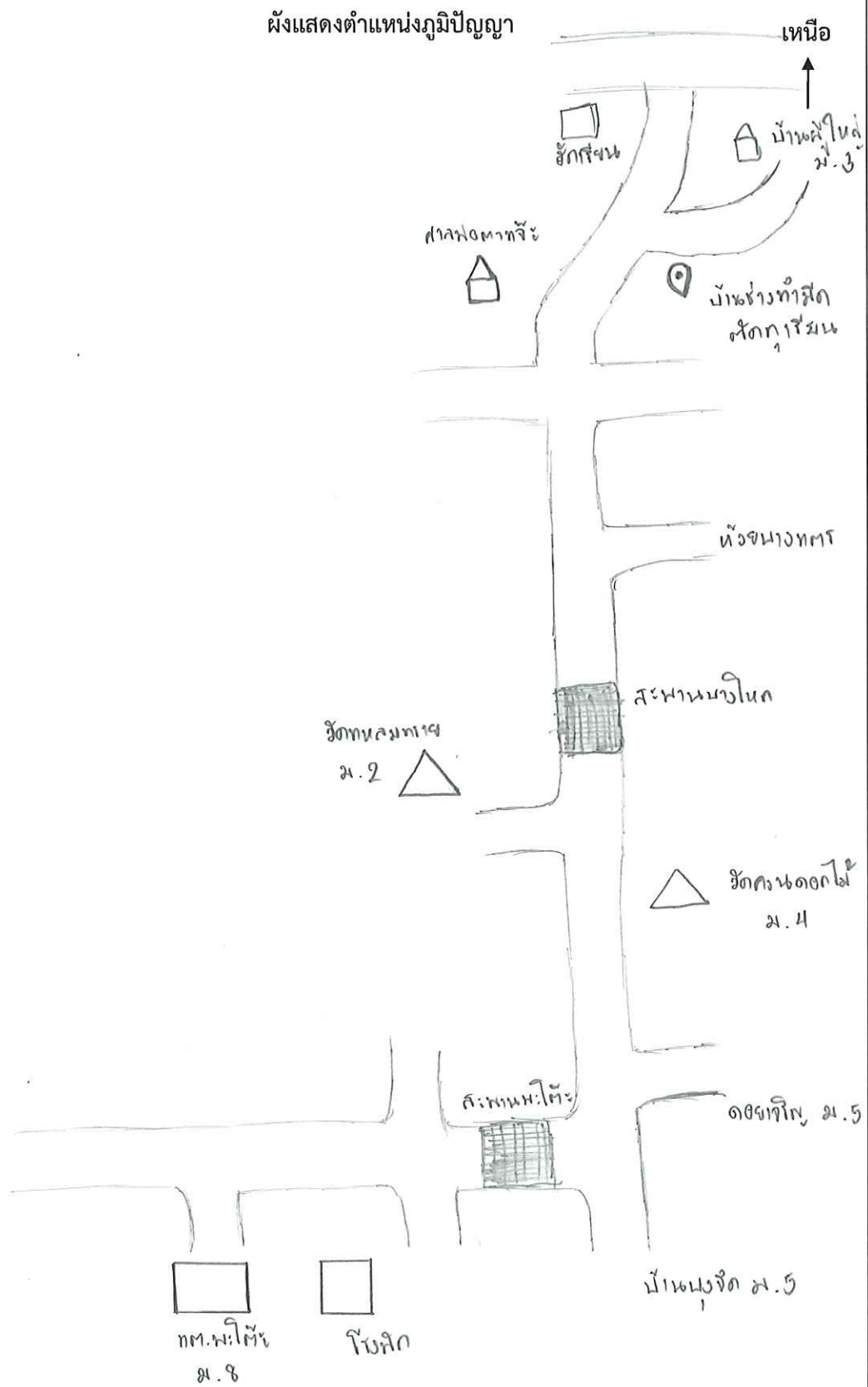
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านไร่สูง

ที่อยู่บ้านเลขที่ 21 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 3 ซอย..... ถนน.....

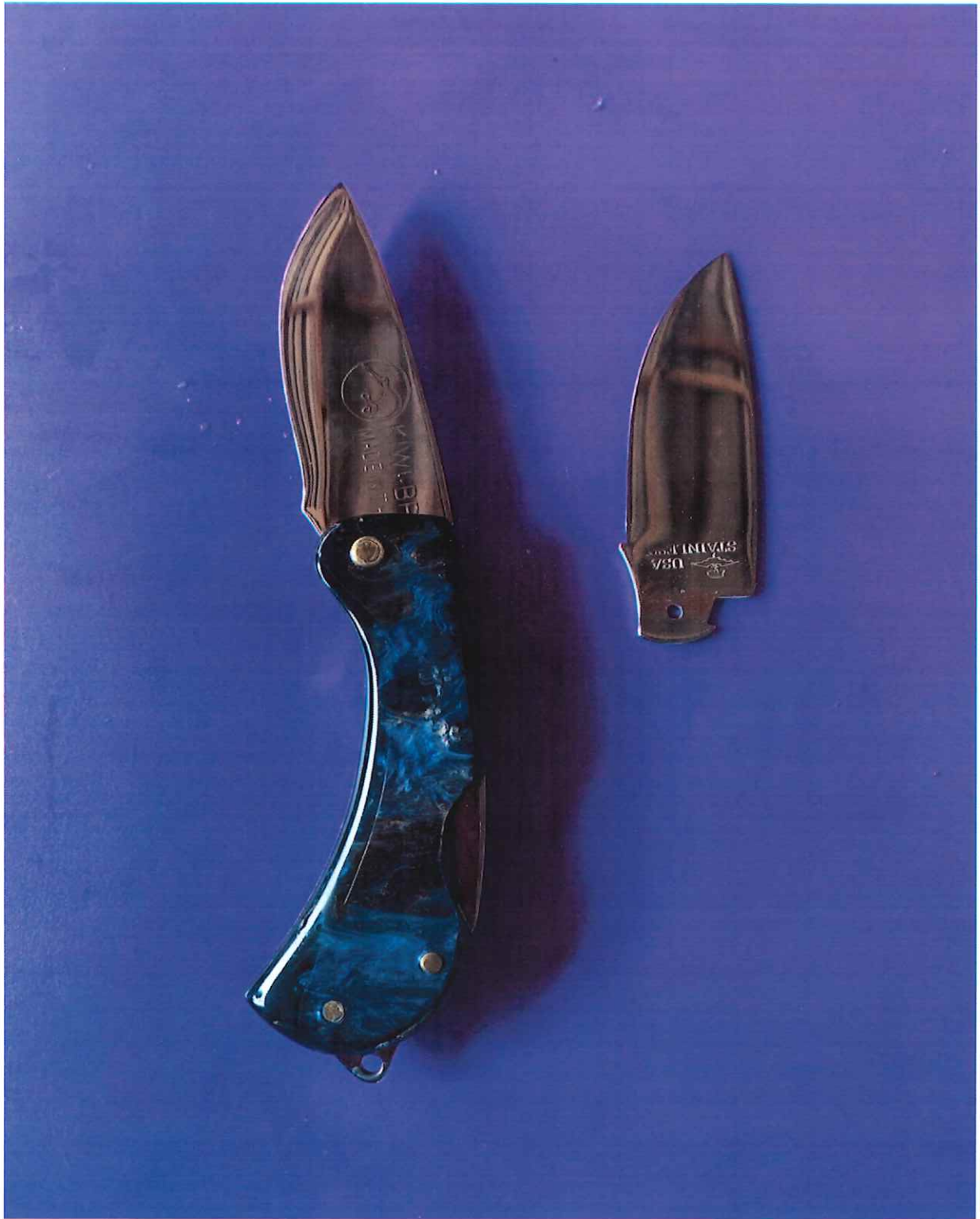
ตำบล/แขวง พะโต๊ะ อำเภอ/เขต พะโต๊ะ จังหวัด ชมพร

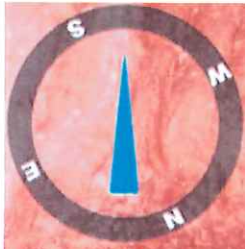
หมายเลขโทรศัพท์ 09 34900544 อีเมล aakaraphon03@gmail.com

ผังแสดงตำแหน่งภูมิปัญญา

มาตราส่วน 1:2000

๖๐๗

19 ก.ย. 2025 11:24:38
9.792983333333332N 98.80090666666668E
207° SW
ระดับความสูง: 43.0 เมตร
ความเร็ว: 0.0 km/h
หมายเลขดัชนี: 11

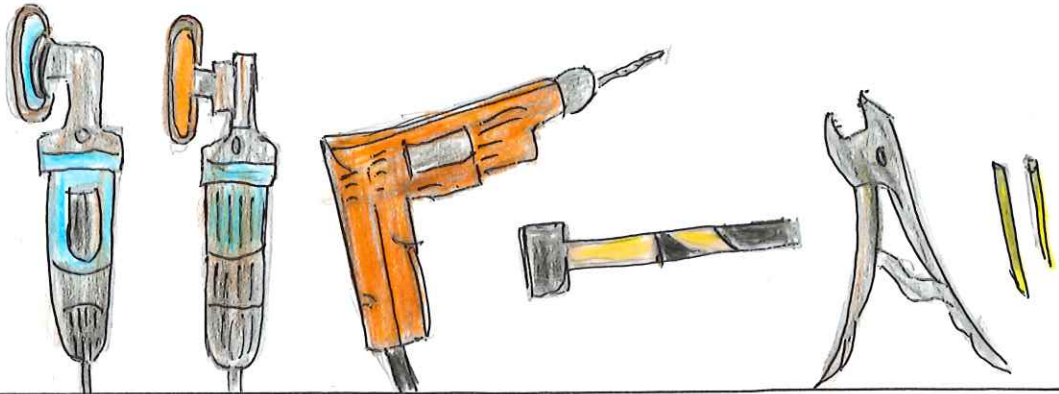

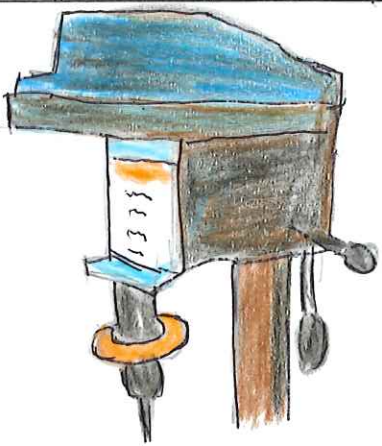

วาดภาพประกอบ

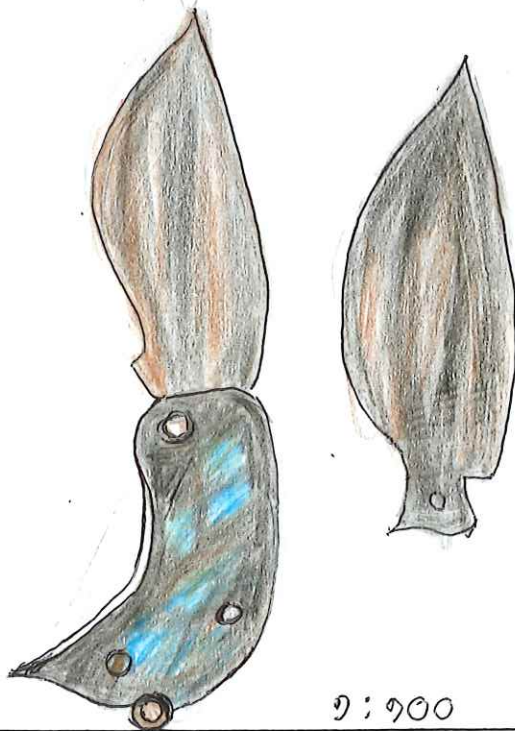
๑:๓๐

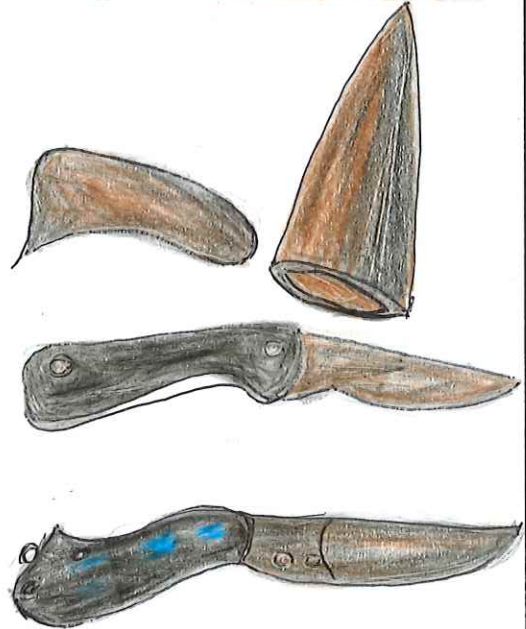
๑:๖๐

๑:๖๐

๑:๑๐๐

มาตราส่วน.....๑:๑๐๐

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา ..... เทศบาลตำบลพาวัง .....

วัน เดือน ปี ..... ๑๙ ก.ย. ๖๔ .....

คำชี้แจง

ใบงานที่ 9 เรื่อง การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดี ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น เช่น อุทยานแห่งชาติ น้ำตก สวนเฉลิมพระเกียรติ สวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ฯลฯ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนักและอนุรักษ์ แหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

1. สมุด ปากกา ดินสอ ยางลบ
2. สายวัด
3. ตลับเมตร
4. โทรศัพท์มือถือ

วิธีการ

1. เตรียมการ
  - กำหนดวัตถุประสงค์
  - วางแผนพื้นที่สำรวจ
  - เตรียมเครื่องมือ
2. การเก็บข้อมูลภาคสนาม
  - สำรวจพื้นที่
  - บันทึกข้อมูลเบื้องต้น
  - สัมภาษณ์ชาวบ้าน/ผู้รู้ในท้องถิ่น
3. การจัดทำข้อมูล
  - ทำแผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งทรัพยากร/โบราณคดี
  - จัดทำแฟ้มข้อมูล/ทะเบียน
  - จัดหมวดหมู่

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นระบบ
  - ได้ฐานข้อมูล/ทะเบียนแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีที่ชัดเจน ถูกต้อง และตรวจสอบได้
  - สามารถระบุที่ตั้ง ขอบเขต และลักษณะสำคัญของแต่ละแหล่งได้อย่างเป็นทางการ

2. **การอนุรักษ์และคุ้มครอง**
  - ใช้ข้อมูลเพื่อกำหนดมาตรการดูแลรักษา ป้องกันการเสื่อมสลาย หรือถูกบุกรุก
  - สนับสนุนการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. **การวางแผนพัฒนา**
  - นำข้อมูลไปใช้วางแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ/เชิงวัฒนธรรม
  - ใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำโครงการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น
4. **การศึกษาและการเรียนรู้**
  - ชุมชน โรงเรียน และสถาบันการศึกษา สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น
  - ช่วยปลูกฝังความรู้สึกหวงแหน และตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรและโบราณคดี
5. **การสร้างคุณค่าและอัตลักษณ์ท้องถิ่น**
  - ทำให้คนในพื้นที่เกิดความภาคภูมิใจในมรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรม
  - สร้างภาพลักษณ์และเรื่องราวที่โดดเด่น สามารถประชาสัมพันธ์ในวงกว้างได้
6. **การสนับสนุนการวิจัยและนโยบาย**
  - เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับนักวิจัย นักวิชาการ และผู้กำหนดนโยบาย
  - ใช้ประกอบการจัดสรรงบประมาณหรือการขอขึ้นทะเบียนแหล่งสำคัญ

เจ้าของแหล่งทรัพยากร

ชื่อ-สกุล.....อายุ .....ปี อาชีพ.....
 ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง .....
 ที่อยู่บ้านเลขที่ .....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....ซอย.....ถนน .....
 ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
 หมายเลขโทรศัพท์.....อีเมล.....

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล.....อายุ .....ปี อาชีพ.....
 ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง .....
 ที่อยู่บ้านเลขที่ .....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....ซอย.....ถนน .....
 ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
 หมายเลขโทรศัพท์.....อีเมล.....

ผังแสดงตำแหน่งทรัพยากร

เหนือ
↑

มาตราส่วน.....

25. ข้อมูลโบราณคดี

 โบราณสถาน โบราณวัตถุ

ชื่อโบราณสถาน/โบราณวัตถุ .....รอยพระพุทธรูปบาทจำลอง.....

รหัสโบราณสถาน/โบราณวัตถุ.....8-5860601-04-001..... อายุ.....300.....ปี

ลักษณะ รอยพระพุทธรูปบาทจำลอง หล่อด้วยสำริด ประกอบด้วยภาพลายมงคล 108 ฐานรองเป็นไม้ ส่วนบนจำหลักลายบัวปากพาน ส่วนกลางฐานแกะสลักลายเถาเลื้อยยกนกเปลวบนฐานทำสิงห์

ขนาด...ยาว 156.6 เซนติเมตร กว้าง 60.5 เซนติเมตร.....

บริเวณที่พบ...วัดควนดอกไม้.....

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง ...บ้านควน.....

ที่อยู่บ้านเลขที่ ..10.. หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....4.....ซอย.....-.....ถนน.....-.....

ตำบล/แขวง...พะโต๊ะ.....อำเภอ/เขต...พะโต๊ะ.....จังหวัด...ชุมพร.....

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งโบราณคดี)

ละติจูด (Latitude).....9.787172..... ลองจิจูด (Longitude).....98.788469.....

จุดเด่น

รอยพระพุทธรูปบาทจำลอง สร้างไว้ เพื่อเป็นสัญลักษณ์แทนการเสด็จของพระพุทธเจ้า สิ่งที่เห็นบนรอยพระพุทธรูปบาทมีความหมายเชิงพุทธศาสนาและจักรวาลวิทยา ได้แก่

1. ลักษณะโดยรวม
  - เป็นรอยเท้าข้างหนึ่งของพระพุทธเจ้า ขอบรอบนอกโค้งยาวคล้ายฝ่าเท้า
  - แบ่งพื้นที่เป็นช่องสี่เหลี่ยมเล็ก ๆ เพื่อบรรจุเครื่องหมายมงคลต่าง ๆ
2. ลายตรงกลาง (จักร/ธรรมจักร)
  - ตรงกลางสุดของฝ่าเท้า เป็นธรรมจักร (วงล้อแห่งธรรม) สื่อถึงการหมุนเวียนของพระธรรม การประกาศพระธรรมจักร และการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า
3. ช่องเล็ก ๆ รอบ ๆ
  - บรรจุ มงคล 108 ประการ เช่น
    - ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์
    - ภูเขาและทะเล
    - ราชรถ ม้า ช้าง
    - ดอกบัว
    - ปราสาท วัง ราชบัลลังก์
    - เครื่องมงคล (ธง กลอง ฉัตร ขรรค์ หม้อแก้ว)
    - สัตว์มงคลต่าง ๆ
    - ดวงดาวและจักรราศี
4. วงกลมและเกลียวคลื่น
  - สื่อถึงจักรวาล ความเวียนว่ายแห่งสังสารวัฏ และอำนาจของพระพุทธองค์ที่ครอบคลุมทั้งสามโลก

5. การวางเหรียญหรือสิ่งของบูชา

- ญาติโยมมีกวางเหรียญลงในรอยพระพุทธรูปเพื่อเป็นพุทธบูชาและขอพร ถือเป็นการทำบุญอีกรูปแบบหนึ่ง

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เจ้าของโบราณคดี

ชื่อ-สกุล..พระครูสุตทัศน์คุณ .....อายุ .....52.....ปี อาชีพ.....พระภิกษุ.....

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง ...บ้านควน.....

ที่อยู่บ้านเลขที่ ..10...หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....4...ซอย.....-.....ถนน .....-.....

ตำบล/แขวง.....พะโต๊ะ.....อำเภอ/เขต.....พะโต๊ะ.....จังหวัด...ชุมพร.....

หมายเลขโทรศัพท์...0987385768....อีเมล.....-

ผู้ให้ข้อมูล

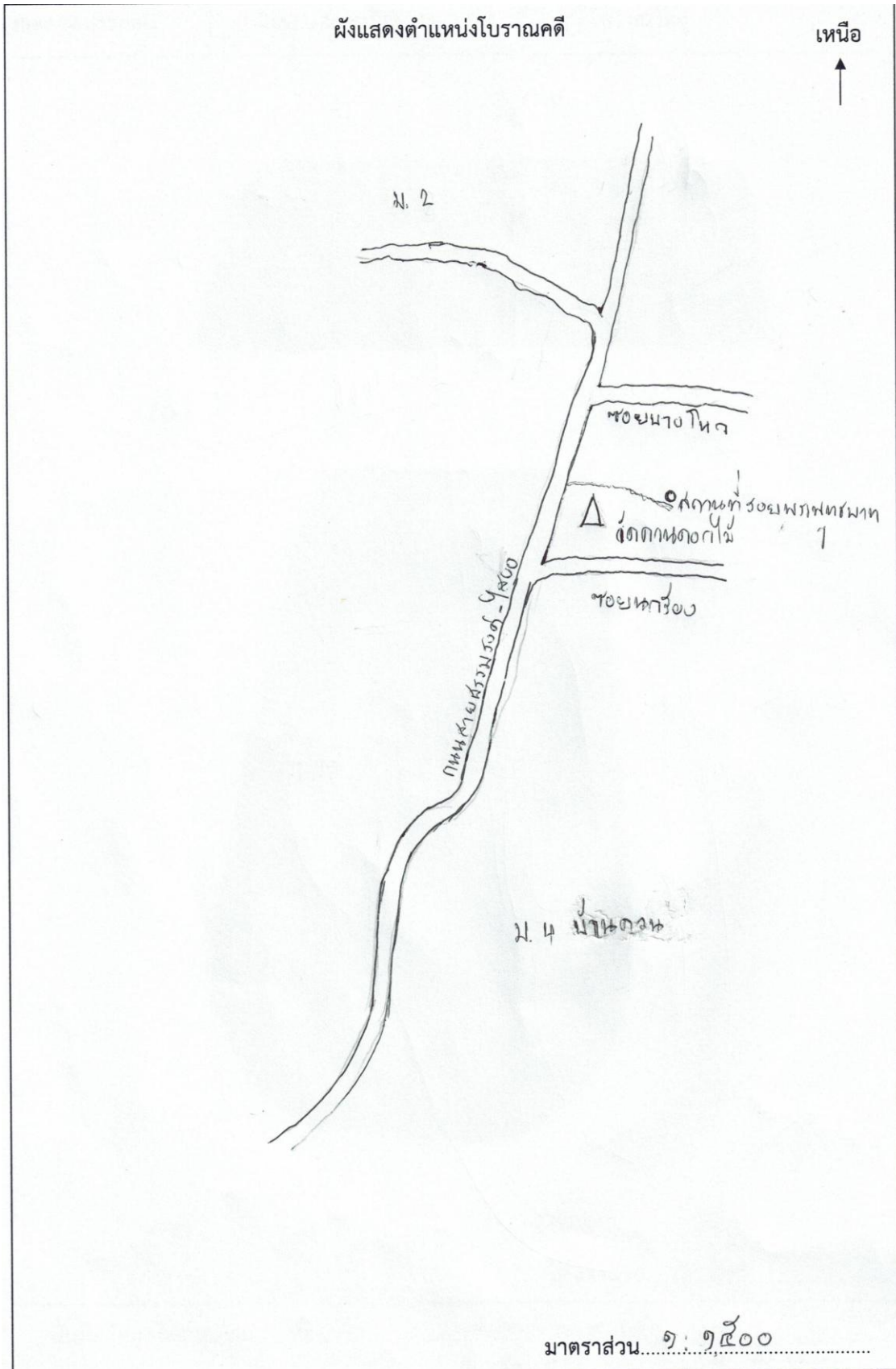
ชื่อ-สกุล.....พระครูสุตทัศน์คุณ...อายุ .....52.....ปี อาชีพ...พระภิกษุ.....

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง ...บ้านควน.....

ที่อยู่บ้านเลขที่ ...10.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....4.....ซอย.....-.....ถนน .....-.....

ตำบล/แขวง...พะโต๊ะ.....อำเภอ/เขต.....พะโต๊ะ.....จังหวัด...ชุมพร.....

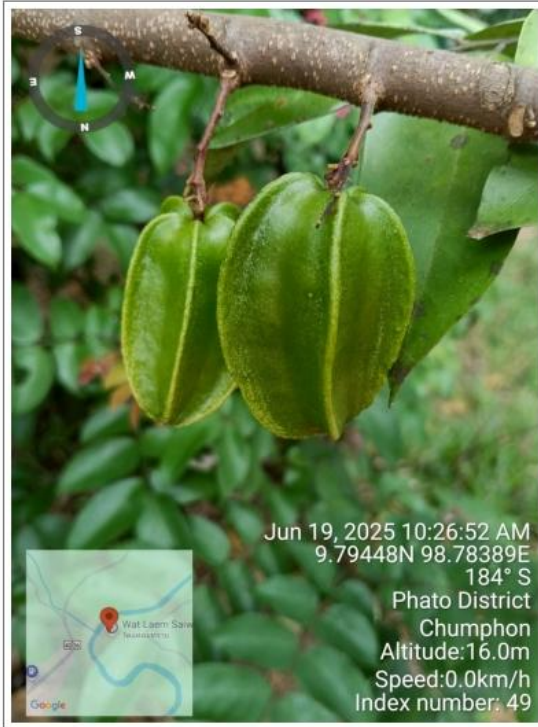
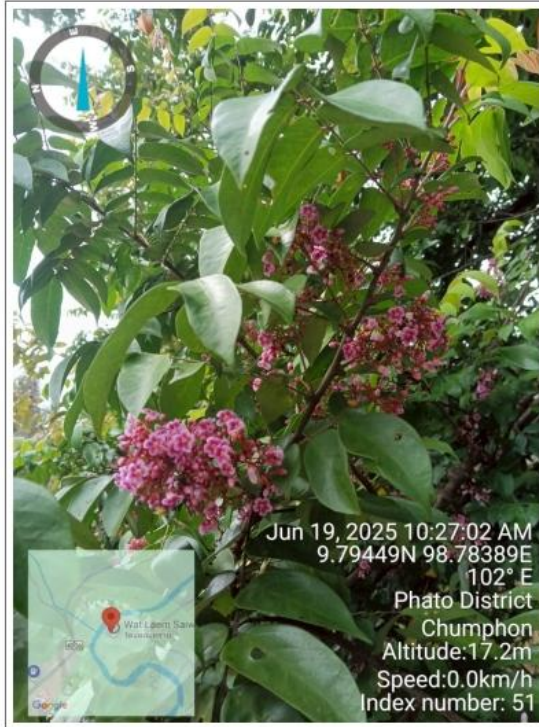
หมายเลขโทรศัพท์...0987385768....อีเมล.....-

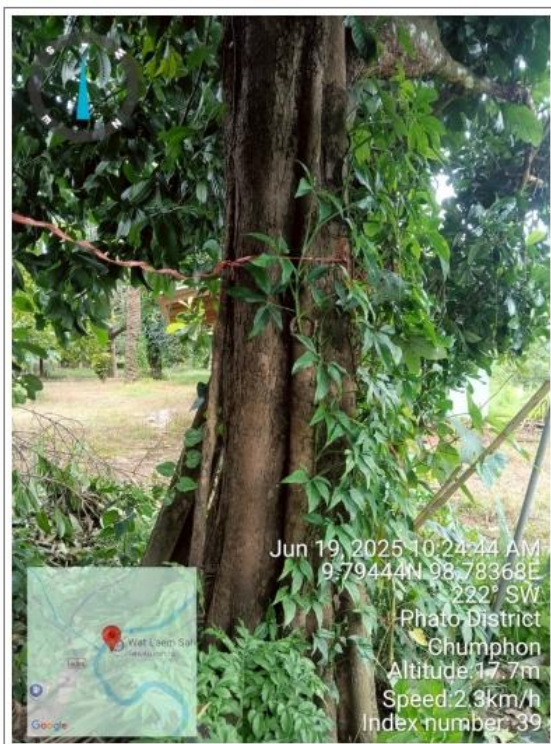
ภาพประกอบการศึกษาและภาพกิจกรรม

การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จากพืชท้องถิ่น

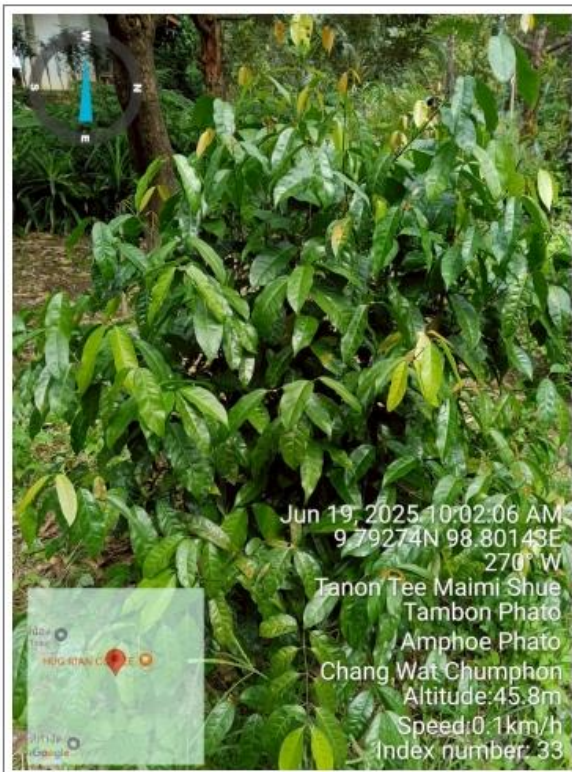
ม.2 บ้านท่าไทร : มะเฟือง

ม.2 : ส้มควาย

Tambon Photo June 19, 2025 at 10:01 AM

Tambon Photo June 19, 2025 at 9:56 AM

ม.3 : ผักเหลียง

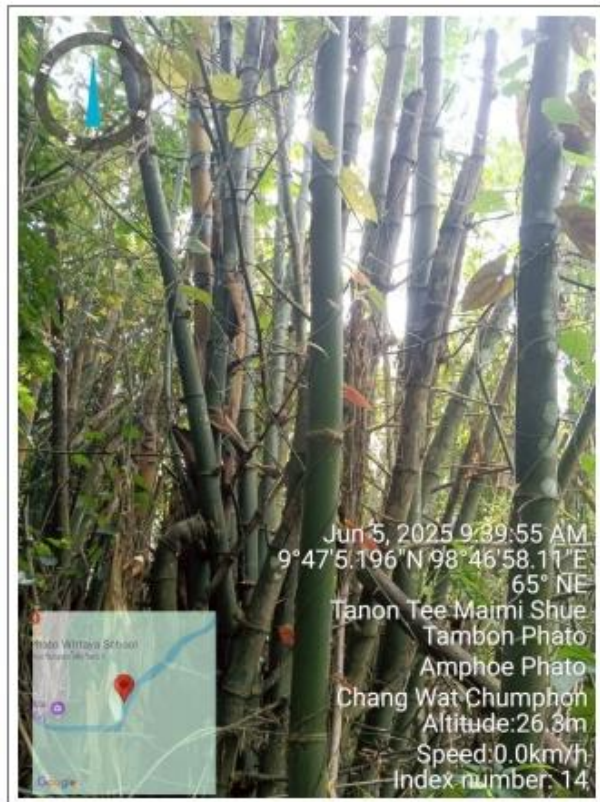
ม.4 : กล้ายเถื่อน

ม. 5 : เสลดพังพอน

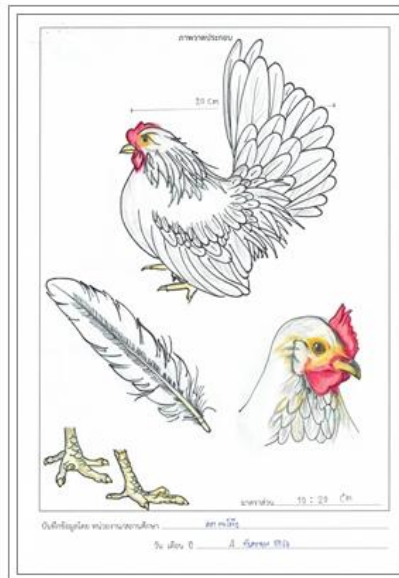

ม.7 ทุเรียนบ้าน

ม.8 ไผ่ทลาม

การใช้ประโยชน์จากสัตว์ในท้องถิ่น

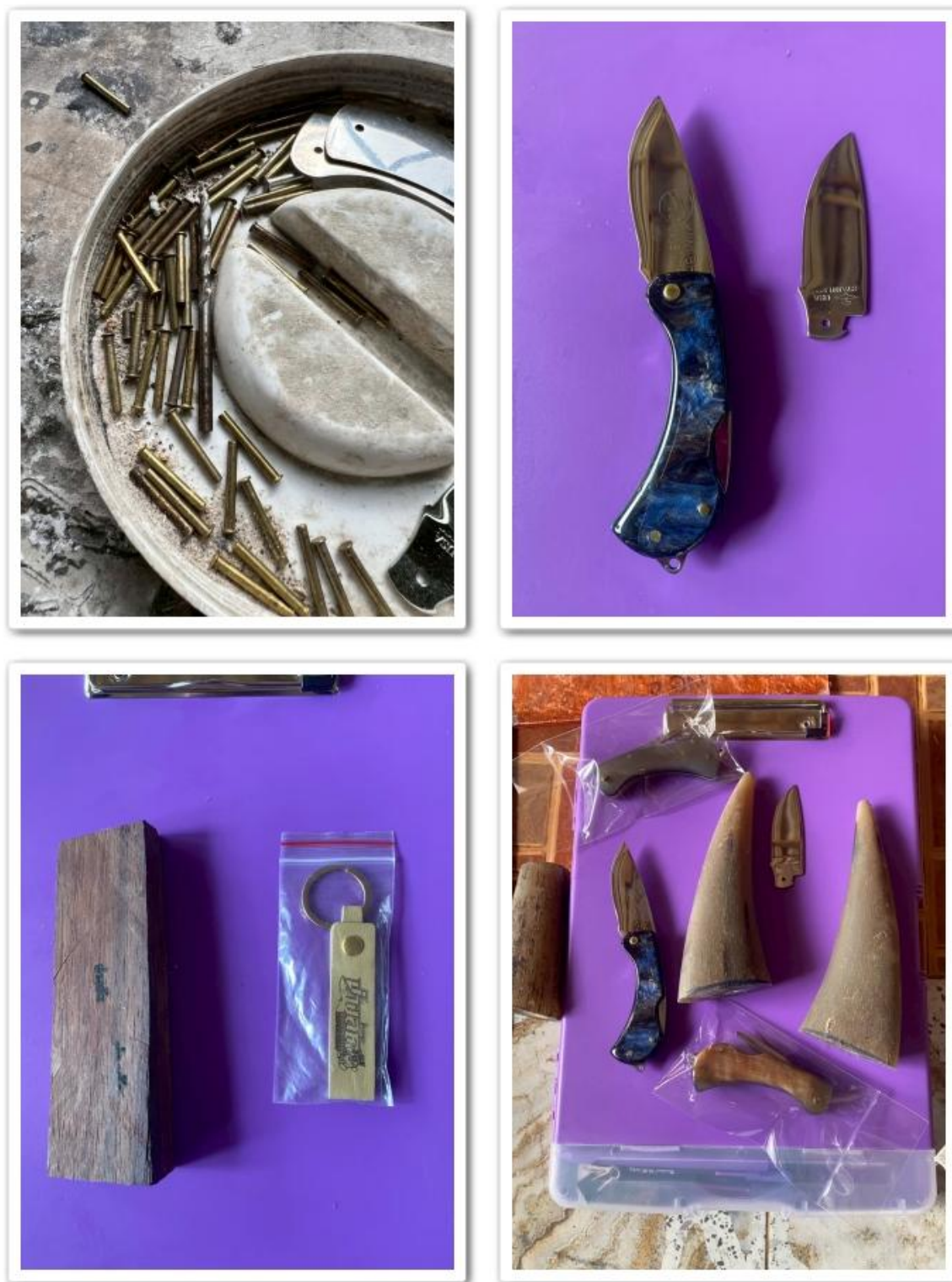
ม.3 ไก่แจ้

ม.4 นกขุนทอง

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ม.3 การทำมีดตัดทุเรียน

ม.7 ยาเหลือง

โบราณคดีท้องถิ่น

ม.4 รอยพระพุทธรูปบาทจำลอง

ภาพกิจกรรมการเก็บข้อมูล

